

**MAREC
2004**

**OBVEZNI
IZVOD**

REŠETO

**GLASILO OBČINE RIBNICA
30. marec 2004, letnik VIII**

št. 3

**GRČARICE
DOBILE
VODO**

**Domačija,
evropski
muzej leta?**

**Prus odstopil
s čela
rokometa**

Foto Z. Mihelič

Prvi nočni skoki

Foto A. Pahuje

Odprtje vodovoda

**Naslednja številka
Rešeta izide
30. aprila.
Gradivo oddajte do
14. aprila.**

Lep pomladni mesec vam želimo!

Dogodki meseca

- Grčarice dobile vodo 4
Borut Pahor na obisku 5

V središču

Bliža se 8. maj ...

Bliža se osmi maj, ko bodo v Atenah razglasili evropski muzej leta. V družini najboljših se bo za ta laskavi naziv potegovala tudi Škrabčeva domačija, katere prenova se je zaključila leta 2002. Ministrica za kulturo je na obisku v mesecu februarja dejala, da je že sama nominacija dovolj veliko priznanje domačiji, ki poskuša svoje poslanstvo graditi na ohranjanju preteklosti na način, ki zavoljo svoje živosti in intenzivne povezave s prvobitnim okoljem odstopa od že videnega v evropskem muzealnem prostoru.

Kulturne drobtinice

Oživimo ribniško gledališče

Po dolini

Kako do evropskega denarja?

Iz podjetniškega sveta

RIKO hiše tudi energetske varčne

Braki pišejo

Slepo nezaupanje

Vladna božičnica je trn v peti?

Še malo drugače o INLES-u

Pločnik ali kolesarska steza?

Evropska pravila za pasje iztrebke

Plače naj bodo javne!

Oko vidi, uho sliši

Športni utrinki

- Toni Prus odstopil s čela rokometu 31
Zlati rokometni kadeti 32
Prva nočna tekma v skokih 33

Najjužnejši del občine dobil potrebno vodo

GRČAVLJANOM NE BO TREBA VEČ DOVAŽATI VODE

Vaščani zadovoljni kljub temu, da vode iz pipe ne želijo piti, ker je preveč 'klorirana'

Za 5,8 kilometra dolg vodovod večino sredstev prispevalo ministrstvo za kmetijstvo in EU v okviru programa SAPARD, saj bi drugače občina dobre 103 milijone tolarjev drago investicijo ne mogla izvesti v tako kratkem času.

Grčavljani nikoli niso bili tisti srečni izbranci, ki bi jih pretekla ali sodobna oblast s čim preveč bogato obdarila, kvečjemu pozabila, kot so nekateri radi pripomnili.

V zdajšnjem, visokotehnološkem času, so v sušnih obdobjih ostajali celo brez vode.

Do izgradnje vodovoda se je naselje oskrbovalo iz lastnega zajetja, a se je to sčasoma presušilo in ni moglo več preskrbovati vseh prebivalcev. Gasilci so jim tako lani v sušnem delu leta dnevno s cisternami dovažali vodo in občina je samo za ta namen leta 2003 porabila 3,3 mio SIT.

Od 10. marca dalje, ko je bilo tudi uradno odprtje vodovoda v Grčaricah, pa je ena skrb manj. Veselje je bilo sicer veliko, čeprav so vaščani potarnali nad kakovostjo vode, ki teče iz pip. Še posebej pobeljena s klorom je bila na začetku obratovanja, zdaj pa se počasi čisti, vendar večina vode ne upa piti neposredno izpod pipe.

Prvi curek vode sta v zrak pognala minister za kmetijstvo Franci But in župan Alojz Marn. Slednji je uvodoma navzoče, med katerimi sta bila tudi državni sekretar na ministrstvu za evropske zadeve dr. Rado Genorio in predstavnica Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja Hermina Obrstar, seznanil s tehničnimi podatki o vodovodu Rakitnica - Grčarice.

Projekt je leta 2001 izdelalo podjetje Hydroinženiring iz Ljubljane, občina Ribnica pa je leta 2002 na drugem javnem razpisu kandidirala za nepovratna sredstva iz programa Sapard in je tako polovico investicije financirano izven občine.

Z deli je 16. julija lani začelo gradbeno podjetje Tanko d.o.o. iz Ribnice. Prvotni projekt je predvideval izgradnjo vodovodnega cevovoda v skupni dolžini 4,9 km od sredine Rakitnice do črpalnice v Grčaricah, kasneje pa so ugotovili, da je potrebna še izgradnja povezovalnega cevovoda od sredine naselja Rakitnica do magistralnega cevovoda AC 350 mm v dolžini 878 metrov.

"Ta izvedba je bila nujno potrebna, saj obstoječi cevovod v Rakitnici ni dosegal zahtevanih dimenzij. Z izgradnjo dodatnega dela je bila zagotovljena funkcionalnost cevovoda na celotni dolžini trase, kot je predvidel projekt. Celotna dolžina zgrajenega vodovoda tako znaša 5800 m", je dejal župan, ki je zadovoljen, da so občino

vaščani pravočasno obvestili o pomanjkanju vode. Na omrežju je vgrajenih 12 nadzemnih hidrantov, kar zagotavlja večjo požarno varnost, istočasno pa je bilo obnovljenih 36 hišnih priključkov. Z zgrajenim vodovodom je v upravljanju javnega podjetja Hydrovod tako trenutno na področju občine Ribnice ca. 63 km oskrbovalnega omrežja, v katerega je vključenih več kot 90 % prebivalcev, je pojasnil župan Marn.

Na odprtje je bil povabljen tudi poslanec Tanko, ki se je opravičil s pozdravnim pismom, v katerem navaja, da je "zelo vesel, da se s tem zaključuje ena najpomembnejših investicij na ribniškem podeželju, ki smo jo zastavili še v prejšnjem mandatu, vendar je zaradi nerazumnih odškodninskih zahtev Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov nismo mogli pravočasno zaključiti".

Čast odprtja je pripadla županu in ministru za kmetijstvo, ki sta tudi predstavnika investitorjev. Pridružil se jima je tudi predsednik vaše skupnosti Danilo Rus, ki je pripomnil, da se je prvič zgodilo, da vaščanom ni bilo treba skoraj nič postoriti za sam projekt.

Na smotrnost nadaljnje porabe evropskih sredstev je opozoril slavnostni govornik Franci But, ki je v okviru ministrstva za kmetijstvo svojemu namenu predal že precej projektov iz predpristopnega sklada in programa Sapard, ki sofinancira razvojno infrastrukturo na podeželju. Tudi Ribnica je na tak način dobila že svoj drugi vodovod.

Po dokazno fotografijo smo šli k Rovanomim. Gospa Pavla je povedala, da vode še ne pijejo izpod pipe, ker je klorirana. Veliko bolje je bilo seveda takrat, ko je še zadoščal vaški 'Studenec', zdaj pa voda prihaja iz Obrha. Toda naš vsakdan se spreminja in če so nekdaj Grčavljani za hišami in pred njimi še imeli 'štirne', ki so ob deževju imenitno hranile zadosti vode, jo je zdaj zavoljo potreb sodobnega načina življenja potrebno veliko več. Zanj pa plačujemo temu primerno višjo ceno, saj je pogosto zelo klorirana, čeprav menda vse v dovoljenih mejah. Mnogi je več ne pijejo natočene iz pip, saj nas njena bela barva z močnim vonjem prepriča, da bolj zaupamo občutku in se ji odrečemo. V zameno pa so vse bolj oblegani naravni vodni viri v obliki bližnjih gorah...

Minister upa, da bo občina tudi po vstopu v EU kandidirala na podobne javne razpise. "Vsaka vas je del Slovenije in vsaka pa tudi del EU. Zasluži si spodobno infrastrukturo - od vode, elektrike do telefona."

Marec bi bil praviloma že lahko topel mesec, toda na dan odprtja je bila v Grčaricah še prava zima z obilico snega, a Grčavljani so bili ponosni nase, da so po številnih poskusih uspeli pregovoriti občinsko oblast, da se spusti v investicijo in da lahko "po 10 letih sušo in poletje pričakamo z vodovodom", je dejal predsednik vaškega odbora Danilo Rus. "In prvič se je zgodilo, da vaščanom ni bilo treba skoraj nič postoriti za to," je dodal.

Tekst in foto Alenka Pahulje

CILJ:

POSTATI ENA NAJBOLJ RAZVITIH DRŽAV V EU

Na dan, ko je Španijo pretresel najhujši teroristični napad v zgodovini, je Škrabčev skedenj obiskal predsednik državnega zbora Borut Pahor. Obisk je zavoljo državnih dolžnosti zato skrajšal, a vendar namenil nekaj besed predvsem ribniškim gospodarstvenikom, ki so naštevati izgubljene priložnosti Slovenije pri vstopu v EU. Menijo, da je zato Pahorjev cilj: postati ena najbolj razvitih držav v EU, iluzoren.

Pahor je v uvodnem govoru poudaril aktualnost vstopa Slovenije v EU in prednosti, ki odločajo o tem, da je bila odločitev države smiselna. Državlani pričakujejo izboljšanje standarda, vendar EU nima čarobne palice, s katero bi rešila probleme. "Ponudi nam lahko le možnost reševanja v mirnem in varnem okolju." K vstopu sta nas gnala močan gospodarski in tudi kulturni motiv, je dejal Pahor, saj bi, če bi ostali zunaj, postali "slepo črevo Evrope". Vstop v NATO in EU je državo v teh 12 letih samostojnosti krepko povezoval, zato Pahorja skrbi, ali bomo Slovenci kljub razlikam še naprej enotni in kot taki užili blaginjo EU, ki naj bi v ca. 20 letih izboljšala naš standard. Vlada, katerakoli po volitvah že bo, naj se v prihodnjih 4 letih zato usmeri predvsem v to, da vstop v EU izkoristi za premik Slovenije med najbolj razvite članice. "Če bo postala res Evropa več hitrosti, potem se uvrstimo v prvo skupino, hkrati pa pazimo, da tudi Slovenija ne bo postala država več hitrosti." V debatnem delu srečanja se je, kot ponavadi, najprej oglasil poslanec Jože Tanko, ki je izpostavil "relativno neučinkovit pravosodni sistem".

Pahor je dejal, da se resda pričakuje neodvisno in učinkovito sodstvo, a tega načela oz. reforme sistema ne uspe v ustavo vnesti niti ustavna komisija. Sicer pa se s sodnimi zaostanki soočajo vse države pristopnice. "Pomembna je predvsem pravičnost sodb, ki jim ljudstvo mora verjeti," je dodal.

Andrej Mate, direktor Inlesa, je kot probleme izpostavil različne hitrosti razvoja v Evropi, kjer se 'veliki trije' posebej sestajajo in sprejemajo svoje odločitve, čeprav naj bi Evropa temeljila na konsenzu vseh članic. Opomnil je tudi na slabo prepoznavnost Slovenije v evropskem prostoru, nekoliko bolje nas poznajo le strokovna javnost in mediji.

Pahor je prepričan, da bi Slovenija večjo prepoznavnost dosegla, če bi se bolj vpela v reševanje problemov Srednje Evrope, ne samo povečevala svoje lastne. "Vzpostavimo svojo interesno sfero, ker bomo imeli očitne gospodarske koristi."

O tem, kako hitro Slovenija lahko dohiti trenutno najmočnejše razvite članice EU, pa je Mate menil, da nikoli. "Že zamujeno." Prepričan je, da so naši državniki preveliki optimisti, negativno nastrojeni do tujih vlagateljev, za gospodarstvo pa so ustvarili sila slabe pogoje, saj je država preinstitucionalizirana in predraga.

Direktorja ITPP-ja Benamina Henigmana pa bolj skrbi vstop Slovenije v EU, saj je prepričan, da je bilo pridruženo članstvo za gospodarstvo veliko ugodnejše od samega članstva. Veljali so posebni sporazumi z državami bivše Jugoslavije, zato bo po vstopu ravno poslovanje z njimi oteženo. Predvsem pa je po Henigmanovem mnenju treba sprostiti pritisk na gospodarstvo, saj je Slovenija med tremi davčno najbolj obremenjenimi državami v EU.

Načelno usmeritev Slovenije po vstopu v EU je v enem samem stavku na koncu izrazil tudi gostitelj Janez Škrabec, sicer tudi član razpitega Foruma 21: "Če smo v Sloveniji nekdanji živelj najboljši socializem, poskusimo zdaj živeti še najboljši kapitalizem."

Tekst in foto Alenka Pahulje

Predsednik DZ Borut Pahor

VOLIVCI NAJ IZBEREJO TISTEGA, KI BO USPEL POCENITI DRŽAVO,

je dejal predsednik DZ, ki se v predvolilnem času ni mogel ogniti volilnim besedam.

Srečanje z njim, 11. marca, je bilo delno tudi politično obarvano, če sodimo po strukturi obiska, saj so poleg župana, poslanca J. Tanko in direktorjev najvidnejših podjetij (Inles, ITPP, Riko hiše, Motoman Robotec, Petek transport, KVM...) skedenj zapolnili še člani LDS in ZLSD.

Pahor, ki je več silno uglačenega komuniciranja z javnostjo, se ji je hotel izpostaviti tudi na način: "sem odprt za dialog in tudi najbolj neolikana vprašanja". Nekatera kritična so res padla, sam pa je volivcem podal moder nasvet za odločanje.

Najslabša lastnost v 12 letih samostojne države je po njegovem mnenju ta, da je oblast ustvarila zelo drago državo.

Kot volivec (in predstavnik drage oblasti) bi zato Pahor hotel najprej odgovor na vprašanje: Ali so politiki sposobni znižati strošek države? Drago državo je po njegovem treba oklestiti in si postaviti druge finančne prioritete, predvsem pa več vlagati v znanost in izobraževanje, saj je znanje lahko naša primerjalna prednost.

Pozdravno rokovanje z ribniškimi gospodarstveniki, s kulturniki in politiki

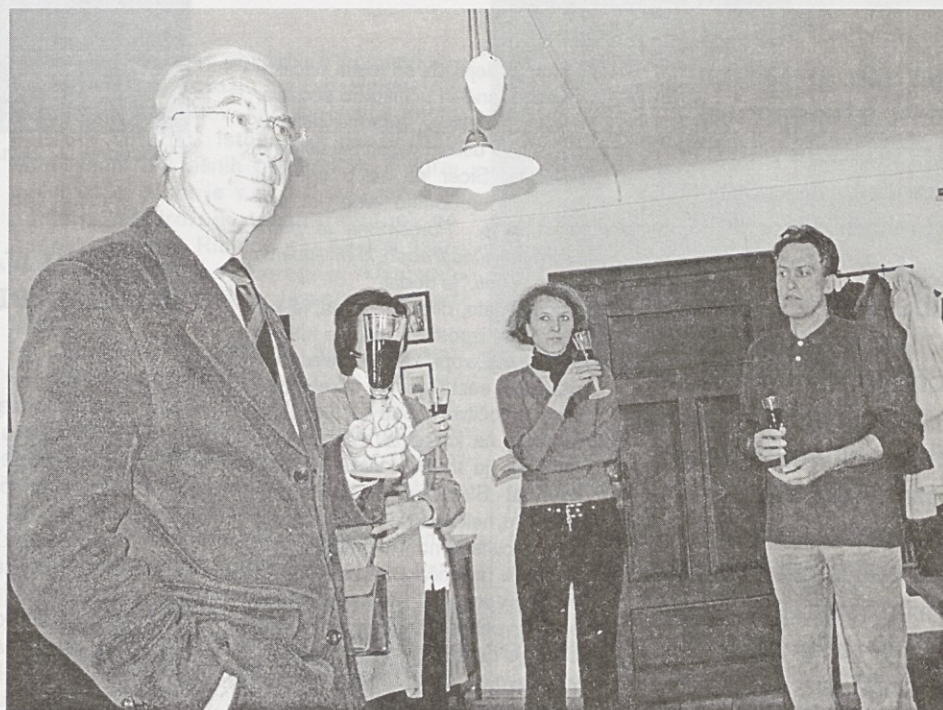
8. maj, dan, ki lahko Škrabčevi

domačiji prinese naziv

'EVROPSKI MUZEJ LETA'

Bliža se osmi maj, ko bodo v Atenah razglasili evropski muzej leta. V družini najboljših se bo za ta laskavi naziv potegovala tudi Škrabčeva domačija, katere prenova se je zaključila leta 2002. Ministrica za kulturo je na obisku v mesecu februarja dejala, da je že sama nominacija dovolj veliko priznanje domačiji, ki poskuša svoje poslanstvo graditi na ohranjanju preteklosti na način, ki zavoljo svoje živosti in intenzivne povezave s prvobitnim okoljem odstopa od že videnega v evropskem muzealnem prostoru. Pomembno se ji zdi ohraniti spomin na zapuščino posameznika, ki je nekdaj bival v Hrovači.

Nič ni podcenjeno, vse je posvečena zakladnica domačega spomina na prednike. Postelja, kjer se je negovala ljubezen; črna kuhinja, ki je dajala moči za delo; dnevni prostor, kjer so se razpredale zgodbe in usode članov družine. Sprehod do skednja in ogled le-tega pa nudi zadoščenje še tako zahtevnim opazovalcem, kot je bil Wim van der Weiden, ki je lanskega aprila kot član komisije Evropskega muzejskega foruma iskal tisto, kar bi domačijo lahko umestilo v evropski muzejski vrh.

V ospredju član žirije Wim van der Weiden

Podelitev nagrade EMYA za evropski muzej leta 2004 bo v začetku maja v Atenah, na letni konferenci EMF. Vsako leto ga podeljuje neodvisna in neprofitna organizacija European Museum Forum (EMF), ki jo je leta 1977 ustanovil Kenneth Hudson. Poslanstvo EMF je med drugim skrb za dvig standardov muzejev po Evropi, poudarjanje izjemnih dosežkov na področju muzejev in muzejske prakse, sodelovanje v Svetom Evrope, spodbujanje izmenjave idej, informacij in izkušenj na področju muzealstva, spodbujanje odnosov med profesionalnimi delavci v muzejih in mnogimi drugimi, ki so na kakršenkoli drug način vpleteni v muzejsko življenje.

Kaj je v nekajurnem ogledu našel? Se je razkril v tem, kar mu je najbolj pritegnilo oko? je bilo vprašanje, ki je bilo prvo predano Poloni Lovšin, kulturni menedžerki Škrabčevine.

"Ne, takrat prav v ničemer ni pokazal ali odkril, kakšne so možnosti Škrabčeve domačije za nominacijo. Imel je strogo profesionalen odnos. Mnogo kasneje, ob neki drugi priložnosti, je lastniku Janezu Škrabcu omenil, da ga je popolnoma

prevzel skedenj. Takega menda ni videl nikjer, koder je bil."

Kaj je tisto, kar organizacija European Museum Forum poskuša ovrednotiti kot najboljše pri evropskih muzejih?

"Sodobna muzejska praksa daje velik poudarek promoviranju muzeja v javnosti. Ne gre več samo za hrambo muzejskih predmetov, ampak obliko, ki jo muzej izbere za stik z javnostjo. Programi morajo biti čim bolj izvirni in naj bi spodbujali dinamičen dialog muzeja ne samo z državo kot

potencialno podpornico, marveč tudi sponzorje, ki bi bili pripravljeni podpreti delo muzeja. Ta mora biti sposoben več kot le golega preživetja..., v polnosti naj bi zaživel..."

Ponovni tisti kaj...Kaj lahko že sama nominacija prinese dodatnega domačiji ali pa celo osvojitve prestižnega naziva? Neposreden učinek je: finančna nagrada, cvetoč razvoj, ugled, ime?

"V Sloveniji se o tem zelo malo govori, čeprav so se za ta naziv že potegovali kobarški in idrijski muzej, otroški muzej iz Celja...Tujina pa to nagrado neodvisne in neprofitne organizacije izjemno ceni. Izda se knjiga, kjer so zapisani in predstavljeni vsi nominiranci, agencije pa se je na veliko poslužujejo. Dokazano je, da se odstotek tujih gostov izjemno poveča. Vsekakor krasna promocija, a nova odgovornost. Priznanje, ki ga vedno dobiš 'za delo za nazaj', kot rad reče Janez Škrabec."

Škrabčeva domačija si je pravzaprav prezenetljivo hitro ustvarila ime v javnosti. Praktično je preteklo komaj dobro leto dni, odkar se v njej tedensko odvijajo razna kulturna, politična in poslovna srečanja.

"Res...Tokrat, ko smo na predlog nacionalnega korespondenta omenjene organizacije Ivana Martelanca vložili kandidacijo, je bil program, ki ga zdaj lahko doživljate na domačiji, le na papirju. Potem pa se je začelo...Postali smo opazni. Škrabčeva domačija je pravi mozaik evropske dediščine. Ne posreduje velikih zgodb (kanonizirane) evropske in svetovne zgodovine.

Njeno bogastvo je v tem, da prikazuje ravno v času globalizacije specifično, drugačno in edinstveno. V tem Škrabčeva domačija in njej podobni muzeji bogatijo evropsko kulturo. Sledi sodobnim premikom v muzealni stroki, kjer se muzejev več ne dojema kot nedotakljivih svetišč, marveč so živo pričevanje nekdanjega časa. Je etnološki muzej, ker izpričuje način življenja, navade stoletje nazaj; je spominski muzej, ker varuje spomin na pomembnega jezikoslovca; vsebuje tudi nekatere značilnosti muzeja na prostem."

Tega pa je do zdaj, v enem letu, obiskalo koliko ljudi?

"Brez tistih, ki so bili posebej vabljeni na priložnostne prireditve, torej naključnih obiskovalcev ali tistih v organiziranih skupinah, je bilo okrog 5000, vendar to ni reprezentativni vzorec, saj je domačija šele kratek čas odprta. Letos jih prihaja izjemno veliko, in to v lastni organizaciji. Predvsem je opazen porast tujcev."

Vam zaupajo svoje občutke ob obisku?

"Seveda jih...če ne osebno meni, jih zapišejo v knjigo gostov. Všeč jim je, ker se lahko dotaknejo predmetov, občutijo domačnost prostora. Domačija je nasploh odličen primer sodobne konzervatorske obnove in tako nas ne preseneča, da so nad skednjem naravnost vznemirjeni."

Ob strani pa domačiji že vseskozi stojijo Hrovačani, ki so ustvarili eno najlepših etnološko ohranjenih vasi na Slovenskem. Domačija in vas sta se zliji v eno...

"Hrovača se je res naravnost poistovetila z domačijo in tako se promovira lokalna tradicija, ne samo domačija. Brez podpore okolja bi bila pot gotovo težja."

Sanje živijo v vaših mislih?

"Seveda, in zanje je vedno omejitve le nebo, tako da je tudi v naših glavah veliko želja. Veliko je zamisli, kaj vse bi še lahko naredili s Hrovačo, a

Škrabčeva domačija se je 14. februarja znašla tudi v najbolj brani prilogi časopisa Corriere della sera. Io Donna (520.000 izvodov na številko): *"Danes je skedenj s koničasto streho, leseno fasado ter opremljen z multimedijско tehnologijo postal osrednji prostor celotne domačije. ...Obiskovalce iz vseh koncev sveta privlači očarljiv izrez kmečkega življenja, ki ga prikazuje Škrabčeva domačija..."*, piše v enem najbolj branih in priljubljenih časopisov v Italiji.

naj to ostane vizija, ki je še ne bomo zaupali. Sledili bomo temu, da ustvarimo prvinsko okolje, kjer bi obiskovalci lahko začutili stik s preteklostjo in bi bili pripravljeni za to doživeti tudi plačati. Prirejanje seminarjev na domačiji kar kliče po uredništvu in takoj bi se zamisel udejanjila, če bi le okolje nudilo potrebno podporo.

Manjkajo prenočišča, tako ne moremo sestaviti celovite turistične ponudbe. Z enakim problemom se menda ubada tudi novozgrajeni Športni center, ki želi sestaviti tržno usmerjen program. Zato je podpora okolja posameznim programom in projektom tako zelo nujna."

Alenka Pahulje

Foto Alenka Mihajlović

OŽIVIMO RIBNIŠKO GLEDALIŠČE!

Mladi igrali na območnem srečanju gledaliških skupin, Gregorci pa letos z veseloigro spet polnijo dvorane

Le kako se ne bi staršem zarisal nasmehe na obrazu, ko zagledajo na odru igrati svojega otroka? 12. marca je toliko obrazov sijalo v dvorani Ideal...Opazovali so igralske spretnosti štirih otroških skupin, ki so se udeležile območne revije otroških gledaliških skupin.

Z Miškolinom so se predstavili 'Zajčki', 'Čebelice' iz ribniškega vrtca pa so se skrivale Pod medvedovim dežnikom. Malo večji otroci pa so občinstvo razgibali z igro Pri nas doma, ki jo je spisala in režirala Maruša Čop s Podrožnične šole Sušje, ribniška šola pa se je ponovno predstavila z igro Kralj, ki hoče v časopis. No, zdaj so prišle v časopis kar štiri igre, ki jih je na srečanju zbrala območna izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti.

Revijo je strokovno spremljala Simona Zorc Ramovš, ki opazuje delo mladih gledaliških skupin po 10 območnih izpostavah in bo na koncu izbrala tiste, ki se bodo 6. aprila udeležili medobmočnega gledališkega srečanja v Litiji. Drugo leto bo Ribnica spet gostiteljica območnega srečanja in zato vodja JSKD Ribnica Jože Lampe že poziva skupine, ki letos niso uspeli pripraviti igre (Sodražica in Dolenja vas), naj se zaženejo v delo, da ga bodo pravočasno prikazale pred gledališča željnim občinstvom.

Več skupin kot bo, več gledališke radosti bo in tako bi lahko dopoldne zapolnile 4 vrtčevske skupine, popoldne pa dve malo bolj odrasli... Naj to ne bo le pobožna želja! Za tiste, ki tarnajo, kako je v zadnjih letih zamrla gledališka dejavnost v Ribnici, pa še ena dobra novica: Igralska skupina KUD Sv. Gregor je 19. marca v dvorani Ideal z veseloigro Klobčič spet navduševala.

Prihodnje leto se nam obeta podobna gledališka revija

Simona Zorc Ramovš, pogosto "krično oko" srečanj javnega sklada

Ponovitev si oglejte 16. aprila. Zakaj? Ker so obiskovalci njihovo igro komentirali takole: Madonca, ampak so pa dobri!

A. Pahulje

Foto Marko Burger

POPRAVEK

Pod naslovom Mladi izdali prvo pesniško zbirko smo zadnjič podpisali Primoža Koširja. Pa je rekel, da se malo čudno vidi, da bi sam sebe hvalil in da je podpisnica Maruša Prelesnik. Maruška, prihodnjič pa več poguma za podpisovanje!

Enak napotek tudi ostalim avtorjem besedil, ki jih želite objaviti v Rešetu, a ne želite biti imenovani. Če imate jasno mnenje, ga povejte s polno odgovornostjo, torej z imenom in priimkom, in stojte za njim. To vas dela načelne ljudi.

KLUKŠ vabi

Kočevski študenti organizirajo

Glasbeno kliniko.

Gre za preizkus na inštrumentih. Prva klinika, kitarska, je bila 27. 3., ostale pa bodo še: bobnarska (24. 4.), basovska (22. 5.) in vokalistična (19. 6.). K sodelovanju ste vabljeni glasbeniki iz cele dolenjske regije.

Informacije na tel.št. 041/ 651 325.

GLAVNA INVESTICIJA KRAJEVNIH SKUPNOSTI:

NAKUP PESKA

Člani se vse pogosteje sprašujejo o smiselnosti obstoja krajevnih skupnosti

Zadnji sestanek ribniške krajevnne skupnosti, ki je tudi največja med štirimi, saj združuje 3 prebivalstva, je bil 15. oktobra lani. Pet mesecev kasneje so se člani ponovno sestali, a imajo še manj upanja na bolj svetlo prihodnost njihove in ostalih krajevnih skupnosti.

Borba za dodelitev sredstev je težka, je dejal predsednik KS Ribnica, Andrej Pucelj. Svet KS je še pred sprejemom novega proračuna pozval župana, naj KS vendarle dodelijo več denarja kot lani, saj so želje krajanov velike, "a smo naleteli na gluha ušesa".

Predsednik meni, da bi občina morala upoštevati že golo dejstvo, da je KS Ribnica za svoje dejavnosti lani porabila 6,7 mio SIT, medtem ko je bil prvotni plan 5 mio SIT, kar očitno kaže na to, da je denarja premalo. Tudi finančno poročilo za leto 2003, ki so ga člani obravnavali 17. marca, je bilo po njihovem mnenju nepopolno. V njem so bili navedeni le funkcionalni stroški ter komunalna dejavnost, nikjer pa ni bilo zabeleženo, da je KS na koncu lanskega leta uredila javno razsvetljavo v Brežah in asfaltirala del ceste (215 m) v Nemški vasi. Za razsvetljavo, pri katere postavitvi so sodelovali tudi vaščani, je namenila 1,4 mio SIT, krepko pa je finančni plan presegle asfaltiranje odseka okrog cerkvice v Nemški vasi, saj je bilo treba zanj odšteti 3,7 mio SIT in ne le 2,4 mio SIT. Pucelj je dejal, da ga je zvišani znesek presenetil. Jože Zidar je ob tem poudaril, da občina ne nadzira, ali so predračuni in računi realni oz. ali bi se lahko s ponudniki dogovorila za nižjo ceno.

Sicer pa krajevna skupnost že leta pomemben del denarja (ca. 1 mio SIT) namenja za nakup nasipnega materiala za vaške ceste, za katerega so letos zaprosili skoraj vsi vaški odbori.

Nekateri člani sveta tudi ugotavljajo, da si določeni odbori privoščijo več na račun drugih, vendar se menda KS poskuša ravnati po nekem prioriteten planu.

Pucelj je prepričan, da je tudi ključ razdelitve denarja med posameznimi skupnostmi nepravilčen, saj ribniška KS zajema 22 naselij ter mesto, nje eno in tako tudi ni logično, da imata Ribnica in Dolenja vas enako visoko postavko za delo tajnika.

Manjvreden odnos do dela KS se po mnenju članov sveta kaže tudi v tem, da za nov tiskalnik prosijo že tri mesece, hiter pogled na obstoječo računalniško opremo pa kaže, da je dobra le še za odpis.

A. Pahulje

KAKO DO EVROPSKEGA DENARJA?

Na pogovoru z namestnikom ministra za evropske zadeve

Na povabilo predsednika Območne obrtne zbornice Ribnica, Franca Vesela, je Ribnico 27. februarja obiskal namestnik ministra za evropske zadeve, dr. Rado Genorio.

Na srečanje z gostom, ki je bilo v skednju Škrabčeve domačije v Hrovači, je Obrtna zbornica povabila 8 županov jugozahodne dolenjske regije, vodje gospodarskih oddelkov na občini, predstavnike iz gospodarskih razvojnih centrov, sociale, kulture in seveda večje število podjetnikov.

Tema je aktualna za ta čas, saj je dr. Genorio razlagal o možnostih in načinih, kako črpati sredstva iz evropskih strukturnih skladov.

Prilivi iz proračuna EU bodo v proračun Slovenije prihajali iz treh proračunskih postavk: iz strukturnih skladov; skladov, namenjenih za kmetijstvo, ter iz prilivov za druge namene (pavšalna povračila). Denar torej je, vprašanje pa je, ali smo sposobni pripraviti ustrezne projekte, s katerimi lahko kandidiramo.

Po predstavitvah nekaterih zelenih projektov s strani občine in drugih razpravljalcev, je dr. Genorio poudaril, da je treba v lokalnem okolju hitro delovati, doseči veliko mero soglasja in konkretno pripraviti ustrezne projekte.

Da so ta priporočila na mestu, je gost prikazal na nekaterih projektih v Sloveniji, ki so že pridobili evropski denar.

Po uradnem delu je sledila manjša pogostitev. Dr. Genorio, predsednik UO OZS Štefan Pavlinjek in drugi gostje, so si lahko ogledali Škrabčevo domačijo in muzej. Vsi so bili zelo zadovoljni z večerom, vključno z domačini, saj je bila to redka priložnost, da ljudje z različnih področij skupaj z gospodarstveniki spregovorijo o nadaljnjem razvoju kraja.

Pavel Hočevar
Foto Alenka Mihajlovič

Dr. Rado Genorio je pozorno prisluhnil predstavitvi novega in svežega projekta za Ribnico. Anton Andoljšek namreč razmišlja o športnem letališču, zanj pa ima v igri kar tri lokacije. Ali bo idejo uresničil, je odvisno tudi od našega okolja, ki mu mora pri tem nuditi podporo pri pripravi ustrezne dokumentacije in izbiri lokacije.

Dr. Genorio je po srečanju menda dejal, da se mu zdi projekt privlačen in bo zanj poskušal pridobiti tudi evropska sredstva.

Hkrati pa je občinske predstavnike opomnil, da ne smejo v akte pisati le želje, marveč jih preoblikovati v konkretne in argumentirane predloge.

Preventivna vzgoja proti drogam

STARŠI MORAJO USTVARITI TOPEL DOM

Župnija Dolenja vas je v sklopu postnih pogovorov 6. marca v dvorani gasilskega doma organizirala predavanje na temo "Mladi in droge". Pogovor je vodil dr. Bogdan Polajnar, ki že vrsto let dela kot psihoterapevt na področju programov za samopomoč in socialno rehabilitacijo zasvojenih z drogami in za njihove starše. V pogovoru je bil izpostavljen predvsem pomen vzgojne in čustvene dejavnosti družine ter odgovornega in aktivnega starševstva. Povezanost in živ odnos med staršema, enotna vzgoja, usposabljanje za življenje in optimističen pogled na

življenjske vrednote predstavljajo osnovne pogoje za čvrsto in skladno družinsko skupnost. Izkušnje, ki jih dobi otrok v družini, so izredno pomembne, saj ga spremljajo vse življenje. Starši smo torej tisti, ki lahko največ storimo za svoje otroke, da se bodo znali obvladovati v najtežjih življenjskih preizkušnjah. Potruditi se moramo ustvariti tako družinsko skupnost, ki bo otroku v oporo, krepila njegovo voljo za premagovanje težav ter mu dajala varno zavetje.

Metka Tramte

RIKO HIŠE TUDI URADNO ENERGETSKO VARČNE

Na sejmu Dom podjetju podeljena energetska izkaznica

Vabilo podjetja Riko hiše na sejem Dom je bilo privlačno. In edino, ki je od ribniških podjetij prispelo na ciljno zelo zaželeno mesto - k medijem.

Zvok sta pričarala popularna violinistka Anja Bukovec in pianist Igor Seme, dogodek povezovala Betka Šuhel, najštevilčnejše obiskovalce razstavnega prostora Riko hiš pa je čakala še

pogostitev.

Razlog več, da tega dne niso spregledali nekateri odmevni mediji. Riko hiše so postale znamenje prestiža, ki ga pooseblja Janez Škrabec, in mediji se na take 'evente' vedno odzovejo s primerno pozornostjo.

Riko hiše in Škrabčeva domačija so bile tudi na tem sejmu prikazane kot neločljiva celota, saj domačija uresničuje kulturno poslanstvo podjetja Riko d.o.o.

Na robu razstavnega prostora smo tako poleg Šobarja videli še Ano Češarek in Janeza Pogorelca, lončarja; nečkarja Matijo Kobolo; kiparko Polono Demšar in rezbarko Moniko Klemenčič.

Seveda tudi suhorobarja Franca Jakliča, ki je utelešal sejmski vrvež s svojim glasnim ponujanjem izdelkov in humornostjo.

Lesene masivne Riko hiše so dosegle svojo publiko in pritegnile pozornost strokovnega dela javnosti. 4. marca jim je predstavnik Gradbenega inštituta ZRMK podelil energetska izkaznica, ki izpričuje, da so hiše energetske varčne.

Evropska direktiva celo nalaga, da bodo morale imeti vse nove stavbe po letu 2006 tovrstno izkaznico.

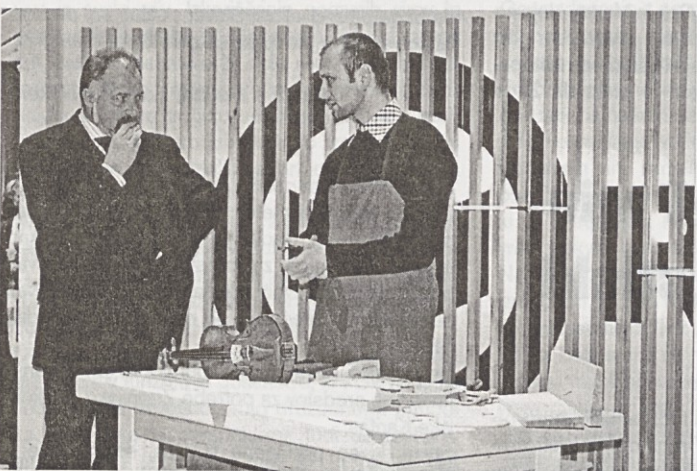
Kakšen pa bo Rikov jutrišnji dan?

Komerciala Riko hiš se bo julija preselila v poslovno stavbo Riko hiše v Ribnici, ker želi podjetje prodajati ne samo izdelkov, marveč ribniški način življenja. Medtem ko so pred petimi leti začeli s proizvodnjo, so lani že zabeležili dvakraten porast prometa, letos pa naj bi bil vsaj še za 30 odstotkov višji, je dejal Janez Škrabec. Avstrija, Nemčija, Švica, Hrvaška in Slovenija ostajajo tradicionalni prodajni trgi, letos januarja pa so prve tri hiše odšle tudi na Švedsko.

Alenka Pahulje
Foto Zdenka Mihelič

Energetska izkaznica romala v roke vodje proizvodnje Riko hiš Janeza Puclja

Sejemske dneve je podjetje popestrilo tudi s prikazom domače in umetnostne obrti. Na fotografiji Jože Šobar, ki je imel izjemen odziv na svoje delo.

Riko hiše se v komunikaciji z javnostjo obnašajo premišljeno in samopromocijsko zelo premočrtno. Drugi manj, a smo jih na sejmu Dom, ki je bil na Gospodarskem razstavišču od 2. do 7. marca, vseeno opazili. V hali A jih pač ni bilo moč spregledati. Ribniški proizvajalci lesenega stavbnega pohištva so prevladovali na razstavnem prostoru. Inotherm, Inles in Riko hiše. Le da se je pri podjetju Riko hiše dogajalo še več kot sejemska predstavitev ponudbe. Vsebinsko so zapolnili vse sejemske dneve, na osrednji, 4. marec, pa pod nazivom 'Simfonija lesa' povabili predstavnike medijev, poslovne sodelavce in umetnike.

Na oder, namenjen odkrivanju kvalitet, ki jih združuje lesena masivna hiša, so postavili Jožeta Šobarja, izdelovalca violin, ter tako širšo javnost prvič seznanili, da "na Ribniškem nastajajo violine, ki odzvanjajo vso harmonijo lesa".

Z županom o...

Na občini je zaposleno še eno delovno mesto. Zaposlen je nov inšpektor.

Pred časom je bil govor o tem, da naj bi pokrival območje več sosednjih občin. Ali bo res in če da, ali bodo vse občine krile tudi strošek njegovega delovnega mesta?

Občinska uprava Občine Ribnica se je okrepila z novim sodelavcem. Od 16. februarja dalje smo za nedoločen čas in z delovno obveznostjo - 32 ur na teden - zaposlili Cvetka Štanišo, univerzitetnega diplomiranega inženirja gozdarstva.

Opravlja delo inšpektorja za področje občine Ribnica, za 8 ur na teden pa je zaposlen kot inšpektor na Občini Dobrepolje. Občina Ribnica bo krila strošek plače za štiri dni, Občina Dobrepolje pa strošek za en dan na teden.

Katere bodo njegove konkretne naloge?

Naloge inšpektorja so opredeljene v 3. členu Odloka o občinski inšpekciji, komunalnem in občinskem redarstvu v občini Ribnica (Uradni list RS, št. 2/2001 in 39/2002). Inšpektor v skladu z odlokom opravlja nadzorstvo nad izvajanjem odlokov in drugih splošnih aktov, ki se nanašajo na javni red in mir, mirujoči promet in zapuščena vozila, varstvo okolja, oskrbo s pitno vodo, občinske ceste, odvajanje in čiščenje odpadnih in padavinskih voda, ravnanje s komunalnimi odpadki in odlaganje ostankov komunalnih odpadkov, javno snago in čiščenje javnih površin...

Inšpektor opravlja tudi nadzor nad upravičenostjo do pridobitve pravic, ki se financirajo ali sofinancirajo iz občinskega proračuna (preverjanje plačilne sposobnosti in premoženja oseb, za katere občina plačuje ali doplačuje socialno varstvene pomoči, kot npr. osnovno zdravstveno zavarovanje, znižano plačilo vrtca, zavodsko varstvo, pomoč na domu...). Občinski inšpektor nadzira tudi izvajanje republiških predpisov, če je v njih tako določeno.

Občinski inšpektor ima enaka pooblastila, dolžnosti in odgovornosti, kot jih imajo inšpektorji po Zakonu o upravi. Inšpektor pri opravljanju inšpekcijskega nadzorstva izdaja odločbe in sklepe v upravnem postopku. Pri opravljanju svojega dela ima pravico pregledati prostore, objekte in naprave, predmete, blago ter poslovanje in dokumentacijo, ki so predmet nadzora.

Glede na število veljavnih aktov in velikost območja naše občine pa inšpektorju dela zagotovo ne bo primanjkovalo.

Op.ured.: Z novim inšpektorjem bomo seveda tudi opravili pogovor v eni izmed naslednjih števil. Zdaj namreč še čakamo, da spozna naravo svojega dela in se seznani s problemi, potem pa bo že čas, da ga povabimo, da nam odgovori na kakšna konkretna vprašanja.

Z županom o...

'Zadnji' veliki odmevni dogodek na Velikih Poljanah SUŠJE IN POLJANE V ISTEM KULTURNEM DUHU

Kako prav so imeli "borci" za ohranitev stare šolske stavbe na Velikih Poljanah! Veliko se je dogajalo v njej in okrog nje od tistega časa, ko so prevzeli skrb zanjo osveščeni krajanji in domača društva.

Stavba, skromna, neboljena, se izgublja med visokimi sosedami. Toda šolsko poslopje je dragocena stavbna dediščina, ki jo je vredno ohranjati in negovati. Kar pomeni za veliko ribniško občino Skrabčeva domačija, pomeni za Poljance njihova šola, saj so tu osnovno znanje nabirale generacije vaščanov. Na vhodnih vratih je častljiva letnica 1884. Od tod so jih vodile poti v svet nabirat novega znanja.

Zadnji veliki, odmevni dogodek v šoli na Poljanah je bila proslava kulturnega praznika, 8. februarja. Organizacija je bila v rokah Krajevne skupnosti Velike Poljane in Turističnega društva Grmada. Prireditev je zelo uspela ob sodelovanju Osnovne šole Sušje. Samo v takem sožitju šol je mogoče v majhni skupnosti kot so Poljane pripraviti uspešno prireditev.

Gospa Mara Okornova, organizatorka, pripoveduje o proslavi:

"Pohvaliti je treba prav vse nastopajoče, posebno mladino, ki je z veseljem in navdušenjem sodelovala. Zahvaliti pa se moramo Osnovni šoli Sušje. Z njimi sodelujemo že drugo leto. Gospe učiteljice so nam naklonjene, vedno pripravljene pomagati in svetovati."

Bogat kulturni program je povezovala mladinka Tatjana Prijatelj, slavnostni nagovor je imel ravnatelj OŠ dr. Franceta Prešerna iz Ribnice France Ivanec. Poleg učencev in pevskega zbora OŠ Sušje sta z recitacijami nastopila Jan in Nina,

Pevski zbor OŠ Sušje na gostovanju na Velikih Poljanah

Marija Pirnat, harmonikarja Rok in Marko, Nejc na kitari in domači mešani cerkveni pevski zbor pod vodstvom Ivana Koširja. Najmlajša med nastopajočimi je bila Urška, ki nam je pričarala Zimo starko belo.

Na proslavi se je trlo ljudi. Šola je bila zasedena do zadnjega kotička. Obiskovalci so bili krajanji in iz okoliških vasi, prišel je tudi župan Alojz Marn. S ponosom je gospa Mara poudarila: *"Smo najmanjša in edina krajevna skupnost v ribniški občini, ki vsako leto praznuje kulturni praznik na primerni kulturni ravni."*

Po končani prireditvi so bili vsi nastopajoči in obiskovalci povabljeni na klepet ob kozarcu čaja in sladke dobrote.

Iz nagovora gospoda ravnatelja mi je bilo prav posebno všeč njegovo razmišljanje o kulturi:

... Kot človeku kmečkega porekla, ki sem si prvo znanje pridobil prav v tej šoli na Velikih Poljanah, mi še vedno veliko pomeni, da morem v

svojem maternem jeziku prebrati mnoge knjige, ki me bogatijo, da se udeležim kakšne kulturne prireditve, da srečam sovaščana ali kakšnega drugega človeka, ki ima bogato srčno kulturo. Z njim malo poklepetam - se srečava, kar pomeni, da je takrat sreča z nama. Tudi to je kultura. In da si zaželim dober dan, lahko noč ali na svidenje, je tudi kultura. Kultura je tudi to, da mladoletnik pozdravi starejšega, da sosed sosedu odgovori s prijazno besedo. Kultura je tudi to, da rad pomagam sočloveku. Prav je, da imamo Slovenci kulturni praznik, še bolj prav bi bilo,

da bi ga praznovali vsi Slovenci. Kulturni pa smo lahko vsak dan, ne le, ko se piše 8. februar.

Sonja s Poljan, Foto Mara Okorn

Ribniški Karitas namenil 1,4 mio tolarjev za pomoč ljudem v stiski

Prostovoljci Župnijske Karitas (ŽK) Ribnica z enoto Dolenja vas smo se 4. marca zbrali na rednem letnem občnem zboru. Zbralo se nas je dvaintrideset. Želeli smo, da bi se občnega zbora udeležil vsaj en predstavnik ŽK iz vsake vasi, saj z njihovim posredovanjem in pomočjo lažje odkrijemo stisko ljudi iz določenega okolja in ugotovimo, kako bi jim lahko kot prostovoljci pomagali.

V letu 2003 smo pomagali dvajsetim družinam pri plačilu položnic. S pomočjo Škofijske Karitas (ŠK) smo vsaka dva meseca redno oskrbovali osem družin s prehranbenimi paketi in pralnim praškom. Občasno smo s paketi pomagali desetim družinam in posameznikom. ŠK je pomagala dvanajstim družinam pri nakupu šolskih potrebščin. Višina sredstev, ki smo jih porabili za pomoč ljudem v stiski, je znašala 1,4 mio SIT. Veseli nas podatek, da število prosilcev pomoči ne narašča. Še bolj pa smo veseli, ko izvemo, da se je določeni družini finančno stanje izboljšalo.

V letu 2003 smo poskrbeli tudi za našo duhovno rast. Organizirali smo tri romanja in duhovno obnovo ter se udeležili predavanj, ki sta jih organizirala župnijski pastoralni svet in ŠK. Dvakrat smo obiskali oskrbovance v Domu starejših občanov v Kočevju. Vse smo obdarili in jim s harmoniko ter petjem popestrili vsakdan. Posamezniki obiskujemo bolne, invalidne in osamljene v svojem okolju. V lanskem letu smo sodelovali tudi z mladimi v karitativnih birmanskih skupinah.

Finančna sredstva zbiramo preko Klica dobrote na radiu Univox, z nabirko v cerkvi in s položnicami, ki so ves čas na voljo na mizicah v cerkvi. Denarna sredstva smo poskušali zbirati tudi s ponudbo vizitk "Namesto cvetja na grob darujem za Karitas" ter z akcijo ob dnevu mrtvih "Namesto sveče na grob darujem za Karitas". Pri tem nismo bili preveč uspešni. Za Miklavžovo obdaritev oskrbovancev v Domu v Kočevju nam je darilca poklonil Mercator iz Ribnice. Vsem dobrotnikom se za darovana sredstva zahvaljujemo.

Na občnem zboru smo sprejeli program dela za leto 2004. Nekatere naše dejavnosti bodo potekale kot doslej. Večji poudarek bo na orga-

nizaciji skupin za obiske na domu.

Za delo na karitativnem področju bomo poskušali pridobiti čimveč mladih. Vpeljati nameravamo karitativne delavnice za prostovoljce. Sodelovali bomo pri karitativnih akcijah in se udeleževali seminarjev in predavanj, ki nam jih bo ponudila ŠK.

Še posebej aktivni bomo morali biti pri zbiranju finančnih sredstev za potrebe Župnijske in Škofijske Karitas.

Stvari, ki so podarjene iz srca, se zapišejo v Knjigo življenja. Ljubezen je tista, ki nam bo dala moč, da bomo zaznali potrebe ljudi, ki niso vedno samo gmotne, pač pa tudi duhovne.

**Za ŽK Ribnica
Dragica Petelin**

**Naslednja številka
Rešeta izide
30. aprila.
Gradivo oddajte do
14. aprila.**

NATURA 2000 PRIHAJA TUDI K NAM

Zahodni del Ribniške doline, oz. gozdovi Velike gore, pod evropsko zaščito

Beseda narava, ali po starogrško natura, v nas vzbuja občutke lepega, ki nas spominjajo na prečudovite naravne lepote modrega planeta, od nedostopnih gora do modrin širnih vodnih površin. Zelo redko pa se zavemo, da si ta košček občutljivega vesolja delimo z mnogimi raznovrstnimi živimi bitji.

Tehnološki razvoj in vzporedno z njim izkoriščanje naravnih virov sta osiromašila naravno pestrost na naši celini. V državah Evropske unije so sklenili zaustaviti to nesmiselno uničevanje ter ohraniti ogrožene vrste in njihova naravna okolja. V ta namen je izločenih veliko posebej vrednih območij z vidika ohranjanja narave in vrst preko projekta Natura 2000, ki naj bi omogočil varovanje naravnih habitatov ogroženih rastlinskih in živalskih vrst. Posamezne evropske države naj bi tako z različnimi načini varovanja v okviru Nature 2000 zajele od 15 do 25 odstotkov svojega ozemlja.

S tem bi nastala mreža ohranjenih biserov evropske narave, ki naj bi bili eden izmed temeljev čezmejnega sodelovanja v Uniji.

Slovenija ima zelo bogato pestrost življenjskih prostorov in s tem tudi mnogo različnih organizmov na zelo majhni površini. Poznanih je približno 15.000 živalskih vrst, 6.000 rastlinskih in 5.000 vrst iz sveta gliv. Izkoriščanje naravnih virov in poseganje v okolje je zdesetkalo mnoge izmed teh, zato so nekatere že zelo redke in jim grozi izumrtje. Tako med ogroženimi vrstami živali najdemo dobro tretjino sesalcev, polovico vseh vrst ptic in domorodnih vrst rib ter dve tretjini dvoživk. Od višje razvitih rastlin je ogrožena ena desetina vrst.

Največjo pozornost med življenjskimi prostori zahtevajo vlažna travišča, suha travišča, alpinska in subalpinska travišča, barja, stoječe in tekoče vode, morski in obalni habitatni tipi, obširni gozdovi in podzemeljski ekosistemi.

Ohranjena narava je naša razvojna priložnost predvsem v turizmu in gostinstvu, ki v Sloveniji že sedaj daje devetino bruto družbenega prihodka. Prav tako je perspektivna tudi usmeritev v pridelovanje zdrave hrane, ki je lahko del kakovostne turistične ponudbe. Ob tem je potrebno zagotoviti trajnostno gospodarjenje z naravnimi viri. Zgled za to nam je trajnostno gospodarjenje z gozdovi, ki ima pri nas dolgo tradicijo.

Slovenija poleg gozda in vode nima kakšnih posebnih naravnih virov, zato ji Natura 2000 ponuja možnost, da ohranjena narava postane njena glavna prednost, razpoznavnost in zgled za druge države.

Za območja Natura 2000 so že na razpolago finančni programi Evropske unije za sofinanciranje naravovarstvenih projektov, naravi prijaznih oblik kmetovanja in drugih dejavnosti trajnostnega razvoja.

V Sloveniji je predlaganih 25 posebnih zaščitnih območij za ptice (SPA), ki pokrivajo 24 % celotnega ozemlja. V pripravi so še območja po Habitatni direktivi. Območja Nature 2000 bodo vsebovala obe območji. Do 1. maja 2004 mora naša država uradno razglasiti območja po eni izmed direktiv in to bodo verjetno predlagana območja po Ptičji direktivi (SPA).

Natura 2000 ne omejuje dosedanjega gospodarjenja s prostorom. Bistveno je, da se ne smejo poslabšati razmere za tako imenovane kvalifikacijske vrste, zaradi katerih je območje dobilo ta status. Izbira varovanja je prepuščena presoji vsake države članice. S preudarnim povezovanjem različnih ukrepov bomo na teh območjih vzdrževali stanje, ki je ugodno za ohranjanje habitatov redkih ali ogroženih vrst, tako kot to predvideva tudi zakon o ohranjanju narave.

Eno izmed najboljšežnejših predlaganih območij Nature 2000 v Sloveniji leži na njenem jugu, med rekama Kolpo in Krko ter sega na severu do Bloške planote. To območje Kočevsko - Kolpa poraščajo v glavnem ilirska bukvoja. Območje obsega skoraj 100.000 hektarjev. Prevladujejo jelovo - bukov gozdovi v Veliki in Goteniški gori, na Stojni in v Kočevskem Rogu. Gospodarjenje z gozdovi ima tu zelo dolgo tradicijo, še posebno v bivših veleposestniških gozdovih grofa Auersperga. Prvi gozdnogospodarski načrt za to območje je iz devetnajstega stoletja.

Z njim se je ukinit tedaj uveljavljeni golosečni sistem gospodarjenja z gozdovi. Načrtovalec, dr. Leopold Hufnagel, je nekaj gozdnih oddelkov izvel iz gospodarjenja ter nam tako ohranil edinstvene pragozdne ostanke, ki so naravna učilnica za gozdarje in številne druge strokovnjake. Gospodarjenje z gozdovi je sonaravno in upošteva posebnosti rastišča. Zadnja desetletja gozdarstvo vse bolj upošteva ostale funkcije.

Z območnim načrtom v devetdesetih letih smo gozdarji na našem območju prvi v Sloveniji predvideli ohranjanje votlega in odmrlega drevja ter posebnih in redkih biotopov za ohranitev ogroženih vrst. S tem smo zajeli že večino vsebin, ki jih predvideva Natura 2000 za kvalifikacijske vrste v okviru upravljalških načrtov.

Na območju rastejo raznovrstne rastline. Številne izmed teh so zelo redke in ogrožene.

Skalni osamelci, kot so Kamniti svatje, Mala in Velika Bela stena na ribniškem koncu ter številna ostenja na Kočevskem, skrivajo številne redke vrste rastlin in živali. Kraško podzemlje je raj za jamske raziskovalce redkih živali. Pri nas je najbolj znana človeška ribica, ki je edini jamski vretenčar. Živi v podzemnih vodah. Nadzemnih voda je na krasu malo, zato so redke tudi razne vrste dvoživk in drugih organizmov. V predlaganem območju za ptice Kočevsko - Kolpa so kvalifikacijske vrste gozdne sove kozača, koconogi čuk in mali skovik, potem še belohrbti detel in mali muhar. Omenjene vrste za svoj obstoj večinoma potrebujejo odrasle sestoje z večjim deležem odmrlega in votlega drevja.

Predlagano območje Nature 2000 oziroma SPA zajema tudi ribniško občino na njenem zahodnem delu z gozdnim kompleksom Velike gore. Območja Nature 2000 bodo v Evropski uniji bolj razpoznavna in deležna večjega obiska ohranjene narave željnih turistov. Na vse to se moramo pripraviti, če hočemo to izkoristiti in aktivno usmerjati dogajanja v novem evropskem prostoru.

Gozdarsko društvo Medved
Mirko Perušek

MED INVALIDI IN Z NJIMI

Društvo invalidov Ribnica je imelo 6. marca v Gostišču Pugelj svoj redni letni občni zbor. Udeležilo se ga je 91 članov. Po končanem uradnem delu pa smo nadaljevali z družabnim srečanjem.

OBVESTILA

V mesecu aprilu vabi društvo svoje člane na **kopalni izlet v Dolenjske Toplice** v četrtek, 15. aprila. Odhod bo ob 8. uri z avtobusne postaje pred cerkvijo v Ribnici. Kopalni izlet obsega dveurno kopanje - predvidoma do 12. ure, potem topla malica in nato vrnitev v Ribnico.

Cena izleta za člane invalide je 1.700,00 sit (kopalne karte plača društvo), za ostale člane pa 2.800,00 sit.

Prijave sprejemamo v pisarni društva v uradnih urah do 10. aprila.

V mesecu maju bo društvo organiziralo **ogled Postojnske jame**. Datum izleta boste izvedeli ob prijavi, predvidevamo pa, da bo v soboto, 22. maja.

Prijave bomo sprejemali po 1. maju. Cena izleta bo znana ob začetku prijav.

Vse informacije dobite v uradnih urah po telefonu 836-11-69, prijave pa v uradnih urah v ponedeljek in petek od 9. do 11. ure v pisarni društva.

Predsednik društva
Alojzij Mihelič

KINO IDEAL APRIL 2004

Sobota, 3. april, ob 22^h
Ločitev po francosko
ameriška romantična komedija

Sobota, 10. april, ob 22^h
Nasmeh Mona Lise
ameriška romantična komedija

Sobota, 17. april, ob 22^h
Divji v sedlu
ameriški akcijski triler

Sobota, 24. april, ob 22^h
Ljubezen je luštna stvar
ameriška ljubezenska komedija

NIŽJA GIMNAZIJA V RIBNICI (1941) 1945 DO 1958

Podlistek

Piše mag. Brane Kozina

Šolsko leto 1953/54 se je pričelo s popravnimi izpiti.

5. septembra je bila prva redna konferenca, kjer so obravnavali program dela v šolskem letu.

Vpisanih je bilo: v 1. raz. (4 odd.) 143 dijakov, v drugem (3 odd.) 112 dijakov, v tretjem v dveh oddelkih 81 dijakov in v četrtem (en oddelek) - 42 učencev.

Pouk se je pričel 10. septembra. V oktobru so sledile proslave ob obletnici kočevskega zbora. Priključitev cone A Italiji je povzročila demonstracije, pouk je odpadel, nekaj učiteljev je bilo vpoklicanih na orožne vaje.

Sledilo je novoletno praznovanje.

Od osvoboditve do ukinitve nižje gimnazije leta 1958,

VI. del

Zaradi upokojitev je bila tedenska učna obveznost nekaterih učiteljev tudi od 25 do 30 ur. 13. januarja je bila redovalna konferenca za 1. polletje, poprečni uspeh je bil 46,53-odstoten. Vzrok za to je, ker se dijaki premalo učijo, so pa tudi taki, ki zadostijo šolski obveznosti. Proforski zbor je nekatere učence, ki so že izpolnili osemletno šolsko obveznost zaradi slabega uspeha izključili. Prvo polletje je bilo zaključeno po 105 šolskih dneh 15. januarja. Sledile so počitnice do 1. februarja. V tem času je bil tudi smučarski tečaj, ki pa je bil zaradi pomanjkanja opreme slabo obiskan. V februarju je bila Prešernova proslava.

Zaradi nenehnih pritožb zaradi preobremenjenosti dijakov je Svet za prosveto in kulturo znižal število učnih ur (v glavnem pri predmetih petje, zgodovina, slovenščina, fizika). Zato je bil potreben nov predmetnik.

Sledil je športni dan, dan, ko so dijaki zapustili sive učilnice s strogo disciplino.

Praznovala se je tudi 150 - letnica 1. srbske vstaje.

Sledil je obvezni zdravniški pregled, pa seveda pustni torek, ob sodelovanju goričevske kamele. Marca so praznovali dan žena. Sledila je krvodajalska akcija v prostorih gimnazije, zato ni bilo pouka. Sledili so občinski praznik, cepljenje proti tifusu in 3. redovalna konferenca.

8. aprila je umrl prof. Franjo Modrijan. Pogreba se je udeležilo veliko profesorjev in dijakov.

Sledila so praznovanja 27. aprila, 1. maja, 9. maja, ekskurzija v Ljubljano, sprejem štafete. Četrti letnik je zaključil pouk 31. maja in sicer je bilo pozitivnih učencev 87,5%. Dne 10. junija je bil pouk zaključen. Uspeh je bil 60-odstoten. Dijaki so šli na končni izlet, sledila je zaključna konferenca 22.6., 26. 6. pa zaključek šolskega leta.

Sledilo je vpisovanje: V 1. letnik se je vpisalo (57 + 59 (116 dijakov), v 2. letnik 30 + 37 (67 dijakov), v 3. letnik 18 + 35 (53 dijakov) in 4. letnik 21 + 32 (53 dijakov). Za novo šolsko leto je bilo predvidenih 10 razredov.

Šolsko leto 1954/55 se je pričelo s popravnimi izpiti.

Od 85 dijakov jih je izpite uspešno naredilo 56. V tem šolskem letu je bilo vpisanih 170 dijakov in 220 dijakinj (skupaj 390) v desetih oddelkih. Razredništvo so prevzeli naslednji razredniki - Polona Vanič Dora Novak, Mara Stojkovič, Vesna Lavrič, Dragica Drobnič, Milena Vobič, Leopold Ambrožič, Ludvik Zajc, Dušan Lavrič in Zlatka Albert.

Oktobra so sledili sestanki in tekmovanja učencev ter roditeljski sestanek. Za dijake so bile organizirane kar štiri filmske predstave. V prvi redovalni konferenci, 9. novembra, je bil uspeh zelo slab, le okoli 20-odstoten v nižjih letnikih in okoli 50-odstoten v višjih.

Učni uspeh padal iz leta v leto.

29. novembra 1954 je bila odkrita spominska plošča Antonu Majniku, učitelju v Ribnici, ki je bil eden od prvih organizatorjev NOB v Ribnici.

Sledile so republiške inšpekcije posameznih predmetov. V januarju je bila polletna konferenca. Uspeh je bil slab, posebej v 1. letnikih, skupni pa 38,5%. Počitnice so bile od 16. do 31. januarja. V februarju sta bila Prešernova proslava in športni dan. Od 5. do 7. marca je odpadel pouk zaradi gripe. Že naslednji dan je bil obisk dijakov omejen zaradi visokega snega. Gripa ni ponehala, zato je bil pouk prekinjen tudi od 9. do 14. marca. Rezultati 3. redovalne konference so bili katastrofalni. Tudi v tem letu je nekaj dijakov letovalo v Avstriji ob Vrbskem jezeru.

Šolsko leto je potekalo v okviru proslav ob 10. obletnici osvoboditve. Sledile so proslave na več nivojih. 15. maja je bila odprta železniška postaja v Ribnici. Sledila je Titova štafeta in dvodnevni izlet 4. letnika na Reko. Tudi gimnazija je praznovala 10 - letnico ustanovitve ter 30 let, odkar je ribniška posojilnica postavila poslopje meščanske šole, ustanovljene 6 let prej. Konec maja sta zaključila pouk oba 4. razreda.

4. junija je gimnazija organizirala slavnostno akademijo. Dvorana je bila veliko premajhna za vse udeležence.

Ta mesec je bilo tudi športno tekmovanje. Zaključek pouka za ostale letnike je bil 10. junija, sledil je izlet v Koper. Zaključna konferenca je bila 21. junija.

Opomba: Dve leti manjkata

(o.p. Brane Kozina - Kronika se morda ni pisala, menim pa, da se je le pisala in je ostala nekje v "predalu" tiste osebe, ki jo je po službeni dolžnosti morala pisati).

Šolsko leto 1957/58 je bilo zadnje v delovanju nižje gimnazije

Začelo se je 4. septembra s skromno proslavo in učiteljsko konferenco, ki je potrdila predmetnik. Službo je nastopil Janez Debeljak.

Tudi v tem letu je bilo na šoli 10 oddelkov s 314 učenci. Tudi to šolsko leto je bilo zaznamovano s številnimi proslavami in prireditvami: razstava "Maršal Tito vrhovni komandant JA, obisk zgodovinskih krajev v občini, praznik ob državnem prazniku, radijska ura ob obletnici padca pohorskega bataljona, Prešernov dan, ogledi filmov - predvsem s partizansko vsebino, občinski praznik, dan vojske (14. april), Titova štafeta, Dan mladosti...

Ob polletju je število učencev padlo na 309, v glavnem je šlo za prešolanje oz. izključitev zaradi slabega vedenja. Zaradi epidemije gripe je bil prekinjen pouk kar za 10 dni in to v 1. polletju. Gripi je podleglo tudi precej učiteljev, zato je trpel predmetnik.

Učni uspeh v prvem polletju je bil 85,8%, najboljši je bil s 96,4% četrti, najslabši pa s 77,1% drugi letnik. Gospodarska komisija je pregledala prostore učilnic in ugotovila velike poškodbe, zato so dijaki morali plačati odškodnino Omenjeno šolsko leto je bilo zaključek starega in začetek novega obdobja. Nižja gimnazija je zrasla kot šola splošno - izobraževalnega tipa. V tistem času je bil način gospodarskega, tehničnega in družbenega razvoja zelo hiter. Temu je sledila tudi šolska reforma. Ukinjena je bila nižja gimnazija in uvedena enotna osemletna osnovna šola.

S tem šolskim letom je odšel v pokoj tudi dolgoletni ravnatelj Lado Vanič, ki je učil tu že pred vojno, sodeloval v NOB, bil ravnatelj, ki je živel s časom. Postal je človek, ki ga je poznal vsak Ribničan, kajti pomagal je pri vzgoji marsikaterega izmed njih.

Šolsko leto je bilo zaključeno z odkritjem spominske plošče v veži šole. Na njej so zapisani vsi padli učenci nekdanje meščanske šole, padli v NOB.

Ploščo je izdelal Janko Trošt, bivši ravnatelj meščanske šole. Na plošči je tudi ime Majde Šilc, ki je bila tukajšnja učenka.

KONEC

ZAHVALA

Ob izgubi naše tete in sestre

ANE KNOL

iz Dolenje vasi

sse iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in podarjene sveče ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Posebna zahvala osebju ZD Ribnica, duhovnikom ribniške župnije, kolektivu OŠ dr. F. Prešerna iz Ribnice za poslovilne besede, upokojencem ter pevcem in delavcem KP Ribnica za spoštljivo opravljen poslovilni obred.

Nečak Janez z ženo Francko in brat Vinko

*Zapre so se tvoje ljubeče oči,
ustavile tvoje pridne roke,
in prenehalo je biti tvoje dobro srce.
Ostale so le tvoje sledi in praznina, ki boli.*

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi naše dobre in skrbne mame, stare mame, prababice in tašče

MARIJE ČAMPA

z Griča

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani v težkih trenutkih, sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje ter darovali sveče. Posebna zahvala sosedom in vaščanom, sodelavcem Inlesa, gospodu Maksu Ipavcu za opravljen obred ter pevcem za izbrano petje. Hvala vsem, ki ste našo mamo pospremili v tako velikem številu na njeni zadnji poti.

Žalujoči vsi njeni

ZAHVALA

Ob nepričakovani smrti drage žene in mame

PAVLE TURK

(21.5.1926 - 13.3.2004)
iz Sodražice

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo tako številno pospremili na njeni zadnji poti, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, in ste bili v težkih trenutkih z nami ter nam kakorkoli pomagali. Iskrena hvala tudi pevcem, duhovnikoma Francu Bizjaku in Ivanu Petriču za lepo opravljen pogrebni obred in poslovilne besede.

Žalujoči vsi njeni

VABILO

SKUPINA ZA SAMOPOMOČ ŽENSK Z RAKOM DOJKE

ki deluje v okviru Društva onkoloških bolnikov Slovenije, vabi na redna mesečna srečanja, ki so
vsak četrti ponedeljek ob 17. uri v

Zdravstvenem domu dr. Janeza Oražma v Ribnici.

V aprilu bo srečanje 26. Predvidena tema pogovora je Nova pomlad življenja, vseslovensko srečanje žensk z rakom dojke na prvo pomladno soboto.

Vabimo vse članice in še posebej tiste, ki morda še oklevate, da se pridružite skupini.

DROGE!

INFORMATIVNA PISARNA

vsak drugi in četrti ponedeljek v mesecu od 17. ure do 18.30 v prostorih
Centra za socialno delo Ribnica,
Škrabčev trg 17

(nad Kmetijsko zadrugo v II. nadstropju).

Občina Ribnica, Gorenjska cesta 3, Ribnica, objavlja na podlagi 29. in 40. člena Uredbe o pridobivanju, razpolaganju in upravljanju s stvarnim premoženjem države in občin (Ur.l.RS, št. 12/2003) in sklepa Občinskega sveta Občine Ribnica št. 465-03-21/2003, z dne 5.1.2004, sklepa občinskega sveta št. 465-03-24/2003, z dne 16.2.2004 ter sklepa št. 465-03-33/01, z dne 11.10.2001

JAVNO DRAŽBO ZA PRODAJO NEPREMIČNIN

1. Naziv in sedež organizatorja javne dražbe:
Občina Ribnica, Gorenjska cesta 3, Ribnica.

2. Predmet prodaje:

- a) parc.št. 6/3, sadovnjak v izmeri 57 m², k.o. Dane,
- b) parc.št. 996/2, travnik v izmeri 5 a 69 m², k.o. Ribnica
- c) parc.št. 1120/50, pašnik 5. razred v izmeri 20 a 44 m², k.o. Gorenja vas

3. Vrsta pravnega posla za vse tri predmete prodaje pod 2. točko: prodajna pogodba

4. Izklicna cena in najnižji znesek njenega višanja:

- izklicna cena za parcelo pod točko 2.a) 108.679,62 SIT; najnižji znesek višanja: 30.000,00 SIT;
- izklicna cena za parcelo pod točko 2.b) 1.601.410,67 SIT; najnižji znesek višanja: 30.000,00 SIT;
- izklicna cena za parcelo pod točko 2.c) 5.216.574,16 SIT; najnižji znesek višanja: 30.000,00 SIT;

Na javni dražbi bo uspel dražitelj, ki bo ponudil najvišji kupnino.

5. Način in rok plačila kupnine:

Uspešni dražitelj je dolžan kupnino poravnati v roku 8 dni od dneva podpisa prodajne pogodbe na transakcijski račun Občine Ribnica, št. : 01304-0100005476, sklic: 00 72210, kar velja za vse tri predmete prodaje pod točko 2.

6. Plačilo kupnine v navedenem roku je bistvena sestavina prodajne pogodbe za vse tri predmete prodaje pod točko 2. Prodajna pogodba je avtomatično razdrta, če kupec kupnine ne plača v navedenem roku.

7. Kraj in čas javne dražbe:

Javna dražba bo v torek, 20.04.2004, v sejni sobi Občine Ribnica, Gorenjska cesta 3, Ribnica, in sicer:

- pod 2.a) ob 11. uri,
- pod 2. b) ob 11.30 uri,
- pod 2.c) ob 12. uri.

8. Dražitelji morajo pred začetkom dražbe plačati kavcijo v višini 10% izklicne cene nepremičnine, ki jo bodo dražili. Kavcijo je potrebno nakazati na transakcijski račun Občine Ribnica, št.: 01304-0100005476, sklic 00 2309006 (za vse tri predmete prodaje pod točko 2.)

9. Plačana kavcija, brez obresti, bo po končani javni dražbi vrnjena tistim dražiteljem, ki na javni dražbi ne bodo uspešni, in sicer v roku 3 dni od dneva izvedbe javne dražbe.

10. Interesenti se lahko seznajajo z dodatnimi informacijami na Občini Ribnica, kontaktna oseba Tina Troha, tel.01/ 837 20 30, od 22.03.2004 do 19.04.2004, od 11. do 13. ure.

Ogled nepremičnin je možen po dogovoru.

11. Komisija za vodenje in nadzor postopka razpolaganja s stvarnim premoženjem Občine Ribnica lahko s soglasjem župana Občine Ribnica ustavi postopek do sklenitve pravnega posla.

12. Pogoji za sodelovanje:

Na javni dražbi lahko sodelujejo pravne osebe s sedežem v Republiki Sloveniji in fizične osebe, ki so državljani RS. Dražitelji morajo pred začetkom dražbe komisiji predložiti:

- izpisek iz sodnega registra (pravne osebe) oziroma potrdilo o državljanstvu RS ali osebno izkaznico(fizične osebe),
- notarsko overjeno pooblastilo v primeru, da pravna ali fizična oseba za udeležbo na dražbi pooblasti drugo pravno ali fizično osebo,
- dokazilo o plačilu kavcije s priloženo celotno številko računa za primer vračila kavcije,
- davčno, matično in telefonsko številko.

Interesenti, ki ne bodo dokazali izpolnjevanja pogojev iz prvih treh alinej 12. točke, bodo po sklepu komisije, ki bo vodila dražbo, izločeni iz postopka pred začetkom dražbe.

13. Z najugodnejšimi dražitelji se sklene prodajna pogodba najkasneje v roku 15 dni po zaključku dražbe. Če dražitelj ne podpiše prodajne pogodbe v navedenem roku iz razlogov, ki so na strani dražitelja, Občina Ribnica zadrži njegovo kavcijo.

14. Drugi pogoji:

Nepremičnine pod točko 2. se prodajo v celoti po načelu videno-kupljeno, kasnejše reklamacije ne bodo upoštevane. Prodajalec ne daje nikakršnih jamstev ali garancij za nepremičnine. Stroške v zvezi s prenosom lastništva (davek na dodano vrednost v višini 20%, stroške overitve) nosi kupec.

15. Ta javna dražba se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in v občinskem glasilu Rešeto.

ODVOZ KOSOVNEGA MATERIALA

- PO VASEH	Datum odvoza
HROVAČA, GORIČA VAS,	
NEMŠKA VAS, OTAVICE	06.04.2004
PRIGORICA, DOLENJA VAS,	
RAKITNICA	08.04.2004
BLATE, GRČARICE,	
LIPOVEC, ZADOLJE	13.04.2004
BREG, DOLENJI LAZI,	
VELIKE POLJANE, DOLENJE	
PODPOLJANE, ŽLEBIČ	15.04.2004
SLATNIK, SUŠJE, BREŽE,	
JURJEVICA, KOT,	
RAVNI DOL	20.04.2004
SAJEVEC, BUKOVICA, DANE,	
ZAPOTOK, ZAMOSTEC	22.04.2004
VINICE, LIPOVŠICA, ŽIMARICE,	
GLOBEL, PODKLANEC	26.04.2004
ORTNEK, GORENJE PODPOLJANE,	
FINKOVO, GORENJI LAZI, ŽUKOVO,	
VRH PRI POLJANAH,	
BUKOVEC	29.04.2004
PRAPROČE, MARŠIČI, RIGELJ,	
PUSTI HRIB, GAŠPINOVO, HOJČE,	
HUDI KONEC, SINOVICA	04.05.2004
SV.GREGOR, ANDOL, KRNČE,	
LEVSTIKI, MAROLČE, JUNČJE,	
GREBENJE	06.05.2004
ČRNI POTOK, VINTARJI, PUGLED,	
PEROVO, ZADNIKI, ČRNEC,	
BRINOVŠČICA	11.05.2004
BETONOVO, JANEŽI, KRAČALI,	
PETRINCI, KRŽETI	13.05.2004

Mestno naselje Sodražica:

kontejnerji stojijo v opuščenem peskokopu

Na pesku v mesecu

- aprilu od 26.04. 2004 do 02.05.2004
- maju od 24.05.2004 do 31.05.2004.

Klicne telefonske številke za pogrebno in cestno dejavnost: 01/8361-138, 01/8360-650,

- dežurna pogrebna služba:

041 513-329, 041 513-328, 040 263-060,

- dežurna cestna služba:

041 903-109, 041 725-958.

Občina Ribnica

KOMUNALA RIBNICA D.O.O.

LASTNIKI GOZDOV, POZOR, LUBADARJI ZOPET NAPADAJO!

Leto 2003 bo zapisano v gozdnih kronikah kot "lubadarsko leto".

Ekstremno visoke temperature so se začele že sredi pomladi in so brez prekinitve trajale celo poletje. Kot posledica vročine je ob hkratnem izostanku večjih, omembe vrednih padavin, konec poletja in v jeseni nastopila huda suša. Takšno vreme je bilo zelo ugodno za razvoj podlubnikov, predvsem knavra (velikega smrekovega lubadarja). V gozdovih Male in Velike gore ter Slemen so lastniki morali zaradi napada podlubnikov posekati skoraj 12 000 m³ lesa iglavcev, kar pomeni, da je bil lani lubadar vzrok za kar 40% vseh posekanih dreves na Ribniškem. Najbolj prizadeti so bili zasmrečeni gozdovi ob južnem robu Ribniškega polja, med Otavici in Makoši in še posebej v dolnjevaških Vrtačah.

Lubadarji bodo tudi letos največja nevarnost za naše gozdove, in prav je, da lastnike obširneje poučimo o njihovi biološki značilnosti ter načinu obvladovanja.

Lubadar (podlubnik) je majhen hrošček, ki napada oslabela drevesa. Če pa se preveč razmnoži, napada tudi zdrava drevesa. Posledica je smrt napadenega drevesa in hiperprodukcija novega zaroda. V napadenem drevesu, ki ima 1 m³ lesa se lahko razvije več kot petsto tisoč novih osebkov, ki napadajo naprej.

Življenjski prostor podlubnikov je med lesom in lubjem, kjer vrtajo rove in s tem prekinjejo pretok snovi v drevesih. Njihov razvoj, ki poteka od odlaganja jajčeca, preko ličinke, bube in hrošča, imenujemo rod ali generacija. Razvoj ene generacije traja ob ugodnih razmerah okrog 40 do 50 dni. V enem letu imamo lahko tudi do štiri generacije. Razvojni ritem podlubnikov je tako kot pri vseh mrzlokrvnih bitjih odvisen od vrste zunanjih dejavnikov, od katerih je najpomembnejša toplota. Ta vpliva na rast, razmnoževanje, življenjsko dobo, sezonsko aktivnost, številčnost in smrtnost. Podlubniki postanejo aktivni, ko temperatura zraka v senci nekaj dni zapored doseže od 10 do 15 stopinj C, razmnoževati se začnejo pri temperaturi 15 do 18 stopinj C. Brez zatiranja bi lahko imela en samec in samica v idealnih pogojih ob koncu četrte generacije že kar dobrih dvanajst milijonov potomcev, ki prezimijo in napadejo naslednjo pomlad.

Za svoj razvoj podlubniki potrebujejo oslabela drevesa. To so drevesa z odlomljenimi vrhovi, drevesa, poškodovana zaradi pozebe, žleda, suše, toče, strele, sečnje in spravila lesa, zaradi obilnega obroda semena. K njihovem razvoju znatno pripomorejo tudi ostanki vej, razmetanih po gozdu, neobeljeni panji, celi vrhači, pozabljeni

ali predolgo puščena hlodovina v gozdu.

Zelo pomembno je, da vemo, kako spoznamo napad podlubnikov. Prvi znaki na napadenem drevesu so vhodne odprtine - luknjice na lubju ter črvina - temnorjav ali bel prah, ki se nabira na skorji, pajčevin, mahu, zlasti pa na korenčniku. Pri smreki se ob vhodnih luknjicah nabirajo kapljice smole, ki se cedijo po deblu, se strdijo in postanejo bele. Pri spomladanskem napadu se krošnja obarva redečkasto ali rumenkasto rjavo, pri poletnem napadu pa krošnja ostane zelena še preko zime in šele zvoki žolne in zaradi mraza odpadlo lubje pokažejo napadeno drevje. Na koncu, ko lubje odstopi in iglice odpadejo, je napadeno drevo že mrtvo.

Gospodarski pomen podlubnikov je velik. Napadeni les ima manjšo kakovost, v njem se pojavita plavina in sivina. Drevesa propadejo prezgodaj, kar pomeni zmanjšan finančni učinek ter prezgodnja obnova gozda.

Kljub temu, da podlubniki sedaj še prezimujejo (tudi najbolj mrzla zima jih ne pokonča), moramo tako gozdarji kot lastniki gozdov že pregledovati gozdove. Posebej pozorno pregledamo okolico starih žarišč in tople (južne, jugovzhodne in jugozahodne) dele gozdov. Tako bomo pravočasno odkrili morebitna lanska žarišča in po vetru in snegu poškodovana drevesa, da jih bo mogoče posekati in izdelati še pred prvim pomladanskim rojenjem - naletom podlubnikov. V času od aprila do oktobra moramo pregledovati ogrožene gozdove iglavcev najmanj enkrat mesečno, ožja območja, kjer so bile pozimi sekane lubadarke, pa dvakrat na mesec.

O odkritih žariščih takoj obvestite vašega revirnega gozdarja, da se pogovorita o takojšnjem poseku in nadaljnjih ukrepih.

Gozdarji vedno znova opozarjamo na nujnost opravljanja gozdnega reda po končani sečnji. Sečišče je urejeno, če so posekana vsa drevesa, ki so bila pri sečnji ali spravilu močnejše poškodovana, iz gozda spravljena vsi lesni sortimenti, veje in vrhači iglavcev razžagani in zloženi na kupe tako, da prekrivajo svoje debelejšje konce, ter obeljeni panji smreke in bora. Urejenost sečišč in izvajanje gozdnega reda bo poleg Zavoda za gozdove kontroliral tudi gozdarski inšpektor.

Bodimo budni, da nas podlubniki ne bodo presenetili. Ko je gozd močno napaden, se ga rešiti več ne da. Sanacija je podobna odstranjevanju ruševin na pogorišču.

Gozdarji ZGS, Krajevna enota Ribnica

Osteoporoza (V) ODKRIVANJE OSTEOPOROZE

ZDRAVO ŽIVLJENJE ZA ZDRAVE KOSTI

V prejšnji številki smo vas v razdelku o zdravem življenju opomnili, da morate prenehati kaditi, ne preveč piti alkoholnih pijač, ter se redno ukvarjati s telesno vadbo. Dobro morate razmisliti, kaj jeste vi in vaša družina, saj je zelo pomembna količina kalcija, ki ga zaužijemo v različnih življenjskih obdobjih. Pomemben pa je seveda tudi vitamin D.

VITAMIN D

Vitamin D omogoča, da prispe kalcij iz črevesja v kri in kost in je tako ključen za zdrave kosti. Nastaja v koži pod vplivom sončnih žarkov. Zadošča, če vsak dan za vsaj 15 minutu soncu izpostavite obraz in roke do komolcev.

Čim svetlejša je koža, tem več vitamina D nastane. Krema za sončenje z zaščitnim faktorjem, steklo, obleka in onesnažen zrak zelo zmanjšajo nastanek vitamina D v koži. Sposobnost nastajanja

Vitamina D se s staranjem zmanjšuje. Živila bogata z vitaminom D so: jajčni rumenjak, morske ribe (sardine, slanik, tuna, losos, jetra...)

ODKRIVANJE OSTEOPOROZE

• ULTRAZVOK PETNICE

Za merjenje kostne gostote lahko uporabimo tudi ultrazvok petnice. To ni nadomestilo za merjenje kostne gostote z rentgenskim aparatom. Na podlagi meritve z ultrazvokom

lahko ugotovimo samo, da nimamo osteoporoze. Če izvid meritve vzbudi sum na osteoporozo, je nujna dodatna meritev s specialno aparaturjo.

• MERITEV MINERALNO KOSTNO GOSTOTO

Merimo jo s posebno napravo, ki deluje na podlagi rentgenskih žarkov. Metoda je varna, saj je sevanje izrazito majhno, kar 10-15 krat manjše kot pri običajnem RTG slikanju pljuč. Meritev je opravljena v nekaj minutah, neboleče in zelo natančno. S to meritvijo odkrijemo osteoporozo pred pojavom zlomov in napovemo, kakšna je nevarnost zlomov.

ZAKLJUČEK

Če ste spoznali, kako velik problem predstavlja osteoporoza in kako se je treba prosti njej boriti, sem dosegla svoj namen. Vedeti morate, da se boj za zdrave kosti začne v otroštvu in traja vse življenje.

In še za konec:

"Ne pozabite, da je zdravje vaših kosti odvisno predvsem od vas."

**ZD Dr. Janeza Oražma
Dispanzer za ženske
VMS Lili Zamida**

Podjetniške informacije

Kje najti podatke o tujih trgih na enem mestu

Podjetja se na članstvo v EU pripravljajo večinoma tako, da poskušajo pridobiti čim več informacij o zakonitostih delovanja notranjega trga in skupnih politikah EU. Slovenski izvozniki se sprašujejo, kakšne spremembe bo vstop v EU prinesel v zunanji trgovini, kakšni izzivi in priložnosti jih čaka pri poslovanju z neevropskimi državami in kako jim lahko EU pomaga pri odkrivanju novih trgov. Odgovore na ta in podobna vprašanja lahko podjetja dobijo v različnih virih informacij, eden izmed boljših je zagotovo baza podatkov o vstopu na tuje trge (Market Access Database).

Sestava mednarodne trgovine se spreminja, močno se povečuje trgovina s storitvami, ki že presega trgovino z blagom. Kljub vsesplošni svetovni liberalizaciji trgovine pa vendarle ostajajo številne trgovinske ovire. Zaradi nižanja carin in kvot narašča število necarinskih ovir, ki so veliko bolj nepregledne kot carine same, in pomenijo zato za evropsko gospodarstvo veliko oviro pri vstopanju na tuje trge.

V ta namen je Evropska unija leta 1996 razvila strategijo dostopa na tuje trge, ki pomeni glavni steber skupne zunanjetrgovinske politike EU.

S tristransko izmenjavo informacij med institucijami Evropske unije, državami članicami in evropskimi gospodarskimi družbami je Unija vzpostavila aktiven dialog z vsemi pomembnejšimi trgovinskimi partnericami na področju dvo- in večstranskega sodelovanja.

Operativno orodje strategije dostopa na tuje trge je baza podatkov o tem dostopu. Namenjena je podjetjem, ki prvič izvažajo ali širijo izvoz v nove države. Prav tako je namenjena gospodarskim zbornicam, svetovalnim organizacijam, logističnim podjetjem in drugim udeležencem mednarodnega poslovanja iz držav članic EU. Uporabniki baze imajo možnost posredovati pripombe in s tem sproti obnavljati bazo podatkov, se informirati, opozarjati na podatke oziroma vprašanja, ki niso zajeta v bazi.

Čeprav spletne strani baze podatkov na dan obišče več kot 200 tisoč uporabnikov, Eurochambres ugotavlja, da 80 odstotkov podjetij iz EU te baze ne uporablja, ker je preprosto še ne poznajo.

Baza podatkov o dostopu na tuje trge je bila prvotno dostopna le podjetjem iz Evropske unije, od sredine tega meseca pa jo lahko v celoti in brezplačno uporabljajo tudi slovenska.

Baza je sestavljena iz šestih sklopov:

1. sektorske in trgovinske prepovedi in omejitve v državah nečlanicah EU;
2. vodnik za izvoznike glede uvoznih formalnosti;
3. statistični podatki o trgovinskih tokovih med EU in izbranimi tretjimi državami;
4. carinske stopnje in druge carinske dajatve v tretjih državah, s katerimi evropska podjetja največ poslujejo;
5. različne podrobne študije o trgovinskih ovirah v posamezni državi ali skupini držav;
6. omejitvene carine Svetovne trgovinske organizacije (STO), vodnik za izvoznike glede uvoznih formalnosti, informacijska točka za trgovino s storitvami (GATS), statistični podatki in študije.

Prvi del sektorske in trgovinske prepovedi in omejitve v državah nečlanicah EU zagotavlja popoln pregled splošnih trgovinskih pogojev v dani državi za zahtevani industrijski ali storitveni sektor in seznam posebnih trgovinskih ovir. Te strani so namenjene uporabnikom, ki iščejo splošne informacije o gospodarskem položaju v tretji državi, informacije o naložbeni in uvozni klimi, trgovinskih sporazumih med EU in izbrano tretjo državo, splošni carinski stopnji, davkih in drugih necarinskih trgovinskih ovirah ter spoštovanju intelektualne lastnine. Uporabniki lahko v tem delu izbirajo med 76 državami, in/ali 27 industrijskimi in storitvenimi področji, lahko pa izberejo eno izmed 25 trgovinskih ovir in pogledajo, kje se pojavljajo.

Del carinske dajatve v tretjih državah dovoljuje uporabniku, da izbere izvozni trg ter pridobi podatke o carinskih obveznostih in internih davkih za izdelke. Uporabnik lahko išče informacije o carinskih dajatvah na podlagi vnosa štiri- oziroma šestmestne kode harmoniziranega sistema (HS-koda) in države, kamor želi izvažati.

Vodnik za izvoznike glede uvoznih formalnosti daje razlago uvoznih postopkov v tretjih državah, zagotavlja izvoznikom sezname carinske dokumentacije in drugih uvoznih formalnosti, ki so potrebne pri izvozu izdelka v vsaki državi. Uporabnik le vnese državo in tarifno številko izdelka. Če številke ne pozna, lahko izdelek poišče s ključnimi besedami. Statistična baza vsebuje najnovejše podatke o trgovinski menjavi med EU in izbrano državo za katerikoli izdelek ali skupino izdelkov. Tudi v tem primeru uporabnik izbere vrsto izdelka s tarifno številko. Nova pridobitev baze podatkov o dostopu na tuje trge je del, ki vsebuje študije o trgovinskih ovirah in pogojih poslovanja v različnih državah ali skupinah držav ter za posamezne sektorje. Baza podatkov o dostopu na tuje trge je dostopna na spletni strani (<http://mkacccb.eu.int>)

Pripravil Področni center za razvoj gospodarstva d.o.o., Ribnica (8369-753, GSM 041/436-233), na osnovi spletne dokumentacije Moj spletni priročnik, ki jo pripravlja Informacijsko raziskovalni Center Celje, Ulica XIV. divizije 12, 3000 Celje, (tel.: 03 4253 150, E-mail: inforace@irrc.pcmg.si).

Za natančne podatke si oglejte celotne razpise v uradnih listih ali na spletnih straneh www.pcmg.si. Vse, ki bi želeli na svoj elektronski naslov prejemati tedensko sveže informacije o podjetniških razpisih, sejnih, novostih iz poslovnega sveta, ponudbe - povpraševanje po izdelkih in storitvah, vabimo, da pokličete na številke 8369-753, 041/436-233 ali pišete na e-naslov pccr.ribnica@amis.net.

MALI OGLASI

PRODAM

Prodam enosobno stanovanje v Livoldu, velikost 33 m², vpisuje se še drvarnica, klet in vrtiček. Cena po dogovoru. Tel.: 031 / 829 636.

Prodam športno uro znamke Quicksilver; 2x alarm, timer, štoparica, vodotesna. Tel.: 040/ 548 400

Prodam 2 - sobno stanovanje, velikosti 60 m², na Knafljevem trgu v Ribnici oz. menjam za starejšo stanovanjsko hišo v okolici Ribnice. Tel.: 041 / 395 132.

Prodam avto opel Ascona, letnik 1983, vozen, neregistriran, vreden ogleda. Cena po dogovoru. Tel.: 031 / 469 223.

ODDAM

Na Merharjevi ulici 3 v Ribnici oddamo v najem poslovne prostore. Tel.: 070 / 345 404.

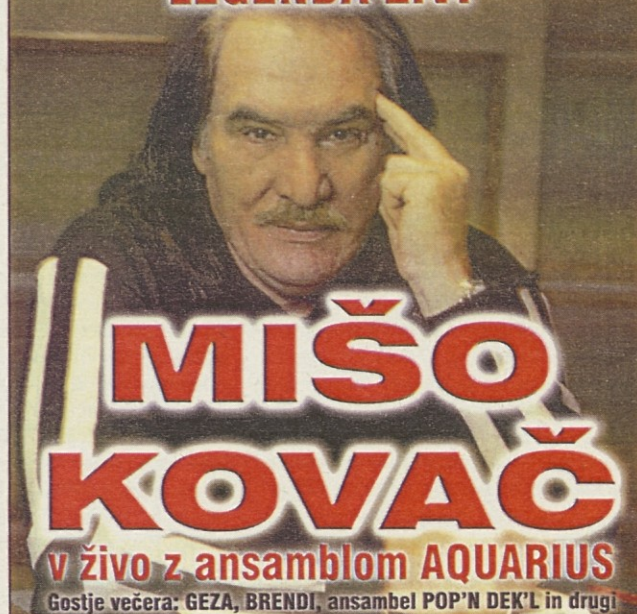
V najem oddam dvosobno stanovanje na Prijateljevem trgu v Ribnici. Tel.: 041/ 787 556

RAZNO

Nudim pomoč v gospodinjstvu starejši gospe ali gospodu. Sem zanesljiva, prijetna, delavna. Tel.: 041 / 971 937.

Sprejemem kakršnokoli delo ali varstvo otrok na svojem domu. Tel.: 041 / 651 899.

KONCERTNA TURNEJA "LEGENDA ŽIVI"

Koncert bo v soboto, 17. aprila ob 19. uri v ŠC Ribnica

Prodajna mesta: GOOL BAR v dvorani, HOTEL PUB Ribnica, TIC Ribnica, KAVARNA Kočevje, blagovnica NAMA Kočevje, MIT OPTIKA v TUŠ Kočevje, Trgovina pri KUKLIJU-VELIKE LAŠČE, TRAFIKA LIPA Sodražica.

RENAULT

Clio

POSEBNA PONUDBA VOZIL CLIO do 450.000 SIT ceneje

Ponudba velja do razprodaje zalog

Vozila Renault imajo 2-letno garancijo brez omejitve kilometrov,
3-letno garancijo na lakirane dele in 12-letno garancijo na
karoserijo.
Servisni intervali na 30.000 km ali na 2 leti.

Renault Financiranje

Slika je simbolična.

AVTOCENTER
RUFAC d.o.o.

POOBlašČENI ZASTOPNIK ZA RENAULT

Cesta na Ugar, Ribnica, tel.: 8369-956, 8369-957, fax: 8369-958

Delovni čas vsak dan od ponedeljka do petka od 8-12 in 13-17

Ob Mahovniški c. 3, Kočevje, tel.: 8954-042, 8954-666, fax: 8955-444

Delovni čas: 8 - 12, 13-17, sobota 9 - 12

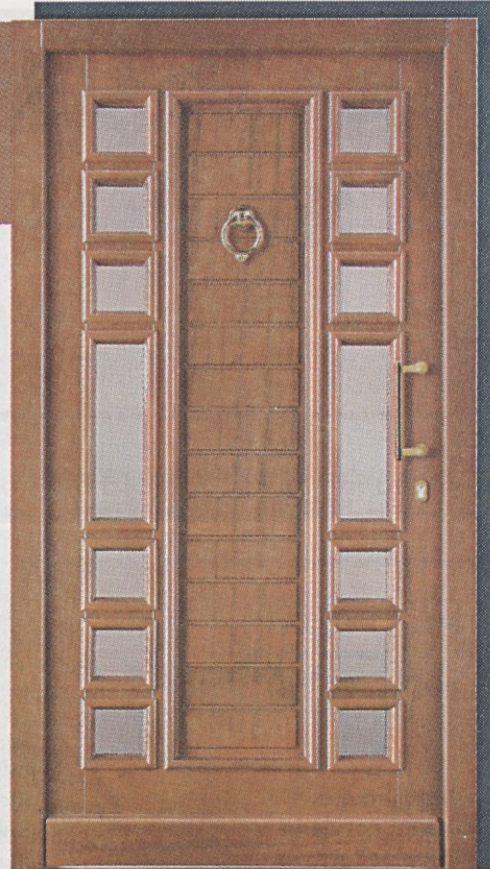
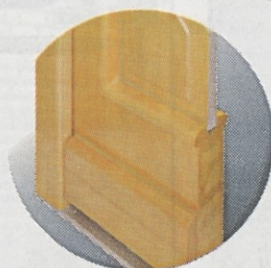
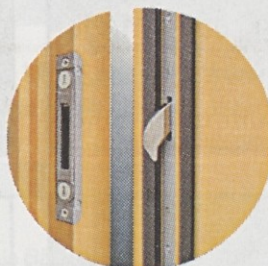
VRHUNSKA KAKOVOST

- lesena okna in vrata
- les/aluminij okna
- pvc okna in vrata
- aluminij okna in vrata
- pvc/ aluminij okna
- polkna, rolete, komarniki

- odlično tesnenje
- visoka stopnja varnosti
- okna in vrata izdelana po vaši želji

Svetovanje - izmera - montaža - servis
brezplačen prevoz do 100 km

- 5% gotovinski popust
- ugodni kreditni pogoji

INLES d.d., Kolodvorska 22, 1310 Ribnica,
www.inles.si, e-mail: info@inles.si
Maloprodaja Ribnica, tel.: 01 8377 162, fax: 01 8377 331

inles

**OKNA
VRATA**

VULKANIZERSTVO OSVALD

RIBNICA

Jože Osvald s.p.

1310 Ribnica, Tel.: 01/836-35-48, GSM: 041/719-548

Največja izbira avtoplaščev
vseh dimenzij.

GOODYEAR

DEBICA

Barum

LASSA

DUNLOP

Sava
Sava Tires

ALU in kovinska platišča

TRADICIJA - KVALITETA

MicroERA

PRODAJA, ODKUP, SERVIS
GSM APARATOV

MicroERA Jože Šilc s.p., Merharjeva 3, 1310 Ribnica

Tel.: 8373 116, fax: 8373 117, GSM: 041/402-779

e-mail: info@microera-sp.si, microera@siol.net, http: www.microera-sp.si

NOVO

MOBITEL

zastopstvo v Ribnici!

**DOBRA HRANA
IN PIJAČA SE PRI
URŠNJKU OBRAČA!**

SPREJEMAMO REZERVACIJE ZA ZAKLJUČENE DRUŽBE, OBLETNICE, POROKE

DELOVNI ČAS:

GOSTILNA:

• od 9^h - 15^h

TRGOVINA

ZAPOTOK

MESARIJA:

• pon. - pet.: od 7^h - 19^{h30}

• po predhodnem naročilu

odprto tudi v popoldanskem

času in nedeljah

• Tel.: 83 62 621

• Tel.: 83 73 118

• sob.: od 7^h - 13^h

• ned.: od 8^h - 11^h

• Tel.: 83 62 126

INTERALTA

PVC OKNA IN VRATA

PE Ribnica:

Nemška vas 3

Tel.: 040/258-924

Ljubljana:

Stegne 21 c

Tel.: 01/511-16-24

www.interalta.si

Okna Interalta omogočajo višjo kulturo bivanja

OPTIKA ANITA

Majnikova 1, Ribnica
(poleg SANOLABORJA)

Tel.: 83 61 128

V ZDRAVSTVENEM DOMU RIBNICA

Iz naše ponudbe:

- korekcijski okvirji in stekla
- ugodne cene, svetovanje, kakovost
- očala na recept tudi brez doplačila
- tekočine za kontaktne leče

blesk2

Tone Pogorelec

Blesk 2 d.o.o.

Čistilni servis in
slikopleskarstvo

Bukovica 2, 1310 Ribnica

Tel.: 01/836 99 33,

fax: 01/836 99 34,

gsm: 031/647 188,

E-mail: blesk2@amis.net

- Slikanje stanovanj objektov
- Izdelava epoksidnih tlakov
- Polaganje laminatov, parketov
- Polaganje toplih podov
- Obnovitev starih parketov
- Generalna čiščenja objektov vseh vrst
- Tedenska čiščenja stanovanj
- Globinsko čiščenje preprog
- Brušenje in zaščita naravnega in umetnega kamna

ELSTAR

Starc Matjaž s.p.

Goriča vas 86, 1310 Ribnica

tel.: 836 26 29

GSM: 041/612 590

SERVIS

**Garažna in industrijska
avtomatska vrata
na daljinsko upravljanje**

Protipožarna vrata

Notranja kovinska vrata

Pogoni za vrtna vrata

OPTIK

JANEZ POZNIČ s.p.

Vrvarska 3
1310 Ribnica
TEL.: 01/83 60 367

Delovni čas:
vsak dan od 9h do 19h
soboja zaprto

INSAT - antenski sistemi

Peter Kočevar s.p. Merharjeva 2, Ribnica, gsm 041 761-769

- meritve TV signalov
- dograditev ali izboljšava POP TV, A kanal, HRT, TV3...
- montaža SAT sistemov:

(analogni - do 100 programov)

NOVO! (digitalni - do 2000 programov - srbija, filmi, erotika, šport...)

**STEM KUPONOM LAHKO
KORISTITE 10% POPUST
PRI NEGI TELESA
DO 30.04.2004.**

Nina

Kozmetični studio Nina
Nina Tanko Bojc s.p.
Hrovača 59a, 1310 Ribnica
Tel.: 01/8361-560
Mobi: 040-241-650

STORITVE:

- KOZMETIČNA NEGA OBRAZA IN DEKOLTEJA
- OBLIKOVANJE OBRVI
- BARVANJE OBRVI IN TREPALNIC
- VSTAVLJANJE UHANOV
- FRANCOŠKA MANIKURA NOHTOV GEL ALI LAK TEHNIKA
- DEPILACIJA OBRAZA IN TELESA Z VOSKOM
- EPILACIJA OBRAZA, TRAJNO
- NEGA TELESA, SHUJŠEVALNI TRETMANI (OBLOGE)
- LIMFNA DRENAŽA TELESA
- SOLARIJ
- LIČENJE ZA VSE PRILOŽNOSTI
- PERMANENTNI MAKE-UP OBRAZA
- TATOO, POSLIKAVA TELESA

Delovni čas:
Ponedeljek, sreda, četrtek
od 12 - 19 h
Torek, petek ; sobota
od 8 - 15h od 9 - 12h

Polo Cool & Family

Spet bo minus.
Do - 270.000 SIT.

- klimatska naprava
- štiri vrata
- daljinsko zaklepanje z alarmom
- do 270.000 SIT prihranka*

Število vozil in modelov je omejeno.

* Navedeni prihranek velja za Polo Cool&Family 1.9 TDI, 130 KM.

VOZILA NA ZALOGI

VW Polo 1.2 47 kW, comfortline, 1.9 SDI comfortline, 5V, klima, dalj. cent., ABS

VW Polo 1.4 16v, 74 kW, comfortline 5 V, avtomatska klima, dnevne luči, ABS

VW Golf 1.4 55 kW, 1.9 TDI, 77 kW trendline, 3 in 5 v, klima

VW Golf 2.0 SDI 16v 75 kW trendline, 3 in 5 v, klima

VW Passat lim. 1.9 TDI 96 kW, trendline, tehnik paket, dnevne luči, exclusive, letnik 2003

PREDSTAVITVENA VOZILA

VW Golf, 1.9 TDI, 77 kW, trendline, 5v, klima

VW Touran 1.9 TDI trendline, climat. klima, dnevne luči, rolo, kromirane strešne letve

SERVISNE STORITVE

Notranje čiščenje bencinskih in dizelskih motorjev
Testi izpušnih plinov

PORSCHE
KREDIT IN LEASING

RANDELJ
AVTOHŠA

Mahovnik 2, 1330 Kočevje
telefon 01 8951 488, telefax 01 8955 240
e-mail: damijan.randelj@porsche.si
salon in delavnica pon.- pet. od 7. do 18. ure
sobota salon od 8. do 12. ure

Gospodarska
vozila

PRODAMO

HIŠE:

- RIBNICA - Jurjevica, stanovanjska hiša z gostinskim lokalom 11 x 18 m, obnovljena 1980 in gospodarskim poslopijem 12 x 14 m, takoj vseljiva, vel. parc. 1884 m², CK, cena 19 mio SIT ali 89.500 EUR.
- KOČEVJE - center, starejša stanovanjska hiša 14 x 12 m, zgrajena 1932, velikost parcele 1395 m², el., voda, takoj vseljiva, možna zamenjava za stanovanje v Ljubljani, cena 19,7 mio SIT (94.000 EUR).
- SODRAŽICA - center, starejša stanovanjska hiša s poslovnim prostorom 37 m², trgovina 10 x 11 m, zgrajena 1930 in gospodarsko poslopije 10 x 22 m, vel. parc. 608 m², zemlji. 162 m², klas. ogrevanje, el. voda. Cena za stan. hišo in posl. prostor 12,3 mio SIT ali 58.500 EUR, za gospodarsko poslopije pa 6,8 mio SIT ali 32.500 EUR.
- OSILNICA - Padovo, kmetijska primerna za vikend - stan. hiša 6 x 7 m, zgrajena 1931, in nekaj gozda, njiv, travnikov in pašnikov v skupni izmeri 8,5 ha. Cena 9.988.000 SIT ali 44.000 EUR.
- LOŠKI POTOK, Gora - Kržeti, stan. stavba, 11 x 12 m, zgrajena 1980, III. gradb. faza, z vso dokumentacijo, cena 11,4 mio SIT ali 49.000 EUR.
- RIBNICA - Rakitnica stanovanjska hišica 6 x 8 m, obnovljena 1999, z drvarnico in garažo, vel. parcele 714 m², zanimiva lokacija, cena 12,4 mio SIT ali 53.500 EUR.
- KOČEVJE - strogi center, poslovno stanovanjski objekt 12 x 10 m, obnovljen 1994, velikost parcele 147 m², v obratovanju (trgovina, servis, stanov.), 3 etaže, uporabna površina cca 300 m², cena 26 mio SIT ali 112.069 EUR.
- KOČEVJE - Gorenje, stan. hiša z delavnico, zgrajena 1984, velikost 12 x 10 m, vel. parc. 1311 m², takoj vseljiva, cena 23,12 mio SIT ali 98.000 EUR.
- LJUBLJANA - Pod Šmarno goro, stanovanjska hiša, 10 x 10 m, zgrajena 1949, vel. parc. ca. 800 m², plin, kan., tel., takoj vseljiva, cena 48 mio SIT ali 203.390 EUR.

STANOVANJA:

- NOVO V RIBNICI - več novozgrajenih stanovanj v centru Ribnice, cena za m² po dogovoru, rok vselitve približno 4 mesece.
- RIBNICA - center, trosobno stanovanje 78,66 m², zgrajeno 1975, IV. nadst. TEL, CK, cena 13,1 mio SIT ali 58.000 EUR.
- KOČEVJE - center, dvosobno, 50,35 m², zgrajeno 1965, v visokem pritličju, klas. ogrevanje, KTV, TEL, cena 6,8 mio SIT

ali 29.122 EUR.

POSLOVNI PROSTORI:

- RIBNICA - center, na Škrabčevem trgu prodamo novozgrajeni poslovno stanovanjski objekt, IV. podaljšana faza, 7 x 25 m, zgrajen 1994, 940 m² neto površine, velikost parcele 748 m², cena 96 mio SIT ali 445.000 EUR.
- RIBNICA - Jurjevica, stanovanjska hiša z gostinskim lokalom 11 x 18 m, obnovljena 1980 in gospodarskim poslopijem 12 x 14 m, takoj vseljiva, vel. parc. 1884 m², CK, cena 19 mio SIT ali 89.500 EUR.
- KOČEVJE - Industrijska cona, novejši poslovni prostori v izmeri cca 450 m², 14 x 12 m, zgrajen 1997, z urejeno dokumentacijo za proizvodnjo (mična dejavnost), 14 parkirnih mest, vsa infrastruktura, cena 63,95 mio SIT ali 273.876 EUR, v račun vzamemo tudi stanovanje v Ljubljani, uporaba takoj.

GRADBENE PARCELE:

- RIBNICA - Hrastje, več gradbenih parcel, različnih velikosti, prodamo. Cena 3.200,00 SIT/m², ali 14 EUR/m².
- ORTNEK, več gradbenih parcel, različnih velikosti z lokacijskim dovoljenjem, cena za m² 4.530,00 SIT ali 20 EUR.
- DOLENJA VAS, ob glavni cesti, gradbena parcela cca 30 a, z veljavnim gradbenim dovoljenjem, EL. voda na parceli, cena 9,9 mio SIT.
- GORNJE LEPOVČE - zazidljiva parcela, vel. 920 m², cena 3.16 mio SIT ali 13.500 EUR.

ODDAMO V NAJEM

POSLOVNI PROSTORI:

- RIBNICA - strogi center, 3 lepo urejene pisarne z uporabljenim dovoljenjem, skupna velikost 75 m², vseljivo takoj, cena najema po dogovoru.
- RIBNICA - bivši RIKO, posl. prostor v nadst., vel. 429 m², ki zajema sobo 391 m², pisarno 19 m², in garderobo 19 m². Točno dvigalo, nos. 1.000 kg, CK, el., voda. Cena najema za m² 3,5 EUR ali 793 SIT.
- KOČEVJE - tri pisarne, opremljene, varovane, v pritličju, vel. cca 63 m², 21 m² in 16 m², CK, vsa dokumentacija - uporabno dovoljenje, cena po dogovoru.
- RIBNICA - Breg, oddamo trgovski lokal z vso dokumentacijo na frekventni lokaciji, velikost ca 63 m², cena 69.000 SIT, garancija, sprotno plačilo.

KUPIMO

STANOVANJA:

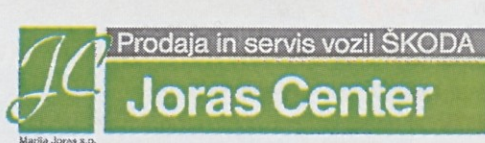
- LJUBLJANA - Kodeljevo, Prule, Center, Vič kupimo dvosobno stanovanje, prvo ali drugo nadstropje, gotovinsko plačilo, vselitev takoj.

Brezplačni preventivni pregledi vozil ŠKODA od
1. do 15. aprila pri
**EDINEMU POOBlašČENEMU PRODAJALCU IN
SERVISERJU VOZIL ŠKODA V RIBNICI.**

Stranke se lahko naročite na tel.: 8369-040.
Vozila ŠKODA FABIA letnik 2003 po izredno ugodnih cenah.
Vsa vozila letnik 2004 na zalogi.

NUDIMO PORSCHE KREDIT IN LEASING

Ob železnici 7, 1310 Ribnica
Tel.: 01/8369-040, 8361-127, fax: 8369-045

Delovni čas: pon. - pet. od 8. do 19. ure, sob. od 8. do 13. ure

MOTOMAN robotec d.o.o.

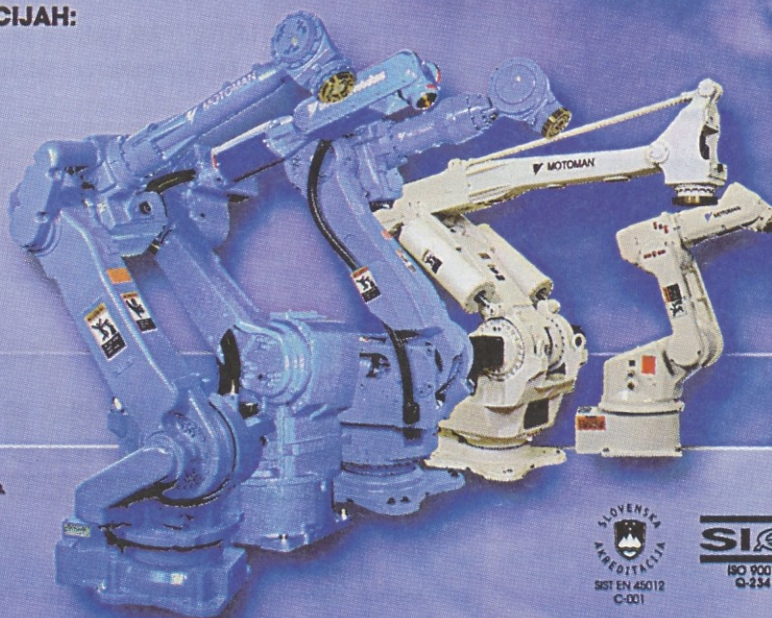
Robotizacija in avtomatizacija v industriji

PRAVI PARTNER V SVETU ROBOTIZACIJE V INDUSTRIJI

Šest osni členkasti roboti iz družine MOTOMAN, nosilnosti od 3kg- 500kg, ki jih krmili visoko zmogljiv krmilnik XRC, ki edini na svetu omogoča sinhrono krmiljenje štirih robotov hkrati, oziroma lahko zvezno krmili 27 robotskih osi.

IDEALNA REŠITEV V APLIKACIJAH:

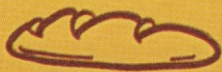
- OBLOČNEGA VARJENJA
- UPOROVNEGA VARJENJA
- STREGE
- PLAZEMSKEGA IN LASERSKEGA REZANJA
- POLIRANJA
- PALETIRANJA
- BRUŠENJA
- LEPLENJA

MOTOMAN robotec d.o.o.

Lepovčje 23, 1310 Ribnica
tel.: +386 (0)1 83 72 410
faks: +386 (0)1 83 61 243
e-mail: info@motomanrobotec.si
www.motomanrobotec.si

Pekarna
HRAM

*Ta dobri kruhek
 so spekle zlate roke
 in babičin recept*

tel.: 8955-558

Slikopleskarstvo BOJC

Peter Bojc, s.p.

Humec 24, 1331 Dolenja vas

Tel.: 01 8364-533

GSM: 041 712 103

MONTAŽA - ANDOLJŠEK

PREGRADNE STENE - VISEČI STROPOVI

KNAUF
Armstrong
RIGIPS

Hrovača 6
 1310 RIBNICA
 Mbt.: (041) 647 226
 Tel.: (01) 8363 089

GOSTINSTVO - TURIZEM
PUGELJ

Aloja Pugelj s.p.
 Lepovče 23, 1310 Ribnica
 Tel.: 01/8361 189 ali 01/8361-665
 GSM: 031/760-697

SPREJEMAMO REZERVACIJE
ZA DRUŽINSKA SREČANJA

-PRVA OBHAJILA

- BIRME

(VSAKEGA BIRMANCA IN PRVOOBHAJANCA

ČAKA DARILO)

- ZAKLJUČENE DRUŽBE

- CATERING

(DOSTAVA HRANE NA DOM)

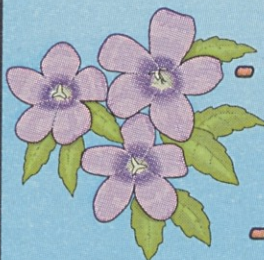
- KRSTI

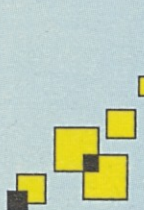
- ROJSTNI DNEVI

- POROKE

- OBLETNICE

- POGREBŠČINE

 PETEK
 TRANSPORT d.o.o.

AVTOPRALNICA

za osebna, kombi in tovorna vozila

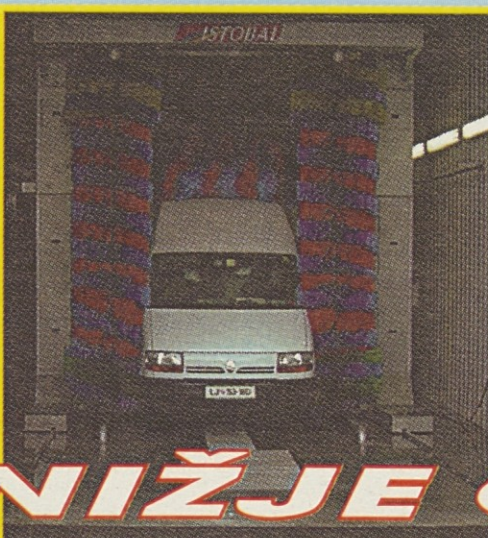
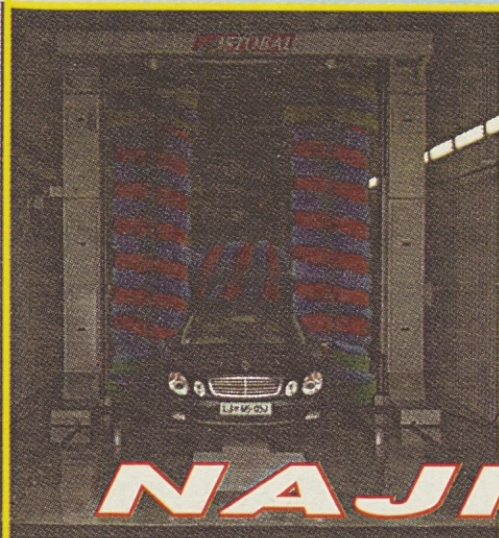
Prigorica, ob glavni cesti Ribnica - Kočevje

Telefon: 070 345 401, 070 345 417

odprto
 od 8. do 20. ure,
 sobota
 od 8. do 14. ure

ugodne cene
 Za prvo pranje
darilo

**PRIDITE IN
 SE PREPRIČAJTE!**

NAJNIŽJE CENE

KUPONI

KUPON ZA OBJAVO BREZPLAČNIH MALIH OGLASOV

Besedilo: _____

KUPON ZA NAGRADNO IGRO

Rešitev: _____

Ime in priimek: _____

Ulica: _____

Pošta: _____

Tel.: _____

V primeru, da ne želite sodelovati pri vseh igrah, izpolnite svoj kupon, ostale lahko pustite prazne.

Izpolnjeni list izrežite in ga v pismu pošljite na naslov: **REŠETO, Škrabčev trg 40, 1310 RIBNICA**, najkasneje do **13. aprila 2004**.

Pravilna rešitev iz 2. številke Rešeta je: JE SUŠEC SUŠIL, ŠE BISTRICO JE SPIL

Med pravnimi rešitvami pa je žreb določil naslednje nagrajence:

- nagrado**, darilni bon za storitve kozmetičnega salona Nina ter dve vstopnici za koncert Miša Kovača 17.04. v Ribnici prejme:
ALOJZ LOVŠIN, Slatnik 12, 1310 RIBNICA
- nagrado**, darilni bon za storitve kozmetičnega salona Nina ter vstopnico za koncert Miša Kovača 17.04. v Ribnici prejme:
BRIGITA CIMPRIČ, Prigorica 20, 1331 DOLENJA VAS
- nagrado**, darilni bon za storitve kozmetičnega salona Nina ter vstopnico za koncert Miša Kovača 17.04. v Ribnici prejme:
EVA NOVAK, Bukovec 2, 1316 ORTNEK
- nagrado**, darilni bon za storitve kozmetičnega salona Nina, prejme:
GREGOR LEVIČNIK, Knafljev trg 4, 1310 RIBNICA
- nagrado**, darilni bon za storitve kozmetičnega salona Nina, prejme:
AMADEJA VLAHOV, Jurjevica 2, 1310 RIBNICA

Nagrajencem iskreno čestitamo!

Kupone za prevzem nagrade boste prejeli po pošti.

POMLAD V ZRAKU! (z virusi in bacili)

Saj ni res, pa je, bi lahko rekli. Tudi vreme ni več to, kar je bilo, tudi njemu je hiter življenjski ritem zlezel pod kožo. Kot da več ne zna mirno in strpno spremeniti letnih časov. Trda, neizprosna zima nas je oblegala vse do srede marca, nekaj dni zatem pa se je skoraj meter visoka snežna odeja čez noč spremenila v nič, temu pa so pripomogle temperature preko 20 stopinj Celzija. Odlično za tiste, ki imajo radi hitre, adrenalinske spremembe, za vse ostale pa skoraj šok-terapija.

Da pa ima narava še vedno svoje zakone, smo videli tudi po vrtovih: gomolji prvih znanilcev pomladi so se za vstajanje pripravljali že pod debelo snežno odejo in takoj, ko se je ta stopila, hop, že smo zadihali sveže cvetove. Seveda pa niso dehteči cvetovi edino, kar je prinesla pomlad, odkrila je tudi kupe svinjarje, ki se je pod snegom uspešno skrivala, in ponovno invazijo raznih virusov ter bacilov. Za ljubitelje pomladnih sprehodov v gozd pa velja omeniti tudi prebujanje klopotov, ki so že oživel. Marsikdo misli, saj so klopi dejavni šele poleti v vlažnih in bujnih gozdovih. Pa ni tako, tako da pazljivost glede krvoločnih bitij ne bo odveč.

Da niso krvoločni le klopi in ostala v tem času prebujajoča se živalska bitja, temveč tudi ljudje, priča ponovni napad terorističnih skrajnežev, tokrat že zelo blizu, v Evropi. Ob temeljitem razmisleku, kako se obvarovati pred bombo presenečenja, kjer koli in kadarkoli, pridemo do zaključka, da se v bistvu temu sploh ne moremo upreti. Mogoče bi kazalo ponovno uvesti v 80. zelo popularne akcije NNNP. Če smo takrat še videli namišljene sovražnike, bi si jih zdaj čisto lepo predstavljali. Globlje brskanje po arhivih, analizi dogodkov zadnjih let lahko vidimo, da terorizem ni le najbolj absurdna paravojaška organizacija s perfekcionistično in vrhunsko logistiko, temveč novemu svetu potrebna alternativa za ravnovesje sil, ki jo veliki vsemogočniki, lahko rečemo, potrebujejo. Kje pa bi drugje razkazovali svoje mišice?

Je pa brezhibna in nedosegljiva celica novega terorizma, ki ga razvijajo bradati možakarji resna stvar. Ob zaviranju gradnje mošeje v naši deželi, za katere mirno lahko rečemo, da se v njih ne odvijajo samo verski obredi, temveč je zelo prisotna tudi politika, smo mogoče tarča maščevanja tudi mi? Tako za 'intermezzo', predlagam vsem vrtičkarjem in kmetom, da na fižolovke obesijo turbane, paradižnike ovijejo v rute, pa bodo varna vsaj polja, pa še zaščita pred 'našimi' bo.

Za terorizmom, vratolomnimi vremenskimi spremembami pa je v zadnjem času poleg bližajočih se dvojnih

volitev v naši deželi zelo aktualna potrata na nacionalni televiziji. Maratonska izvedba izbora skladbe, ki nas bo zastopala na evropskem izboru najlepše popevke v Turčiji je nas, davkoplačevalce stala precej. Povratek optimističnega Maria ob nedeljah s kopijami tujih televizij pa je ob njegovi samovšečnosti že višek. V primeru, da na sončni strani Alp še ne bi slišali za satelitske programe oz. ne bi znali nemščine ali angleščine, bi - ne nazadnje - še z veseljem pogledali 'domači' show, tako pa je ob izredni finančni stiski na TVS vse skupaj tragikomično.

Vzvišeno in samozadostno pa se naši 'holivudari' ne nazadnje lahko obnašajo. Če jih ne bomo plačali, nas bodo izklopili in predali sodišču, na manjših televizijah pa se tako in tako le 'mučimo' ob spremljanju amaterskih kikssov, ki jih je polno tudi na satelitskih kanalih, sistem pa jasen: Brez denarja ni glasbe. Glasba, predvsem narodno zabavna, pa je pri nas tako in tako obravnavana kot vaška liga 'govedorejcev'. Pa še tisto, kolikor je lahko po javnih medijih zasledimo, je poplujvano vse povprek. Če smo lahko EMO spremljali po ne posrečeni dramaturgiji mehiških limonad, so polko in valček hitro 'spustili skozi' kot nujno zlo, v plastični pločevinki studia, brez domačnosti, pristnosti. Pa še to smo potem zasledili v časopisih pod TV-komentarji kot oddajo kova 'Za govedo goveja glasba', ki si ne zasluži normalno razgledanega gledalca. Oddaja polk in valčkov je dosegla 37-odstotno gledanost, kar pove vse. Da slovenske korenine dobesedno zapostavljamo, pa si veleumni intelektualci lahko ogledajo na nemških, avstrijskih ali pa hrvaških in srbskih televizijah.

Res, da je v narodno-zabavni glasbi pri nekaterih preveč kiča, taisto pa velja za vse ostale zvrsti, od jazza, preko popa, do klasike. Tako in tako pa smo na udaru modernega 'potujčevanja' pod krinko trgovine, glasbe, sploh pa medijev. Mogoče ge za napačno razumevanje globalizacije, ksenofobija?

Preveč demokracije tako in tako škodi, toliko je pa dobrodošla, da lahko človek pač pove, kar misli, a ne? Veselo barvanje naravnih in umetnih, tujih in domačih..., pospešeno dihanje svežega zraka, sprehod po labirintu našega kviza vam želim, razmišljajte pozitivno, četudi vam na trenutke ni niti do življenja. Kot ste bili priča, za vsako še tako trdo zimo lahko čez noč pride pomlad. Pa jutraj si v kopalnici predstavljajte okrogli prometni znak za prepoved, v njem pa sekiro! In na branje ob mesecu osorej.

Marko Modrej

VELIKONOČNI KVIZ

(z mavričnimi pirhi)

Je živel bradati mož, v kašči imel je polno kož. Veste verjetno, da za Bedanca gre in da loviti na črno se ne sme! Pazite pa, da lovljeni ulovi ne vas, saj zdaj ga je bolj malo čez pas. Medo torej ponovno zabrundal bo, gospodinje naše pa že potice peko. Se po travniku prebudili bodo cvetovi, lopate zapele med vrtovi. Lepe praznike želim in kot vi si tudi sam čimveč pirhov želim. Do takrat pa vam na vsako vprašanje ponujamo več odgovorov in trditev, a le eno je pravilno. Črko pred pravilnim odgovorom vpišite v razpredelnico in dobili boste... jasno, rešitev.

1. Tok tok! Je kdo doma? Dober dan, no, pa začnimo... s tekmovanjem za bronasto Vegovo priznanje, se opravičujem, za naklonjenost sreče pri žrebu. No, pričeli pa bomo matematično. Ena lahka rimska enačba za uvod, potem pa naprej. Rešitev vpišite v 1. krog.

$$L + C : V - D + M : X - XX - IV - II = ?$$

2. Pa kar lepo nadaljujmo z matematičnimi disciplinami. Pomlad je v zraku, temperature se dvigajo, to število pa ste lahko videli povsod, kamor vas je zaneslo oko oz. kjer prostor količjak diši po oglasu. Kaj je to?

- B današnja temperatura pri Sv. Ani
A 30 let VW Golfa
T naklon cestnega klanca proti Jurjevici

30°

3. Kar ne morem se ločiti od števil. Kaj to pomeni, ne vem, verjetno jih primanjkuje na bančnem računu, pa iščem nadomestek. Himna Republike Slovenije je ena od kitic Zdravljice, pesmi Franceta Prešerna, za katero je glasbo napisal Stanko Premrl. Katera kitica pa je?

- K 1
P 7
N 9

4. Tako, pustimo številke malce pri miru in se posvetimo starim slovenskim pregovorom. Prihaja velika noč, pas raztegnil se bo za en obroč. No, to ni to, je pa pregovor za april sledeč: Ko malega travna zagrmí...

- Z to traja mesec dni
F srce v hlače mi zleti
R slane se kmet več ne boji

5. Ta je pa dobra! Kdo pa bo vedel: ena kraca pa že vprašanje? Naj vam možganske celice zaplešejo in razvozljajo..., kaj je to.

- G Z med stavko pred tiskarno
I N kot kozmetični studio Nina
H N kot ne vem

N

6. Pred dnevi, natančneje 18. marca, je svoj 48. rojstni dan praznoval eden najuspešnejših smučarjev vseh časov, 3 - krat zmagovalec v skupnem seštevku svetovnega pokala, voznik smuči Elan. Kdo je to?

- O Bojan Križaj
Z Alberto Tomba
L Ingemar Stenmark

7. Na TVS vsak večer odštevajo do letnih olimpijskih iger, ki se bodo letos vrnile v Atene. Kje pa bo zimska olimpijada in kdaj?

- J Sodražica 2010
D Torino 2006
Ž Oslo 2008

8. Če vam povem, da je žival, po kateri sprašujemo, ena redkih živih fosilov, boste vedeli, katera je? Pa, če kot polovičko dodamo, da je podobna tako žirafi kot zebri oz. konju, bo šlo? Pa še glas džungle, da živi v centralni Afriki? Bo?

- Z zebkon
Š žirafozaver
N okapi

9. Jajce je star simbol, ki ga najdemo v skoraj vseh svetovnih religijah, ljudskih izročilih in različnih mitologijah. V krščanski ikonografiji simbolizira...

- U Kristusovo vstajenje
O simbolno pomladni zarodek
D postni čas

10. S pirhi so na Slovenskem povezani razni ljudski običaji in igre. Najbolj znana igra, še vedno jo organizirajo ponekod na Gorenjskem, Koroškem, osrednji Sloveniji je...

- P hitrostno lupljenje jajc
O sekanje pirhov
R lovljenje jajc izpod kokoši

11. Pred veliko nočjo, v sredo, 7. aprila, praznujemo vedno pogostejše omenjan praznik, ki je tudi mednarodni in gre za dan...

- A mačic in teloha
H tetovirancev
T zdravja

12. Pa še malce geografije. Kaj imata skupnega glavni mesti Poljske in Malte?

- I v obeh je taxi brezplačen
K enaki začetnici in končnici imena
O burek pečejo za vsakim vogalom

13. Kolikokrat je treba premetati vprašanja in možne odgovore, da se kviz izide? Uf, prevelika neznanka. Poglejmo raje v prihodnost. Kaj menite, kako se bo imenoval prihodnji kviz, prihodnji mesec?

- J - Evro kviz
V - daj no, še sam ne veš
A - deževni kviz

1	2	3	4	5	6
-	7	2	8	9	3
10	4	2	3	4	10
11	5	10	12	9	3
2	11	10	4	13	9

Pravilne rešitve napišite na kupone in jih pošljite v kuverti ali na dopisnici najkasneje do 13. aprila 2004.

Med pravilnimi rešitvami bomo ponovno izžrebali 5 lepih nagrad.

KAKO Z JOGO PREMAGATI EGO

Med antakarane ali psihične funkcije človeka sodi tudi ahamkarana ali ego. V slovarju slovenskega knjižnega jezika zasledimo: "...posameznik kot zavestni subjekt vsega doživljanja..."

Ego je gibal vsakega posameznika, odraža pa se v njegovem govorjenju, vedenju, odnosu do dela in ljudi. Potreben je, saj bi brez njega ne imeli dovolj samozavesti, samospoštovanja, pravega odnosa do sebe, posledično pa tudi ne do soljudi, vseh odgovornosti in obveznosti. Njegov sedež je v prvi človeški čakri, to je na spodnjem delu trtice. V njej je silna energija, ki nam daje vitalnost, življenjsko moč in dobre lastnosti.

Danes v zasebnem in javnem življenju srečujemo veliko ljudi, ki jih pogosto vodi ego. Zelo so dominantni, ne prenašajo tudi dobronamerne kritike, vse razumejo kot napad nase, zato odreagirajo z jezo, užaljenostjo. Vedno imajo prav le oni, saj v bistvu vse počnejo le zato, da se potrdijo, dvignejo nad druge. To jim daje ponos in energijo. Ta energija pa se hitro izgublja, troši, ego je treba ponovno nahraniti, zato nimajo časa uvideti svojega funkcioniranja. Pogosto so zato nezadovoljni, saj se morajo vedno znova potrjevati, kar pa je naporno. Ljudje se od njih odmaknejo, če je le mogoče, vedno pa to ni možno, saj pogosto tako delujejo šefi in druge vodilne osebnosti, zato podrejeni trpijo. Počutijo se ogroženo, manjvredno, nelagodno. S tem hranijo ego te osebe, ki je naša mehanizem za samopotrjevanje, energijo in moč. Ustvari se začaran krog, iz katerega ni videti izhoda, nezadovoljstvo in stresi so vse večji. Pogosto vse to vodi v slabo zdravstveno počutje, bolezni psihosomatskega izvora. Najbolje se je sprostiti, opravljati svoje obveznosti in poskušati kar najbolj razumeti lastno ujetost take osebe kot njeno osebno stvar, njen problem. S tem njene lovke izgubljajo moč in začarani krog se začneja odpirati. Joga je pomoč na tej poti, saj nas s svojimi tehnikami razbremenjuje, nam dovaja dovolj moči in optimizma, da ne zapademo v negativne miselne vzorce, da ohranimo svoj jaz. Tako vztrajamo na maratonu, ki ni le muka in trpljenje, temveč vrsta novih spoznanj na poti v osebni rasti. Veselimo se vsakega dne, trenutka in srečanja z vsemi.

Paramhans Swami Maheshwarananda je imel v dvorani Union v Ljubljani 20. februarja 2004 predavanje Kako z jogo premagati ego. Takole plastično in duhovito je predstavil to človeško lastnost:

"Redke so priložnosti, ko se pogovarjamo o duhovnosti. Šalimo in zabavamo se vsak dan, a nas to ne zadovolji. Duhovnost je namenjena ljudem. Življenje brez nje je kot zemlja brez vode, drevo brez plodov ali krava brez mleka. Duhovnost naredi veličino človeka. Na svetu je 8,4 milijona živih bitij in vse je ustvaril le en stvarnik. Vsi obstajajo na tem planetu in imajo isti sistem, so iz istih elementov. Ljudje pa imajo še nekaj več. Kaj je smisel ljudi, zakaj se rodimo, kam gremo po tem življenju? V nas je individualno, ki se bo ločilo od tega planeta in šlo skozi vesolje. Naša bit spada pod vesoljne principe, zadovoljni smo takrat, ko principe sprejememo.

Ljubezen je univerzalni princip, ki ne pripada nobeni veri, kulturi, državi. Tudi sreča, zadovoljstvo, shanti ali mir so vesoljni principi. Univerzalnosti se reče tudi sanatan, veččen, pripada nam vsem, mi vsi to potrebujemo. To lahko dosežemo, če sledimo principom modrecev. En princip je joga in tudi druge tehnike. Izvor in cilj vseh je isti. Moramo vaditi in jo spoznati. A nekateri tega ne morejo.

Imamo različna čustva, kot so jeza, ljubosumje, sovraštvo žalost, tudi ego. Videti je kot žoga, ki jo tiščiš pod vodo, a ko jo spustiš, takoj skoči iz vode. Če mi kdo reče, da imam ego, sem jezen, celo življenje si ga bom zapomnil. Užaljen je bil moj ego.

Kdor vadi jogo, lahko zavedno obvladuje čustva, oseba, ki ne vadi, pa jih morda ne more obvladovati. Lahko se razjezi, da udari steklena vrata, da je en mesec poškodovana, en mesec gleda svoja čustva in njihov rezultat. Jogij razmisli in se ne razjezi. Ego je naš največji sovražnik."

Se nadaljuje

Darinka Suljević

Družina s članom po poškodbi glave (I)

Rehabilitacija

Pri poškodovanem članu, posebej pri otroku in mladostniku, je potrebno, da so sorodniki čim več prisotni pri njegovem zdravljenju v bolnišnici in pri rehabilitaciji in mu stojijo ob strani v času, ko se je zbudil iz kome in je v postravmatski amneziji (izguba spomina) in začel sprejemati zunanji svet in se nanj prilagajati. Sorodniki naj mu tedaj čim več pripovedujejo in ga vzpodbujajo, kajti tedaj je bolnik ponavadi spremenjen, nemiren, brez zavor, neorientiran, pozablja, ali pa ne se ne spomni dogodkov, oseb in stvari. Bolnikovo sobo naj naredijo po možnosti čim bolj domačo, mu kažejo domače slike, pripovedujejo o dogodkih, znancih itd, mu kažejo uro, ogledalo, ga razgibavajo in spodbujajo vseh pet čutov: sluh, vid, dotik, okus, voh.

Rehabilitacija se začne skoraj takoj po poškodbi, ko bolniku razgibavajo mišice, sklepe in mu z usmerjenimi dražljaji spodbujajo čute. Če ga ne bi razgibavali, bi se mišice zakrčile in bi postali udi togi. Formalna rehabilitacija poteka v bolnišnici, vendar se mora rehabilitacija nadaljevati tudi, ko poškodovani član zapusti bolnišnico. Raziskave so pokazale, da se najboljše popravljajo tisti bolniki, katerih družina sodeluje v negi in v rehabilitaciji. Proces rehabilitacije je dolgotrajen in pomeni izboljšanje bolnikovega stanja do take mere, da omogoča največjo možno stopnjo telesne, psihološke in socialne prilagoditve. Njen cilj je, da se poškodovani ljudje kar najbolje vključijo v družbo. Rehabilitacija pomaga, a na določeni točki se družina znajde na točki spoznanja, ko si je treba priznati, da vsi napor rehabilitacije ne prinašajo več pričakovanih učinkov. To je za družino zelo težko spoznanje.

Po določenem zdravljenju se bo poškodovana oseba vrnila domov ali ga bodo napotili v zavod (Zavod Zarja -rehabilitacijski zavod po poškodbi glave, nespecializirani zavodi: Zavod v Vipavi, domovi ostarelih...). Tisti, ki se vrnejo domov, lahko nadaljujejo še nekaj časa z rehabilitacijsko ambulantno in v domačem kraju obiskujejo fizioterapevta, logopeda, ali pa občasno obiskujejo obravnave terapevtov na Zavodu za Rehabilitacijo invalidov v Ljubljani. Želena bi bilo, da bi se bolniki postopoma oddaljili od ustanov za močno odvisne od pomoči (bolnišnice, negovalni oddelki, zavodi, varstveno delovni centri, stanovanjske skupnosti), vendar imamo te ustanove v Sloveniji še slabo razvite. Bolnik s težko poškodbo je zato prestavljen v Zavod za rehabilitacijo, nato pa, če je iz Ljubljane, v Rehabilitacijsko enoto Zarja. Ko nastopi izboljšanje, ga pošljejo v Delovno varstveno enoto Zarje v Ljubljani ali Zavod po poškodbi glave 'Korak' v Kranju, na Štajerskem področju pa v Zavod za rehabilitacijo - poklicno rehabilitacijo in v dnevni center Vita Maribor. Na ostalih področjih Slovenije so poškodovane osebe v domači oskrbi. Nekateri obiskujejo dejavnosti, ki jih izvaja Društvo Vita v Ljubljani, Mariboru in Kočevju, ali pa obiskujejo druge varstveno delovne centre, če jih sprejmejo, npr. VDC Sonček.

Zato želi Društvo Vita ustanavljati enote in dnevne centre po celi Sloveniji, da bi pomagali poškodovanim članom in njihovim družinam.

Ko član družine doživi poškodbo glave, je prizadeta vsa družina, skoraj bi lahko rekli, da so prave žrtve družine in včasih bolj trpijo kot sam poškodovani član, ker se bolj zavedajo problema.

Na poškodbo glave ni vnaprej pripravljena prav nobena družina.

Ta stres povzroči pri članih družine še leta po poškodbi hudo tesnobo in depresijo in se jim počasi zmanjšuje sposobnost spoprijemati se s čustvenimi in vedenjskimi problemi.

Zakonski partnerji se počutijo osamljeni, doživljajo se kot ujetniki v zakonu, ki ne odgovarja njihovim čustvenim potrebam, začnejo se izmikati in oddaljevati od problemov in družine, imajo občutek, da niso ne poročeni, ne samski. Odnosi so zelo napeti in to pripelje do tega, da veliko družin tudi razpade.

Številni bratje in sestre se morajo poleg prizadetosti nad nesrečo soočati še z odrinjenostjo: starši nimajo več časa za njih, postati morajo samostojni, neodvisni, prenašati probleme poškodovanega sestre/brata, pa tudi napeto stanje in težko vedenje staršev.

Veronika Trdan

Ekstremna potrpežljivost in slepo nezaupanje

Končno smo jo dočakali. Razprostira se prek pol dvorane in ni ga obiskovalca, ki mu ne bi najprej zastal ob tej občudovanja vredni gmoti. Seveda, to je velika plezalna stena.

Vendar to ni zgodba o njej. To, o čemer bomo pisali, je veliko manjše, neopazno. Predvsem pa ni vredno 10 mio SIT, kolikor je stala omenjena lepota. To je zgodba o naši skromni sobici, ki smo jo vrsto let obiskovali in v kateri smo se pilili za vse svoje uspehe.

Naj na kratko predstavim naš življenjepis.

Zrasli smo v okviru PD Ribnica, ko se je nekaj entuziastov odločilo, da po hribih ne bodo samo hodili.

Z nekaj dobre volje se je postavila stara stena in v Ribnici se je začelo športno plezanje. To je bilo leta 1996. Vse skupaj se je naglo razvijalo, z veliko pozitivne energije pa se je že leto kasneje ustanovila 1. plezalna šola.

Plezalna sob'ca nekdanj ...

Pokazalo pa se je, da stena ponuja veliko manj treninga, kot je bilo pričakovati. Vendar nas to ni razočaralo. Pljunili smo v roke, s takratnim vodjem ŠCR smo našli preprosto rešitev in izkoristili praktično neuporabno luknjo pod tribunami. Rezultat: samo dve leti kasneje dobimo državne prve v kategoriji mlajših dečkov in skupno 4. mesto v kategoriji starejših dečkov.

Decembra 2001 uradno ustanovimo Plezalni klub Ribnica.

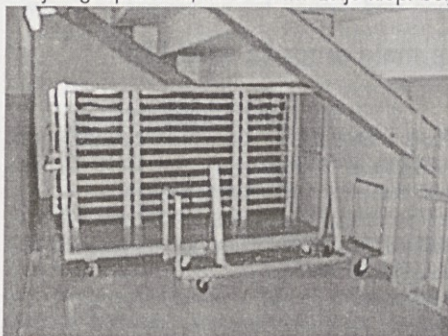
Naj na kratko omenimo še nekaj rezultatov, ki smo jih dosegli:

- Leta 1999: 1. alpinistična odprava v Peru; preplezana prvenstvena smer na 6-tisočak "Ribnica express"; plezalec Aleš Žagar.
- Leta 2000: 2. alpinistična odprava v Peru; preplezana prvenstvena smer na 6-tisočak "Immortal beloved"; plezalec Aleš Žagar.
- Preplezana smer z magično mejo 8a; plezalec Miloš Urh.
- Leta 2003: 3. alpinistična odprava v Tian Shan; prvi vzpon nad 7000 metrov, "Khan Tengri"; Stane Lesar.

Medtem se je prenovil ŠCR. Vsi športniki smo ga vneto čakali in kukali skozi okna, kdaj bo končno nameščen parket in se bodo odprla vrata. Navdušenje je bilo veliko, vsa ta moderna preobleka, nori rekviziti, super ogrevanje, tuši, stena do stropa, naša sobica ima nova vrata z lepim

napisom "Mala plezalna stena" ... Zaslutili smo, da se bo tukaj nehal entuziazem in začela tržna ekonomija v športu. Vse to je bilo pričakovati.

Nismo pa pričakovali prizora, ki nas je čakal, ko smo odprli vrata naše sobe. Kar zasmrdelo je po nezdravi logiki in po še kar uspelem poskusu dviga krvnega pritiska. Uprava ŠCR je namreč kljub vsem dogovorom, ki jih je bilo mnogo, in že skoraj podpisani pogodbi, sobo napolnila z, saj človek ne more verjeti, nekakšnimi klopmi, ki naj bi jih uporabljali na prireditvah. Užaljeni smo odšli do upravnika in ta nas je z levim bekhendom poslal do župana. In naprej? Verjetno je vsakomur jasno, kako se giblje žogica na mizi za namizni tenis. Rodile so se razne variacije na temo klopi na levo, plezalci desno, minus en meter, minus dva metra, tri ..., pa saj imate tako ogromno steno, kaj še hočete? Da ne govorimo o izjavi g. upravnika, kako se mu zdijo klopi bolj

... in danes

Foto arhiv PK Ribnica

Opomba uredništva: pred zaključkom redakcije so nam plezalci sporočili, da so dobili del zelene sobice pod tribunami, namenjene za plezanje.

pomembne od omenjene sobe.

Gospodje, samo eno vprašanje bi postavili. Ali vam po uspešno opravljeni obnovitvi 800 mio SIT 3000 m² velikega objekta predstavljajo te klopi tako ogromen problem, da ga ni mogoče rešiti? Naj vam na kratko predstavimo še naš problem. Ob povprečnem obisku 15 ljudi v času plezanja lahko član pričakuje maksimalno 20 minut gibanja v steni. To znese 40 minut v enem tednu. Otroci imajo samo en termin v tednu, torej 20 minut. Gospod upravitelj se bo s svojim občutkom za športno pedagogiko najbrž moral tudi strinjati, da je dolžina takega treninga za uspehe le nekoliko majhna. Zato je tako pomemben še dodaten prostor, kjer si lahko veliko bolj sistematično dvigujete formo.

Ne prosimo veliko. Gre le za malo iznajdljivosti in dobre volje. Nam je zmanjkalo energije za skakanje po uradih, ki traja že več kot eno leto. Veliko raje bi prijeli za delo in zopet spremenili prostor v to, čemur je namenjen. Športu in dobri volji.

Plezalni klub Ribnica

Vladna božičnica je trn v peti ?

"Vladna božičnica za neuspešne" je bilo moje pismo, kjer sem najprej izpostavila dvolično radodarnost vlade do neuspešnih podjetij oz. do uprav in NS v primerjavi s potrebami in dolgoletno agonijo na Onkološkem inštitutu. Tam so bili brez božičnice, bolniki in zdravniki. Božičnico iz državnega proračuna je prvo problematiziralo "Nedelo". Dotaknila sem se le ribniškega Inlesa, zlasti njegove uprave in NS, kjer so zopet dobili božičnico. Zmotile so me l.1998 in kasneje podane pompozne izjave predsednika uprave mag. A. Mateta o njegovih velikih prodajnih načrtih in 5-letni prodajni pogodbi za 404 mio DM. Ostalo pa je le pri izjavah. Zelo ironično še vedno zvane tudi njegove nedavne izjave v Delu in Rešetu: "Podjetje smo v 5 letih celovito sanirali...V Ribnici in Inlesu nam manjka intelektualni potencial. Rešitev je študentom dati zaposlitev in s tem dobra in bogato plačana delovna mesta." Dobili pa so zopet subvencijo in v 5 letih jim je ušlo 10 univerzitetno izobraženih, celo 2 magistra. Iz ribniško-kočevskega konca pa se 5000 ljudi vozi na delo drugam. Pričakovala sem vsaj samo diskreten molk. Spodobil bi se tudi konstruktiven odgovor uprave oz. Mateta. Edino pravilen pa bi bil odgovor dolgoletnega predsednika NS Braneta Ambrožiča, ki je hkrati tudi državni sekretar na MG. Nič od tega. Tudi v Rešetu odgovori le "služba za stike podjetja". Pravi avtor odgovora ni podpisan, a je logičen in znan. Izmikanje odgovornosti in podtikanje odgovora. Primerjala sem potrebe Onkološkega inštituta in božičnico za neuspešne uprave oz. NS podjetij. Ali je to žaljivo? Za koga? Za zaposlene in bolne gotovo ne. Inles ima celo do 20% "bolniške". Rezultat "uspešnega" razvoja ali ravnanja s kadri? "Inles prispeva v proračun države in občine, zagotavlja dragocena delovna mesta...", mi pojasnjujejo. To je zelo dobro in normalno, a samo delno res. Glede na preostali potencial in kapital pa gotovo premalo. Tudi za boljše plače delavcev, za male delničarje in pokojnine. Gospa "dobiva" pokojnino, tudi s pomočjo proračuna. Zato tiho! Pišete mi tudi, naj vem, da ga "mi polnimo". Normalno, to počne vsak pošten državljan in uspešen podjetnik! Božičnice pa le "praznijo" proračun. Očitajo mi. Soprogu je pred 30 leti ameriški magisterij plačal Inles. Res je, a zelo težko in šele na koncu. Bila pa je to dobra naložba. Obrestovala se je. Bil je več kot 20 let Inlesov vodilni za raziskave in razvoj in nato prvi odgovoren za trženje-marketing. Inles je bil tedaj pravi paradni konj, ki je imel pred 20 leti 1700 zaposlenih in 15 -procentni delež na trgu. Bil je močno razvojno naravnan, z visokim inovativnim in tehnološkim, tudi kadrovskim kapitalom. Inles je bilo vodilno slovensko in srednje evropsko podjetje, ki je znalo visoko ovrednotiti edini domači bogato razpoložljivi vir, to je les, od hloda naprej.

To mu je uspelo predvsem z vložkom v poznavanje svetovnega znanja in razvojem lastnih produktov in tehnoloških inovacij, ki so bile rezultat lastnih domačih kadrov. Inles je bil zato lahko največji predelovalec lesa, proizvajalec stavbnega pohištva, masivnih lepljenih plošč in tudi eden največjih izvoznikov branže.

Nadaljevanje na strani 26

Izvažal je inovativne produkte, celo lastno razvito tehnologijo in opremo, z za tedaj visoko dodano vrednostjo. Odprt je bil torej za izobražene, cenil je intelektualni kapital, kreativnost in inovativnost. Posloval je lahko brez visokih kreditov in subvencij. To seveda ni samo zasluga soproga.

V tržni ekonomiji pa je edini magister postal "zrel" kar za tehnološki višek? Odrekel se je tudi ca. 8.000 DM odpravnine in prejšnji upravi zastopnik asistiral pri svetovanju angleške firme. Mag. Mate, tudi vi ste bili že nekoč na Inlesu. Hitro ste odšli in postali direktor manjšega ITPP-ja, kjer je bil izvršen delni menedžerski odkup. Tam so bili tudi problemi z izobraženimi kadri. Bila je prisilna poravnava in prevzem. Sanacijo so opravili novi lastniki in plačali tudi delavci. Nato ste prišli na Inles; na željo države oz. NS. Beg izobraženih in usposobljenih kadrov z Inlesa pa se nadaljuje, bolniška zelo visoka?! Takoj ste podpisali pogodbo stoletja lesne industrije. Pravite: velika zmota. Pravite pa, kriv je bivši "podrejeni" direktor zastopniške firme Lesco-Muenchen, nekoč v večinski slovenski, sedaj celo v 100% Inlesovi lasti. Kdo odloča o tržnih ciljih in načrtih, a ne uprave in NS-i? Pravite tudi: "Nekateri bivši vodilni so celo poskušali škodovati." Nekoč pa: "Kar zadeva Inles, lahko rečem, da je prejšnje vodstvo v celoti pravilno postavilo strategijo vstopa na trg in trženja in lahko rečem, da Lesco predstavlja Inles v Nemčiji, Lesco v Sloveniji pa predstavlja Inles?" Kaj pa nadzorni svet, kar vse verjame? Ne pozna razvoja trgov, glavne konkurence? Ne primerja in preverja načrtov trženja uprave? Ne skrbi za dvig dodane vrednosti, za intelektualni in socialni kapital? Pravite: "Podjetje je zapustilo 'nekaj izobraženih' kadrov, ki so poskušali celo škodovati podjetju in so odšli h konkurenci..." Kateri kadri so škodovali, kaj ste kot dober gospodar storili? Dalje pravite: "Nekaj kadrov pa se že vrača v podjetje." Koliko in kateri? Od univerzitetno izobraženih in magistrstov nobeden! Dalje pravite: "Uprava je vseskozi izboljševala stanje podjetja in izpolnila pričakovanja večinskih lastnikov." Torej sedaj sami previdno pravite, da je uprava doslej samo izboljševala stanje podjetja, ne pa ga še "celovito sanirala"? Izpolnila pričakovanja "večinskih lastnikov"? Manjšinskih lastnikov-delničarjev, zaposlenih in bivših zaposlenih pa ne! Malih delničarjev, ki so lastniki "večinskih lastnikov"-PID-ov, prav gotovo tudi ne. Tudi ne pričakovanja kritičnih visoko izobraženih "pobeglih kadrov". Brez velike odprodaje premoženja podjetja in "vladnih božičnic" očitno ni šlo in še ne gre. Koliko jih je doslej bilo, je še vedno "tajna" za davkoplačevalce? Kaj in kdo lahko "škodi" oz. je lahko "trn" za Inles? Mogoče tudi neverodostojne javne izjave uprave in provokativni in žaljivi javni odgovori "upokojenki in njenemu soprogu, samo štipendistu"? Trni v peti so lahko le novi audi-6, vladnega nivoja, "vladna božičnica" za upravo, beg kadrov in zmotne odločitve, podobne "pogodbi stoletja". Trni za poklicane, gotovo pa ne za mene! Podani odgovor uprave v ONI in Rešetu je nepopoln in neverodostojen, predvsem pa žaljiv, pa ne samo za mene. Temelji na argumentih "moči in oblasti", ne pa na moči argumentov. Žaljiv in neodgovoren pa je tudi molk in brezbržnost prvo poklicanega za uspešno gospodarjenje delniške družbe, to je molk nadzornega sveta. Enako ali pa še bolj pa je neodgovoren molk tistih, ki so se na pobudo rib-

niškega podjetnika Janeza Škrabca lani decembra sestali na Škrabčevi domačiji, da bodo lahko Ribnico v prihodnosti umeščali na zemljevid uspešnih in prepoznavnih krajev, poživili gospodarstvo, ohranjali in povečali število delovnih mest...Vse v interesu kraja. To je molk politikov, ki jih očitno bolj zanima in "zaposluje" delitev skupnih javnih sredstev, brez omejitev, celo za ceno povečanja zadolžitve občine in države, za račun državljanov. Ne zanima pa jih problematika ustvarjanja sredstev za delitev, ki jih edini neposredno ustvarjajo predvsem delojemalci skozi vloženo delo in zlasti vloženo pravo znanje ob pravilnem vodenju oz. gospodarjenju vodstev podjetij. Zakaj "popoln molk" ribniških poslancev, župana, svetnikov, strank...? Ali bo torej skrb za migracijo 4000 do 5000 vitalnih in večinoma izobraženih kadrov iz ribniško kočevskega konca ostala le skrb "zaskrbljene" upokojenke in poznane franciškana patra Nika Žvoklja? Mogoče, vendar o naši bodočnosti, tudi delojemalcev, o bodočnosti naših najbližjih, v demokraciji s polno odgovornostjo odloča vsak volivec na tajnih volitvah!

Stanka Hitij Hočevar, univ.dipl.farm.

Še malo drugače o INLESU

Ob prebiranju člankov na temo 'Inlesove božičnice' in ostalih dogodkih v naši občini me je večkrat prijel, da bi napisal svoj komentar. Zanj sem se dokončno odločil po prebiranju članka o SRD-ovih projektih v Gospodarskem vestniku, dne, 1. 3. 2004.

V navedenem članku najdemo razna slovenska podjetja, ki jih je Slovenska razvojna družba uspešno ali neuspešno sanirala z davkoplačevalskim denarjem. Med podjetji je tudi ribniški Inles, ki je dobil v primerjavi z ostalimi podjetji razmeroma malo državne pomoči. Zato sem se odločil za pričujoči prispevek.

Razmišljam, ali morda ne pljuvamo v lastno skledo in ali je res tako narobe, če tudi naša dolina dobi nekaj državne pomoči. Le-to v vsakem primeru nekdo dobi. Opažam, da je ribniška neumnost že malo prehuda, saj nas grozno moti, če si kdo pomaga na lažji način, seveda v okviru legalnih možnosti.

Ob tem primeru se spomnim obiska ministra za gospodarstvo g. Dragonje in takratnega finančnega ministra g. Ropa v Ribnici. Oba ministra sta tedaj prišla v Ribnico z namenom dodelitve finančne pomoči dolini, ker so bili vsi kazalci gospodarskega stanja in nezaposlenosti porazni. Toda, glej ga, zlomka, zopet se je našel Ribničan, ki ni dojel, ali pa ni privoščil državne pomoči Ribniški dolini, saj je začel ministrom razlagati svoje videnje o divjem lastninenju Inlesa in nekaterih drugih firmah v dolini, ter tako bistveno prispeval, da se je Ribnica "obrisala pod nosom" za sredstva, ki sta jih ministra praktično rezervirala za Ribnico. Ta so potem romala v slovenske kraje, kjer se znajo dogovoriti med seboj. Sam že 20 let delujem na področju malega gospodarstva, ki je v glavnem kooperant velikim gospodarskim družbam. Na ta način spremljam tudi Inles in držim pesti, da se bo uspešno sani-

ral, saj bo na ta način kar lepo število ribniških obrtnikov uspešno poslovalo.

Ob tej priliki apeliram na vsakogar, naj ima pozitivno razmišljanje o podjetništvu, saj se tu ustvarja nova vrednost in pridobivajo sredstva za financiranje vseh področij našega sistema.

Pavel Hočevar

Pločnik ali kolesarska steza?

Cesta s pločnikom od Nemške vasi do Ribnice in na Gorenjski cesti sta zgrešeni izvedbi.

Pločnik je za kolesarje nevaren, pešcev pa na pločniku skoraj ni. Pločnik je visok 12 cm in več. Če vozite po pločniku, se lahko zgodi, da zapeljete na veliko nižje cestišče. Če pa vozite po cestišču, se pločniku lahko preveč približate ter s pedalom zadenete ob robnik pločnika, kar lahko povzroči kolesarjev padec. Če v tistem trenutku pripelje motorno vozilo, je za kolesarja to lahko zelo usodno.

Zaradi previsokega pločnika ga je bilo potrebno od Nemške vasi do Ribnice znižati kar petdesetkrat, in sicer zaradi dostopov do stanovanjskih hiš in kmetijskih zemljišč.

Še nevarnejša za kolesarjenje pa je Gorenjska cesta z dvignjenimi pločniki na obeh straneh ceste. Na tej cesti je več kot 60 znižanj pločnika. Zakaj si ni projektant ogledal cestišče z nizkimi pločniki na Škrabčevem trgu v Ribnici? Takšna izvedba omogoča varno hojo, vožnjo z invalidskim vozičkom in ne ogroža kolesarjev, lažje pa je tudi strojno čiščenje snega, na koncu koncev pa je tudi cenejša.

Občinski svetniki SDS se zavzemajo tudi za izgradnjo pločnika od breškega križišča do križišča Pri rokah. Pa se bojim, da bo tudi ta "dvi-gnjeni" pločnik brez pešcev ogrožal kolesarje.

Polde Žlindra

Evropska pravila za pobiranje pasjih iztrebkov

Bralec, ki je v zadnji številki Rešeta pisal o pasjih iztrebkih, govori predvsem o lokaciji na Škrabčevem trgu, ob cerkvi in NLB, kar daje slutiti, da je pisanje uperjeno proti nekemu, ki živi tamkaj. Priznam, da je problem nepobiranja pasjih iztrebkov resnično pereč.

Enako je ob stanovanjskih blokih. Prenekateri lastniki svojega ljubljénčka zjutraj pošljejo iz hiše, zvečer pa se ta lačen in sestradan vrne domov. Tak pes, ne samo da pušča svoje iztrebke vsepovsod, ampak tudi napada ljudi, kolesarje, avtomobile in tudi druge pse in njihove gospodarje. Popolnoma enak problem je tudi v bližnjih vaseh. Vsekakor pa so to izjeme in z gotovostjo lahko trdim, da ti lastniki niso člani kinološkega društva Ribnica. Tudi na našem poligonu je treba pasji iztrebek za svojim psom pospraviti. Člani enako ravnavajo tudi v urbanem okolju. Težava so potepuški psi, katerih lastniki imajo ali preveč denarja ali preveč dela ali premalo časa in premalo skrbi za svojega štirinožnega prijatelja.

In resnično je potreben, kot je pisec dejal, pasji odlok. Ta pa je sedaj, ko gremo v Evropo, že narejen. V prihodnje bo obvezen pasji izpit (bivši izpit A ali novi izpit B-BH), brez katerega bo vsak priziv na psa lastnika avtomatično kaznoval in bo tako socializiral tako psa kot lastnika. Omenjeni izpit B-BH bo enak bivšemu izpitu A, le da se bodo vse vaje delale na povodcu. Pomemben pa je tudi novi del izpita, pri katerem se urjenje psa izvaja v urbanem okolju, da se le-ta navadi na pešce, kole-sarje, automobile in druge dejavnike v okolju. Pravila bodo dorečena tudi glede pasjih iztrebkov.

Za kinološko društvo **Andrej Tomšič**

Plače ribniških funkcionarjev naj bodo javne!

Na Nadzorni svet občine Ribnica in na Rešeto so občani, ki niso želeli biti imenovani, 12. marca poslali enak dopis z naslednjo vsebino:

Prosimo, da javnost obvestite o višini javnih plač V javnih zavodih in podjetjih V naši občini.

Dnevno časopisje nas je seznanilo z nekaterimi najvišjimi plačami v javnem sektorju. Med njimi so tudi takšne iz naših logov.

Glede na rezultate dela, dnevne pomanjkljivosti, usposabljanja ljudi pod njihovim vodstvom, uporabe orodij in aparatur, ki so jim na razpolago, prosimo, da tudi v lokalnem časopisu objavite plače vodilnih v javnem sektorju. Tudi naših poslancev!

Skrivanje plač na teh področjih je neodgovorno pred občani in ni za vzor izvoljenim svetnikom niti članom nadzornih odborov. Z ozaveščanjem občanov bodo kritike na račun vodilnih lahko potihnile, saj bodo lahko odgovorno primerjali rezultate dela med ljudmi na položajih in zaposlenimi ter napredek v skrbi za boljšo družbo in njen vsakdanjik.

Občani Ribnice

Iskrena hvala

Ko nemočen opazuješ ognjene zublje, ko v sekundah izginja izpred oči, kar v letih gradil si, ko v srcu ni več moči, ko solze vrejo iz oči - tedaj spoznaš dobre ljudi.

Vsem gasilcem, sovaščanom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam pomagali pri gašenju, pospravljanju in obnovi hiše, se družina Bojc iz Goriče vasi iskreno zahvaljuje.

...UHO SLIŠI

Boste videli... Škrabec bo prišel s kovčkom denarja na roketno skupščino in kupil ribniški roket... Staneta Kljuna bo postavil pa za predsednika kluba, so se razširile govorice po Ribnici tik pred zasedanjem RD Inles - Riko. Pa smo ga čakali... Pa ni prišel... Ravno takrat je na svoji domačiji v Hrovači sprejemal Boruta Pahorja. A ta govorica o prevzemu Škrabcev vendarle ni potegnjena ravno iz dna peta.

"Direktno se nikoli ni govorilo o tem, da bi bil jaz predsednik kluba," je dejal Stane Kljun, "je pa res, da sem pred časom nekaterim od RD dejal, da bi bil pripravljen pridobiti sponzorje. Ne samo Škrabce, ampak druge sponzorje iz Ribnice, da bi bil ribniški roket res povsem ribniški." Trenutno je Ribnici menda ostal le dolg društva, ca. 20 mio SIT.

Govorica o tem, da naj bi se LDS vključila v ribniški roket, je bila presenetljiva samo s te plat, da se že od vsega začetka svetniška skupina zavzema za samostojno pot društva, brez podpore občine. Potem ko mu je lani odvzela milijon tolarjev, ji je letos še ves ostali denar, češ da je bolje, da se 3,5 mio SIT nameni roketni šoli, ker bo RD Inles - Riko bržkone bankrotiralo.

Kljun zagovarja načelnost v občinskem financiranju. "Naj se podpirajo samo tisti športi, ki jih zajame Pravilnik o vrednotenju športnih programov." Meni, da proračunski denar rabita ljubiteljska športna dejavnost in profesionalna kultura. Prva, šport, zaradi propagiranja množičnosti, vzgojne in pedagoške funkcije, druga pa zato, ker je ozko profilirana in namenjena dvigu kulturne zavesti v okolju.

Računica glede financiranja ribniškega rokometu pa bi se gladko izšla, če bi društvo znižalo svoja pričakovanja in si zastavilo manj visokoleteče cilje, pravi Kljun, bivši kandidat za župana. S kakšno skupno akcijo občine in šestih podjetij ribniškega gospodarstva bi se dalo zbrati potrebnih 22 mio SIT, kolikor znaša nek izračun o višini stroškov delovanja kluba, ki bi moral v zameno malo znižati svoje ambicije, je dejal Kljun, tisti igralci, ki bi imeli večje ambicije, pa bi se lahko mirne vesti odpravili v drug klub.

Jo kdaj sploh pogledate, ko greste mimo Štekljčkove hiše? Spominsko ploščo dr. Francetu Prešernu? Dvomim. Zakaj bi bili boljši kot 'kulturniki', ki so nanjo venec v 17 letih obesili natanko dvakrat? Za kazen jim je že prvič padel na tla, 6. februarja, ko ga je šolska delegacija z ravnateljem Francetom Ivancem drugič obesila pod ploščo, je tam visel samo nekaj ur. Pa spet padel. Nauk te zgodbe?

Vprašanje, ki se nanaša na promocijo ribniškega športa, pod pero pa mi ga je položila občanka. Zakaj so sprejeli športnikov, ki dosegajo izjemne dosežke, le pri županu in tako tajni? Ne samo da se ne nanje pogosto ne povabi novinarjev, marveč nihče ne pomisli, da bi želeli tudi domačini objeti ljudi, ki ponašajo ime kraja v svet. Gremo na trg, pravijo nekateri! Zaslužijo si naš aplavz! ...Pa še dobra promocija bi bila za župana..., dodajo.

Politična špekulacija, zapisana v nacionalnem tiskanem mediju. Če bo Janša uspel na volitvah, potem bo Jože Tanko minister za promet. Torej ni bojazni, da navezovalne ceste na avtoceste Ribničani in Kočevci ne bi dočakali! Tanko je namreč župane opomnil, naj se malo pobrigajo, da bo sedaj, ko je priključek umeščen v nacionalni program gradnje avtocest, ta tudi čimprej zgrajen.

Uho Ribničanom prislonila **A.Pahulje**

OKO VIDI...

Traktorski akumulator je ležal v Bistrici, ja. Dobro, da imamo tudi občane, ki hodijo po kraju z odprtimi očmi in znajo opozoriti pristojne na nepravilnosti.

Poučno za druge bi bilo, če bi kdaj te malo marneže lahko prijeli pri takem brezvestnem početju, kot je metanje škodljivih kemičnih snovi v naravo. Poučno le, če bi jih hudo kaznovali!

Foto Marko Burger

Niti najmanj ne gre tu za naslajanje nad modro roko pravice, le pred izvršeno dejstvo jih postavljamo. Ulovili smo jih! S fotoaparatom! Ne ravno rešetarji, ampak nekdo, ki je očitno padel v radarsko zasedo ribniških policistov v Goriči vasi. Potem ko je odplačal svoje, si je sladko zadoščenje našel v fotografiranju policijskega manevra na ribniških cestah. Še več, malce si jih je privoščil in fotografijo poslal na internet, da jo vidi širni svet! Kako skriti, tam v utesnjeni leseni utici, 'trije modri' na avtobusnem postajališču prežijo na vse, kar prehitro leze in gre. Le divjake, ki so nekajkrat mimo leteli z 200 km/h, jim je vedno uspelo zgrešiti. Šmentana reč!

Foto Žrtv radarske kontrole

ČAKAJOČ NA TO, DA SE NAM ZGODI EVROPA

To vprašanje se pojavlja toliko pogosteje, kolikor bolj se približujemo uradnemu datumu pridružitve, 1. maju letos. Kljub zagotavljanju vladnih predstavnikov, da smo zaprli že vsa poglavja pogajanja in da smo pripravljeni, je kot strela z jasnega prišla vest, da je potrebno sprejeti še preko 40 zakonov in neznano število podzakonskih aktov. Vlado je zajela nekakšna panika in v paniki se ponavadi delajo napake....

Nekoliko zadrege je v razumevanju gesla »Pripravljeni na Evropo«, ker poraja misel na podrejenost, da se pripravljamo zaradi nekoga drugega, da bi mu ustregli, se mu podredili in mu služili. Ta bojazen izhaja iz naših še ne tako oddaljenih izkušenj združevanja Slovencev v Avstro-Ogrski monarhiji, nato v okviru stare Jugoslavije, v kateri je bilo veliko nasprotij in malo priložnosti za parlamentarno demokracijo, kakor tudi s tisto po drugi svetovni vojni, ki je z demokracijo in svobodo pometla v imenu nekakšnega komunističnega raja ter se na koncu tudi ekonomsko zlomila podobno kot vse komunistične vladavine. Vendar pa utegne biti evropska drugačna, kar potrjujejo izkušnje ravno malih držav in malih narodov v EU, kjer se dobro počutijo in so postali uspešni. Tu je gotovo Luksemburg - vodilni v tej skupini glede bruto proizvoda na prebivalca ali pa Irsko, ki ima največje gospodarsko rast. In zato se moramo pripraviti - zato, da nam bo bolje!

Priprava na šolskem področju...

Slovenski šolski sistem je potreben prevetritve in resne priprave na odpiranje v Evropo. Starši bi radi imeli takšno šolo, ki bo naše otroke pripravila za zahtevne izzive, da bodo mladi dobili znanje, ki ga bodo uporabili v poklicnem udejstvovanju. Zanima nas takšna šola, ki ne bo potrebovala varnostnikov, saj so tudi ti starševski strošek, v kateri bodo učenci, dijaki in študenti deležni tudi dobre vzgoje za življenje in se jih bo čim manj zgubilo na ulici, v drogah ali alkoholu. Koreniti poseg bi pričakovali tudi pri štipendijski politiki, da bodo tudi otroci revnejših staršev prišli do dostojnega znanja in poklica, ki ga bodo z veseljem opravljali in morda dosegli najbolj ugledne položaje v družbi. Mislite, da je pravična družba tista, ki da vsem enake plače? Ne, to so hoteli vsiliti revolucionarji, pa je vse propadlo - je pa zagotovo enaka možnost izobraževanja in napredovanja ne glede na premoženjsko stanje staršev. Zato naj bo šola resnično brezplačna in vsakomur na razpolago.

Evropska davčna zakonodaja - kaj je to...

Državlani pričakujemo tudi enakost pri plačevanju davkov ne glede na stan, politično pripadnost, versko prepričanje ali še kakšno drugo

človeško značilnost, kar je tudi pomembno načelo pravičnosti. Ljudje se povsem upravičeno sprašujejo, zakaj si nekateri zagotavljajo izjemno velike dobičke, ne da bi plačali davke. Tako »najboljše sosedu« ni bilo potrebno plačati tako kot ostalim državljanom, ker so pristojni iz njegovega kroga sprejeli takšne zakone, da so ga zaščitili pred plačilom davka v državno blagajno. Takšna in podobna ravnanja politične elite in davčne službe spravila v slabo voljo in občutek krivic običajne državljanke, ki pričakujejo enako ravnanje za vse, saj dobro vedo, da jih davčna uprava zelo hitro »ožuli« že za tisočaka. Zagotovo je med Slovenci delovala zavist, ko je skupina petih menedžerjev v Elanu spravila v žep že v prvem letu eno milijardo - država je prej vtaknila v to podjetje 8 milijard, kar znese kar 50 hiš poleg redne plače. Vendar pa ti gospodje niso plačali davkov, zato so si omislili izplačati dobiček preko dobrodelne fundacije, za katero ni bilo potrebno plačati davkov in ne prispevkov za zavarovanje.

Tudi nadzorne finančne institucije se morajo evropeizirati...

Tudi od banke Slovenije, Računskega sodišča in drugih nadzornih institucij pričakujemo hiter in zakonit odziv, da bomo lahko naložili težko privarčevana sredstva v takšne finančne institucije, ki nam bodo vrednost ohranile, če že ne oplenitile, ne pa da bomo zgubili vse premoženje, kot se je to zgodilo pri Sicuri, Orionu, SIB Banki in še katerih novodobnih finančnih špekulacijah, kjer so nekateri ljudje zgubili vse svoje prihranke in obubožali. Od finančnih oblasti pričakujemo takojšnje posredovanje, da se prepreči nadaljnja škoda in da se tisti, ki so kaj takšnega zagrešili, prosto ne sprehajajo med ljudmi in se lotevajo novih zamisli in projektov. Državlani pričakujemo revizijo vseh tistih postopkov lastninjenja premoženja - zlasti za menedžerje po izredno znižani ceni, kar je zavzeto zagovarjal dr. Mencinger. Le-ti so za takšne nakupe najeli kredite na bankah in jih zavarovali kar s tistim premoženjem, ki so ga kupili. To so operacije, vredne Nobelove nagrade, in niso prave kapitalistične manire. Na ta način je ga Klemenčičeva kupila del zavarovalnice Triglav. In še je vrsta podobnih primerov. Vse te operacije so nelegitimne, nepravilne, kriminalne. Vse zahtevajo revizijo ter vrnitev v prejšnje stanje. Torej potrebujemo evropsko centralno banko in nadzorne institucije, Računsko sodišče...

Kultura v evropskem okviru...

Gospodarstvo bi lahko obstajalo tudi brez kulture, ravno tako država, ne more pa obstajati narod brez lastne kulture. Ne nazadnje pa je nesmisleno graditi in ustvarjati lastno državo le zaradi gospodarstva. Slovenski narod se je ohranil zaradi kulture, njegovih nešteti ustvarjalcev, ki so osmislili naš obstoj. Tudi naprej ga bomo morali v okviru evropskih narodov. Kultura bo obstala, če se bomo zanjo prizadevali, spoštovali dosežke in jih tudi promovirali, ne pa se norčevali. V zadnjem času uradna oblast spoštuje nekakšno alternativno kulturo, ki deluje na principih šoka, a kaj, ko pusti za seboj premalo resnih in trajnih sledi. Kje bodo naše naslednje kulturne sledi?

Kot vidimo, moramo še veliko postoriti na domačem pragu, preden stopimo v Evropo. In to ne delajmo zaradi drugih - sami smo potrebni teh sprememb. Očitno je že veliko zamujenega, zato so nekateri povsem po krivici obubožali in drugi nesluteno obogateli.

Vstop v Evropo je lahko priložnost ali tveganje - odvisno od tega, kako se ga lotimo. Za nas je to priložnost za vključevanje gospodarstva zaradi razširitve trgov kapitala, delovne sile in blaga, kar bi lahko prineslo blaginjo slovenskemu prebivalstvu, ali pa tveganje, če bomo zaspali, ostali nepripravljeni ali pa imeli takšen nered kot sedaj. Je torej podobno kot s podjetjem, ki ga ustanavljate zato, da bi lahko zaslužili. Kaj lahko se vam zgodi, da boste propadli in zgubili vse, kar ste v to podjetje vložili, če delate slabo, če niste usposobljeni ali če goljufate. Pri pripravljanju na Evropo je enako tudi s Slovenijo.

Ker se do velikonočnih praznikov ne slišimo več, vam želim iskrenega veselja in vstajenjskega upanja, ki nam edino zagotavlja, da se je vredno truditi za plemenit odnos do življenja, za lep in pristen dialog in za občestvo, v katerem ima vsak svoje mesto. Naj vam pomlad, ki nezadržno stopa med nas, in vstajenjska Aleluja pomagata pogumno stopati naprej.

Vaš poslanec
mag. Janez Drobnič

17 MILIJARD VEČ ZA KMETIJSKI RAZVOJ PODEŽELJA

Ukrepi politike razvoja podeželja v kmetijstvu za leto 2004 so sprejeti. To je najpomembnejše sporočilo po tem, ko je v zadnjih treh tednih vlada na predlog Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano sprejela 15 uredb. V njih so opredeljeni vsi ukrepi, vsa plačila in oblike podpor v kmetijstvu ter razvoju podeželja.

V letu 2004 bodo kmetje, živilska industrija, lokalne skupnosti in drugi upravičenci lahko izkoristili sredstva v višini 47 milijard SIT. Če primerjamo ta znesek s skupno razpoložljivimi sredstvi, ki so bile na voljo v letu 2003, je jasno, da gre za 17 milijard več. Lansko leto smo namreč razpisali dobrih 30 milijard SIT. To izjemno povečanje je posledica vstopa v Evropsko unijo in zlasti rezultat uspešnih pogajanj z EU za področje podpor pri razvoju podeželja. V večletnih pogajanjih smo uspeli prepričati kolege v Evropski komisiji in v državah članicah EU, da Slovenija brez tega denarja ne more imeti na podeželskih prostorih nobenih razvojnih možnosti ter tako tudi ne more preživeti v trdem in konkurenčnem boju globaliziranih svetovnih ekonomij. Po trdih in večletnih pogajanjih smo uspeli. Ni bilo lahko, nič ni prišlo samo po sebi, saj EU želi plačati čim manj in dobiti čim več v svojo blagajno. Vendar pa bo letos polovico denarja od 47 milijard že plačal evropski proračun, drugo polovico pa Slovenija, znotraj nje pa proračun

Ministrstva za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano.

Slaba polovica tega denarja je namenjena ureditvi trgov. Pri tem so najpomembnejša ECO 0 ali direktna plačila. Ta se v letošnjem letu dvigujejo za 10 % v primerjavi z letom 2003, skladno z rezultatom pogajanj. Osnovno ECO 0 plačilo za poljščino bo tako letos znašalo okrog 67.000 SIT/ha (lani 56.000 SIT/ha), ob tem pa bo mogoče izkoristiti še 15 drugih ECO 0 plačil (zlasti tiste za živali in ekstenzifikacijsko proizvodnjo so pomembne tudi za naše območje).

Dobra polovica denarja je namenjena ukrepom podpor pri razvoju podeželja. Pomemben del teh sredstev namenjamo izravnalnemu plačilom za območje z omejenimi dejavniki (ECO 1) in plačilom kmetijsko okoljskega programa (ECO 2 in ECO 3). Celotno območje občine Ribnica in vseh sosednjih občin, sicer pa kar 87 % celotnega slovenskega terena, spada v ECO 1 območje. Vsa plačila ECO 1 so letos najmanj dvakrat višja kot lani. Letošnje povprečno plačilo ECO 1 tako znaša 33.000 SIT/ha (lani 15.000 SIT/ha), plačilo za gorsko višinsko območje 43.000 SIT/ha (lani 18.000 SIT/ha), za kraška območja pa 37.5000 SIT/ha (lani 16.500 SIT/ha).

Plačila kmetijsko okoljskega programa so v letu 2004 zaobsežena v kar 24 skupinah ukrepov. Višina plačil bo dvakrat višja od lanskega leta. Večino programov pa bodo lahko izkoristili tudi kmetje iz našega območja. Nova sta ukrepa zgodnje upokojevanja in doseganja evropskih standardov. Osnovni namen podpore pri zgodnjem upokojevanju je pospešiti prenos lastništva zemljišč od starejših na mlajše in s tem prestrukturirati in pomladiti kmetije. Ukrepi doseganja standardov pa so namenjeni ureditvi gorišče in drugega, kar je še kako pomembno za bolj zdravo, čisto in urejeno okolje.

Investicijski del podpor je podoben tistim v prejšnjih letih. Upravičenci ali kandidati bodo lahko konkurirali na razpise različnih namenov, ki se nanašajo na urejanje zemljišč, investicije za kmetije, dopolnilne dejavnosti, prestrukturiranje živilske industrije, urejanje vasi in podeželja ter lokalno infrastrukturo. Bistvo teh ukrepov je v tem, da se sodeluje in finančno pomaga pri uresničitvi ekonomsko zanimivih idej in projektov. Letos v Sloveniji v veliki meri že uveljavljamo nekatere nove vrednote Evropske unije. Neposredna plačila in druge oblike finančnih podpor se plačujejo zato, da nekdo ob osnovni proizvodnji hrane izvaja tudi druge družbeno koristne dejavnosti. S tem se omogoča poseljeno podeželje, obdelanost zemljišč, prispeva k bolj čistemu in urejenemu okolju, skrbi za zdravo in pitno vodo ter k bolj humanemu načinu sobivanja ljudi in živali. V Sloveniji, podobno kot v Evropski uniji, priznavamo, da so okolje, zdravje in neoporečna hrana in kulturna krajina pogoj za obstoj in razvoj v prihodnosti. Na ta način je izpostavljen družbeni konsenz med davkoplačevalci in proizvajalci hrane v skupni skrbi za prihodnost.

Ukrepi razvoja podeželja in podpor v letu 2004 bodo pozitivno prispevali k ohranitvi kulturne krajine tudi na našem območju. Predlagam, da o podrobnostih in načinu uveljavljanja zahtevkov povprašate najbližjega svetovalca. Res bi bilo škoda, da bi občani ne bili seznanjeni o številnih novih možnostih in bi denar po nepotrebnem ostal neizkoriščen. Ne nazadnje se je bilo za ta denar potrebno trdo in argumentirano pogajati. Brez tega denarja bi Slovenija izgubila status

neto prejemnice ob finančni izravnavi z bruseljsko blagajno. To pomeni, da bi ob vstopu v Evropsko unijo Slovenija v skupno blagajno v Bruselj prispevala več, kot bi uspela s svojimi programi dobiti nazaj. Pogajanja na področju razvoja podeželja in pri programih kmetijstva so tako morda največ prispevala k pozitivnemu finančnemu rezultatu vstopa Slovenije v Evropsko unijo.

Mag. Franci But

Priključek na avtocesto vendarle uvrščen v nacionalni avtocestni program

Na februarski seji (26.2.) je Državni zbor (DZ) sprejel Resolucijo o nacionalnem programu izgradnje avtocest (ReNPIAC), s katero je dana podlaga, da se dokonča

izgradnja avtocestnega omrežja v naslednjih nekaj letih. Gre za finančno daleč največji posamični projekt naše države, za katerega se zadnja leta namenja sredstva v višini, ki predstavljajo 6 - 8 % proračuna Republike Slovenije.

DNacionalni program izgradnje avtocest se odvija že približno 10 let in v vsakem mandatu je predstavljal enega najpomembnejših dokumentov. Še posebej zato, ker je tako močno zarezal v obstoječe prometne koridorje in vzpostavil povsem nove razmere, ki se odražajo predvsem v spremenjenih gospodarskih in poselitvenih trendih tako gospodarstva kot tudi prebivalstva. Prav noben drug projekt ni in ne bo tako učinkovito spremenil interesov in možnosti prebivalcev kot ravno avtoceste.

Ker pa se avtocest ne more zgraditi do vsakega predela ali pomembnega mesta, bi morala resna prometna politika predvideti tudi scenarije za vsa preostala področja, ki jih bodo najbolj prizadele posledice spremenjenih prometnih razmer.

Tega pa do sedaj naša politika ni znala, saj ni poskrbela, da bi se območjem, ki so in ki bodo ostala odrezana od sodobnih prometnih koridorjev, poskušalo pomagati na drugačen način. Marsikje ni potrebno veliko postoriti, pa bi se razmere in pogoji vsakdanjega življenja in dela bistveno spremenili. Medtem ko se je ob avtocestah omogočal nadstandard in so se iz javnih sredstev gradile manj pomembne lokalne ceste in priključki, se obnavljale vzporedne ceste ali se je zgradilo vrsto komunalnih priključkov in drugih objektov, ki z avtocestami nimajo prav nobene neposredne povezave, se drugje ni premaknilo nič. Ribniško-kočevsko področje, Bela krajina, Koroška, Posočje, ... so ostali odrezani, pa čeprav bi marsikje lahko samo razširili ali

preuredili ozko grlo ali pa zgradili obvoz ali priključek.

Lani poleti smo poslanci dobili v obravnavo nov predlog avtocestnega programa (AC program). Že septembra sem pripravil dopolnila, s katerimi sem predlagal, da se v ta program uvrsti tudi obvoz Škofljice in Lavrice z neposredno priključitvijo na Južno obvoznico Ljubljane.

Kljub vsem težavam pri iskanju podpore in aktivnemu nasprotovanju vlade mojim amandmajem in vseh predhodnih obravnavah odbora za infrastrukturo, pa jih je DZ na februarski seji vendarle sprejel. Še več. Vlada jih je morala uporabiti, če je hotela popraviti napake, ki jih je napravila na odboru za infrastrukturo, ko je s pomočjo poslancev LDS, ZLSD in SLS izglasovala črtanje dopolnilnega programa. Da se je vlada izognila uporabi in pritiskom nekaterih večjih in vplivnejših področij, npr. Koroške, je morala naknadno predlagati ceste iz črtanega dopolnilnega programa v nacionalni program. Ker je zamudila rok, je morala hočeš nočeš uporabiti vložene amandmaje SDS.

Prvič se je del naše glavne ceste znašel v največjem projektu države Slovenije, kar nam daje upanje, da se bo po letu 2009, tako kot v vseh ostalih primerih iz dodatnega programa, le začel odpravljati največji prometni zamašek na območju Škofljice. S tem pa se bo bistveno znižal potovalni čas do Ljubljane.

Potrebno pa je povedati, da se poslanci iz opozicije (tu smo tudi poslanci iz SDS) lahko vključimo v oblikovanje dopolnil zakonskih predlogov šele v zadnji fazi postopka, na obravnavah DZ. Predhodno gredo vsi predlogi, ki jih predlaga vlada, skozi vladno proceduro in koalicijsko usklajevanje, kjer bi lahko naši vladni predstavniki - ministri in koalicijski poslanci - uveljavili posebne potrebe okolja na mnogo bolj enostaven način. V teh postopkih pa bi morali naši predstavniki v najvišjih oblastnih organih s strokovnimi argumenti in politično težo zlahka uveljaviti rešitve, ki bi nam pomagale odpraviti vrsto preprek, zavirajočih hitrejši in enakomerni razvoj našega območja, s čimer bi se izognili pretečemu zaostajanju za Slovenijo. Vendar, če se želi to storiti, je predvsem potrebno vedeti, kaj naše območje potrebuje in kako se to doseže. Zato je za vsako okolje izjemno важно, da ima na pomembnih funkcijah ljudi, ki so predani in znajo potrebe okolja pravočasno zaznati, jih tudi pravočasno predlagati in doseči, da jih večina spozna za realne in potrebne.

Tako pa prihajajo v državnozbornsko proceduro zakoni in dokumenti, ki so večinoma podprti z 2/3 večino (vladne koalicije), zaradi česar je izredno težko prodrati in uveljaviti drugačne ideje in rešitve. Ponavadi so vladni predlogi edina zveličavna in nedotakljiva stvar in popravki so skoraj nemogoči. Kljub vsemu pa bi morali biti ministrom in koalicijskim ("vladnim") poslancem neizmerno hvaležni, vsaj tako je opaziti, tudi ali pa še posebej takrat, ko pozabijo na nas.

Sedaj ko je odsek prišel v nacionalni program izgradnje avtocest, se je velik del bremena prenese na ključne predstavnike lokalnih okolij ob naši glavni cesti, na župane, ki imajo za ta projekt popolno podporo lokalnega gospodarskega in političnega okolja. Upamo lahko, da bodo vztrajni in da se bo priključek v sprejetih rokih tudi zgradil.

Jože Tanko, poslanec DZ

Razstava o šolskih kaznih in nagradah

OTROK NIMA VEDNO PRAV!

Člani Društva katoliških pedagogov smo si ogledali razstavo o šolskih kaznih in nagradah v Slovenskem šolskem muzeju, zato je še svež spomin na kronološki pregled letih.

Kazen je imela v šoli pomembno vlogo. Bila je sredstvo za discipliniranje šolarjev. Kazen je posledica slabih dejanj, ki jih naredi učenec. Glavni namen je njegovo poplajšanje. Vzgojati je treba tako, da otroci že zgodaj spoznajo svoje dolžnosti in tudi pravice. Dolžnosti je treba izpolnjevati. Kazen nastopi, če jih ne.

Za dobra dejanja in odlične uspehe so že zgodaj podeljevali pohvale in različne nagrade, ki so učence vzpodbujale k še boljšemu delu. Pohvala doseže vzgojni učinek pri večini učencev.

Terezijanska šolska reforma (1774) je začela uveljavljati splošno šolsko obveznost za otroke od 6. do 12. leta starosti. Že tedaj je precej pozornosti namenila tudi kaznim, ki so bile predvidene kot zadnji in skrajni ukrep. Učitelji niso smeli kaznovati v jezi.

Druga avstrijska šolska ustava (1805) je prepovedala uporabljati bikovko, palico, bič, brčanje, vlečenje za lase, klečanje, prav tako tudi kazni poniževanja npr. oslovsko ušesa.

Tretja osnovnošolska zakonodaja (1869) pa je prepovedala vsako telesno kazen.

V nižji gimnaziji je bila šiba prepovedana z obligacijskim zakonom l. 1853. Namesto šibe se je kasneje uveljavil šolski zapor.

Po drugi svetovni vojni so bile kazni predvsem administrativne: opomini, ukori, pa tudi izključitve, ki so imele v obdobju do 60. let tudi politično ozadje, zlasti v srednjih šolah.

Kasneje so v ospredje pedagoškega procesa stopile otrokove pravice. Čedalje manj so bile v ospredju tudi dolžnosti in obveznosti.

Parola "otrok ima vedno prav" je kmalu pokazala negativne posledice. Nekateri učenci so mislili, da lahko delajo, kar hočejo. Vsako usmerjanje in opozarjanje je bilo prikazano kot kršitev otrokovih pravic.

V resnici pa otrok potrebuje vodenje. Vedeti mora, da ne more biti pohvaljen za slaba dejanja, sprejeti mora tudi primerno kazen, spoznati slaba dejanja, da jih ne bo ponavljal. Kazen je namreč učinkovita le, če jo otrok sprejme, saj ga prav prestana kazen osvobodi krivde.

Ob vstopu na razstavi prostor smo najprej zagledali podobo učenca, ki kleči na polenu, pa sliko učitelja, ki vihti šibo. Na koncu razstave pa je ob sliki šole model velikega možakarja, ki podpira šolo. To naj bi bil varnostnik, ki je dobil delo v mnogih šolah. Meni pa se ob tem postavljajo mnoga vprašanja. Ali šola res potrebuje varnostnika? Kdo pa ogroža učence v šoli? Ker so v šoli učitelji in učenci, so možni trije odgovori: Učence ogrožajo učitelji. Učitelje ogrožajo učenci. Učenci ogrožajo drug drugega.

Če pa kdo postavi trditev, da nekatere ogroža tudi varnostnik, je tu narobe svet. V našem šolskem sistemu je nekaj hudo narobe. Ali so res medsebojni odnosi v šolskem prostoru popolnoma porušeni? Ni medsebojnega zaupanja in spoštovanja. Ministrstvo za šolstvo ne zaupa učiteljem. Ali res vsak ve samo za svoje "pravice" in za dolžnosti drugih?

Prav tako kot učenci imajo svoje dolžnosti in obveznosti tudi starši in učitelji. Prizadevajo si vzgojiti otroke v poštene, kritične ljudi, ki bodo znali razmišljati s svojo glavo in sprejemati tudi odgovornost za svoja dejanja.

Anica Benčina

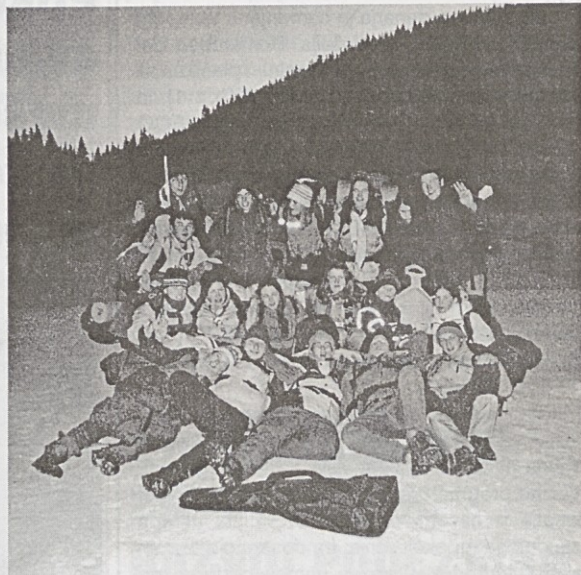
USKOVNICA - tam je lepota doma!

18 ribniških skavtov in skavtinj se je na valentinovo odpravilo na zimovanje. Naslov 1etošnjega zimovanja je bil SIK (skavt in kultura). Odpravili smo se na Pokljuko, od tam naprej pa smo pešačili dve uri in se dobesedno kopali v snegu. Ko smo končno prišli do koč na Uskovnici, pa smo se vsi skupaj razveselili toplega čaja in oblačil. Vsak dan smo počeli kaj novega in zanimivega. Ker nas je bilo veliko, dobre volje in smehe ni manjkalo, za popestritev pa smo si še kakšno zapeli. Imeli smo skavtske izpite, kjer so se morali trije skavtje izkazati in pokazati, kaj vse vedo o skavtstvu (duhovnost, orientacija, vozli, izdelava šotorov in ognja ter prva pomoč). Nekateri pa so dobili tudi skavtska imena, zato smo imeli tisti, ki jih že imamo, res težko nalogo, saj z imenom izraziš dobro lastnost te osebe.

Ne smemo pa pozabiti še na našo veliko igro narodov, saj smo bili razdeljeni na tri narode in tako spoznavali vsak svojo kulturo. Vsak narod je imel predstavnika umetnikov, znanstvenikov, športnikov, kmetov in duhovščine, ki so se pogovarjali o preteklosti in vplivu današnje družbe. V nedeljo zvečer pa smo imeli skavtsko mašo, ki sta jo darovala ribniški kaplan Andrej Ojstrež in dolenjevaški župnik Branko Potočnik, tako da smo bili povezani tudi duhovno. Seveda nismo mogli

brez sankanja, saj smo neizmerno uživali v 50 cm debeli snežni odeji. Naslednji dan pa smo se pogovarjali o nastanku Evrope, saj, kot že veste, bo tudi Slovenija kmalu postala članica EU.

Tako smo naše zimovanje končali tri dni kas-

Pozdravljeni!

neje, ob 18. uri na Pokljuki, in ravno takrat je nastala še ena "gasilska" slika za Rešeto. Polni upanja in veselja smo se razšli z mislijo, da smo se imeli zelo fajn.

Anja Gorše, Hiperaktivni galeb

KROŠNJA, KROŠNJA, KROŠNJA!

Spomnim se osnovnošolskih dni, ko so po hodniku kričali: »Krošnja je izšla!« In takoj tudi pošla. To je bil najbolj zaželen časopis šolarjev, in če sodim po Krošnji št. 2, ki je marca prišla v moje roke, poslanstvo duhovitega in zanimivega branja mladi novinarji še naprej vestno izpolnjujejo. Celó več...Tokratna številka naravnost kipi od raznih tem in zamisli. Mimo tega pa v 'ta zaresnem cajtengu' nismo mogli...mimo listov iz dnevnika neke trinašletnice ribniške šole, na strani 9. (Op.ured.)

16.1.2004

»Veš, dnevnik, danes si ves čas govorim: »Pozabil!« In veš zakaj? Vprašana sem bila kemijo in bilo je grozno. To je milo rečeno. Zmedla sem se in bum - pokvarjen dan! Preden bom zaspala, se bom zjokala. Naslednjo sredo bom vprašana še eno snov. Če bom znala, bo 4. Upam. Res me je strah, da letos ne bom odlična in ne bom zbrala dovolj točk za gim-

nazijo. Moram imeti oblast! Oblast nad kom? Nad sabo. Učenje je življenje in življenje je zabava. Učenje je torej zabava? Zame že ne. Briga me, kaj je bilo v prejšnjem stoletju ali tisočletju. Sovražim zgodovino. Briga me, kje so Vladivostok, Kairo ali Barcelona, saj tako ne bom šla nikoli tja. Kaj mi pomaga, če vem, da je tam lepo, če tega ne vidim v živo. Ne maram zemljepisa. In kaj mi bo pomagalo vse računanje pri matematiki? Važno je, da vem: če ena kepica sladoleda stane 100 SIT, štiri potem stanejo 400 SIT. Pa fizika. Jaz hodim po tleh. Po stopu ne morem. Zakaj - me ne zanima. In to je osnovno znanje? V osnovni šoli se učimo osnovnega znanja! Če je vse to osnovno znanje, kaj vse še pride? Ja, s tem bom zaključila. KAJ VSE ŠE PRIDE?

APRIL

Datum: SOBOTA, 3. 4. 2004
Kam: na TOLSTI VRH (1715 m), KRIŠKO GORO (1471 m)
Izhodišče: Gozd
Zahtevnost: LAHKA
Trajanje: 6 ur
Vodja pohoda: Marjan Intihar

Datum: SOBOTA, 24. 4. 2004
(25 LET PD RIBNICA)
Kam: na POHOD PO RIBNIŠKI PLANINSKI POTI
Izhodišče: Ortek
Zahtevnost: LAHKA
Trajanje: 7 ur
Vodja pohoda: Martin Žuk

Za vsak pohod bodo izobešeni plakati z vsemi potrebnimi podatki (prijava, ura odhoda, cena, zborna mesto, prevoz...).

PLANINSKE NOVIČKE:

- Konec meseca januarja se je avtobus mladih planincev s spremljevalci podal na že tradicionalno smučanje na Pokljuko. Sobota 31. januarja je bila kot nalašča za uživanje zimskih radostih, kar sta obetala obilica kompaktnega snega in sonce na jasnem nebu. Večina je smučala, nekaj mladih planincev z vodniki na čelu pa so se odpravili proti dvatisočaku Viševniku (2050 m). Ker so bile razmere za hojo idealne, smo se vsi povzpeli do magične zimske meje 2000 m, nekateri (vodniki) pa so šli še do vrha Viševnika. Šesterica fantov, ki je tako prvič in zelo uspešno dosegla tako višino v zimskih razmerah, je od tam v spremstvu Staneta in Marjana sestopila, Roman in Zdenka pa sta z Viševnika tudi smučala.

Mladi planinci na višini 2000 m, v ozadju Kredarica in Triglav

TONI PRUS ODPSTOPIL S ČELA ROKOMETA

Na izredni skupščini RD Inles – Riko izvolili v.d. predsednika, odvetnika Aleša Abrahamsberga

Po nepreklicnem odstopu predsednika RD Inles - Riko Tonija Prusa 27. februarja letos zaradi umika sponzorjev in občine je bila 11. marca ravno zaradi izvolitve novega predsednika skli-

Vodstvo RD INLES - RIKO, brez Tonija Prusa

Prisotnih je bilo tudi 10 rokometashev

cana izredna skupščina RD. Žal zaradi bolezni ni bilo ravno bivšega predsednika Prusa. Bilo pa je prisotnih 10 rokometashev in člani vodstva RD, ki so si želeli odgovore glede situacije in raznih problemov. Toda večino tega ni bilo razjasnjena, saj so imeli več ali manj vsi vprašanja le za nekdanjega predsednika Prusa. Njegova odstopna izjava in njegovo poročilo o delu v zadnjih dveh letih, ko je predsedoval društvu, pa so le prebrali. Kot je bilo razvidno iz poročila, težave tu niso od včeraj, ampak so se z marsikaterimi problemi ukvarjali tudi že prej. Kot je bilo prebrano, Prusu tudi nikoli ni bilo pojasnjeno, zakaj je moral takrat oditi trener Zdenko Mikulin. Med težavami pa je Prus še posebej izpostavil jesenski del sezone 2003 / 2004, ko so veliki načrti dobesedno splavali po vodi. To je bil vzrok, da so z njimi prekinili sodelovanje tudi sponzorji (Inles in Riko) ter občina. Tako nima društvo od 1. 1. 2004 nobenih dotacij. Čeprav skupščini ni bilo predloženo finančno poročilo, pa je bilo iz Prusovega poročila razvidno, da je imelo društvo v letu 2003

za ca. 23 milijonov tolarjev prihodka, medtem pa so odhodki oz. stroški znašali ca. 33 milijonov SIT. Kot je povedal Miha Klun, delovni predsednik izredne skupščine, je bilo že od novembra 2002 v občini čutiti neugodno klimo za rokometa. Tako je Občina v začetku leta 2003 najprej rokometu odvzela milijon SIT in ga dala R-kanalu (za informiranje), čeprav je ravno Klun takrat predlagal, naj se ta milijon vzame iz postavke 'avtobusna postaja', za katero je bilo že takrat razvidno, da ne bo uresničena. Na zadnji seji občinskega sveta 2004, pravi Klun, pa je Občina rokometu še dodatno vzela ves denar. »Sicer je res, da je Občina dala okoli 3 milijone SIT rokometni šoli, kar pa se mi zdi le kot nek kozmetični popravek – da se zadovolji javnost. Kajti rokometa šola naj bi dobila še 2 milijona SIT iz razpisov, torej naj bi imela skupaj 5 milijonov SIT, česar pa rokometa šola še zdaleč ne more porabiti. Drugje pa tega denarja tudi ne moremo porabiti, ker je denar namenski in ga moraš tako tudi porabiti. Torej denar se bo vrnil v občinsko blagajno. Lahko se le vprašamo, kaj bo z ostalimi, s člani itd., je glede financ dodal Klun in se dotaknil tudi neverjetnega pogojevanja sponzorjev glede strokovnega vodstva društva pred sezono 2003/2004.

Člani izredne skupščine so sklenili sprejeti odstopno izjavo nekdanjega predsednika Prusa, obravnavo oz. sprejem njegovega poročila skupaj s finančnim poročilom pa so premaknili na naslednjo izredno skupščino društva. Čeprav so imenovanje novega predsednika RD Inles - Riko položili na naslednjič, pa so vsaj uspešno izvolili vršilca dolžnosti predsednika. V.d. predsednika RD Inles - Riko je postal odvetnik Aleš Abrahamsberg, ki bo svojo funkcijo opravljal v vmesnem obdobju do izvolitve novega predsednika. Kakšna bo usoda ribniškega rokometnega društva, predvsem članske ekipe, pa zanima prav vse. Sedaj je že gotovo, da bodo v drugi sezoni člani padli v 1. B - ligo, toda do tedaj imajo še kar nekaj tekem. Ali bo Ribnica rokometase vzpodbujala in jim stala ob strani tudi v težkih trenutkih? Vedno ne gre vse po načrtih. Vse v življenju ima vse svoje vzpone, uspehe in padce...

Tekst in foto Zdenka Mihelič

Nadaljevanje na strani 32

ZLATI KADETI NA PRVIH MEDITERANSKIH IGRAH V ROKOMETU

• PD Ribnica v soboto 24. 4. praznuje svoj 25. rojstni dan! Društvo je bilo namreč ustanovljeno 24. 4. 1979. Začetki organiziranega planinstva na našem koncu pa segajo že v leto 1934, ko so se aktivnejše začeli dogovarjati o podružnici Slovenskega planinskega društva na tem koncu. Tako je bila 31.1.1935 ustanovljena Ribniška podružnica SPD (vir: Planinski vestnik) in je delovala do 2. svetovne vojne. Po vojni je v ribniški občini nastalo daljšo obdobje brez planinskega delovanja. Ljubitelji narave in gora so bili vključeni v sosednjih planinskih društvih Kočevju in Velikih Laščah, predvsem v PD Ljubljana Matica. Po letu 1975 je pričelo zanimanje v Ribnici za planinstvo zopet naraščati; tem interesom je znal prisluhniti dolgoletni planinec (že pokojni) Nande Nosan in na njegovo pobudo je bilo dne 24.4.1979 ustanovljeno Planinsko društvo INLES Ribnica - 154. po vrsti registrirano pri PZS.

Na ustanovnem občnem zboru je bil Nande Nosan izvoljen za predsednika, Leopold Žlindra za tajnika in Francka Gornik za blagajničarko društva. Pokrovitelj društva pa je bil Inles Ribnica. Ker se je vključevalo vedno več članov iz različnih sredin in krajev občine, se je društvo leta 1989 preimenovalo iz PD INLES RIBNICA v PD RIBNICA. Odločitev o preimenovanju je bila sprejeta na rednem občnem zboru na Slavniku. Izvoljeno je bilo tudi novo vodstvo, ki je med drugim dalo pobudo za izgradnjo planinske koče pri Sv. Ani na Mali gori.

• Za 24. aprila letos je tako planiran pohod po Ribniški planinski poti, proslavitev 25. obletnice pa bo v jeseni, ko bo PD Ribnica pripravilo zanimiv program praznovanja. O vsem bomo pisali tudi v Rešetu, zato spremljajte naše planinske novice.

• Knjižnica Miklova hiša ima od letošnjega leta naročen tudi Planinski vestnik, najstarejšo revijo na Slovenskem (izhaja od leta 1895), ki je namenjena vsem ljubiteljem narave - tako začetnikom kot tudi izkušenim gornikom, planincem, alpinistom, plezalcem, družinam, ki se šele podajajo v gore..., vsem tihim opazovalcem gora. Če revije še ne poznate in je še ne kupujete, brž pot pod noge in veselo v knjižnico!

Tekst in foto **Zdenka Mihelič**

V portugalskih mestih Castelo Branco in Fundao so od 24. do 29. februarja potekale prve Mediteranske igre v rokometu za kadete. Med seboj so se pomerile kadetske reprezentance dvanaestih držav: Turčije, Malte, Egipta, Grčije, Španije in Francije v skupini A, ter Portugalske, Tunizije, Cipra, Italije, Slovenije in Sirije v skupini B. Najboljše tri ekipe obeh skupin so se za najvišja mesta pomerile še med seboj. Slovenska reprezentanca je dobila v predtekmovalju vseh 5 tekem, in to kar premočno.

V finalu so naši premagali Francijo in Egipt, v zadnji, odločilni tekmi za prvo mesto pa še z 20:18 tudi Španijo. Slovenska kadetska reprezentanca, od katere si vodilni obetajo še veliko uspehov, je bila na Portugalskem v sestavi šestnajstih igralcev letnika 1986 in mlajših.

Med igralci trinajstih slovenskih rokometnih klubov oz. društev sta bila tudi dva Ribničana: Črt Abrahamsberg in Boris Bečirovič. Toda to še ni vse, saj je bilo strokovno vodstvo ekipe, poleg tehničnega vodje Sama Kuzme, čisto ribniško obarvano: trener Janko Ilc, pomočnik trenerja Ciril Andoljšek in fizioterapevtka Vesna Ilc so imena, ki so še kako pripomogla k uspehu slovenske kadetske reprezentance. Na teh igrah je bila poskusno vpeljana tudi zanimiva novost, ki pa se

najverjetneje ne bo 'prijela', je dejal trener Ilc. Igrali so namreč 3-krat po 15 minut, kjer se je vsaka tretjina točkvala posebej. Slabost tega sistema pa je, da bi lahko ekipa, čeprav bi skupno dala več golov, lahko celo izgubila (npr. dve tretjini bi bila slabša od nasprotnika, eno tretjino pa bi dala ogromno golov). Toda na teh igrah se to še ni zgodilo, saj so bili slovenski fantje vedno najboljši. In kaj jih v nadaljevanju vse čaka? "Konec letošnjega maja se odpravljamo v Rigo (Latvija), kjer se bomo borili na kvalifikacijah za uvrstitev na evropsko prvenstvo, ki se bo začelo 20. julija 2004 v Jugoslaviji. V Rigi se bomo pomerili s Hrvati, Finci in domačini, Latvijci, dve najboljši ekipi pa gresta na EP. Upamo seveda na

najboljše. Pred vsem tem bomo imeli še večdnevne skupne priprave," je povedal trener Ilc, ki z državno kadetsko ekipo sodeluje že dve leti, izbrala pa ga je Rokometna zveza Slovenije. Gotovo je to tudi priznanje dobremu delu z mladimi v Ribnici.

Zdenka Mihelič
Foto Arhiv reprezentance

Plavalci na zimskih državnih prvenstvih

Tri selekcije Plavalnega kluba Ribnica, kadeti in kadetinja, st.dečki in deklice ter ml.dečki in ml.deklice so nastopili na zimskih državnih prvenstvih v svojih starostnih kategorijah.

Kadeti in kadetinja so nastopili na absolutnem državnem prvenstvu v Celju, kjer niso dosegli vidnejših rezultatov. Vzrok za to so težki pogoji, ki so spremljali plavalce celo preteklo leto. Presenetljivo uspešni pa so bili st.dečki in deklice, ki so nastopali na kranjskem olimpijskem bazenu in katerim se je uspelo uvrstiti v A- in B-finale. Nejc Lovšin in Keyla Andoljšek sta bila uspešna v svojih disciplinah 50 m in 100 m prsno

s petim in osim mestom. Dobro uvrstitev je dosegel tudi Rok Polajžer v disciplini 100 m prosto (kravl), kjer je tudi največja konkurenca.

Bil je prvi v B- finalu oz. deveti v skupni uvrstitvi.

Najmlajša tekmovalna selekcija ml.dečkov in deklic je v nastopila tudi v Celju, vendar do oddaje prispevka nismo dobili uradnih rezultatov. Sodeč po sporočilih SMS so se naši plavalci dobro odrezali.

Plavalni klub Ribnica se iskreno zahvaljuje Andreju Matetu in d.d. INLES za donatorski prispevek, s katerim smo kupili majice in obdarili 130 najmlajših članov našega kluba, ob dnevu odprtih vrat Plavalnega kluba Ribnica.

Drago Marjanovič
Foto Rihard Pavlin

PRVA NOČNA TEKMA V SMUČARSKIH SKOKIH NA TEM KONCU

Na Bloudkovi skakalnici pri Sv. Frančišku je skupina ljubiteljev skokov Sv. Frančišek v sodelovanju s Prostovoljnim gasilskim društvom Bukovica 6. marca pripravila že drugo letošnjo tekmo v smučarskih skokih.

Toda to ni bila navadna tekma, saj so jo organizatorji pomaknili na večerno uro, in pričarali pravo zimsko nočno idilo ter tako dokazali, da sanje niso nekaj neuresničljivega, ampak so izvedljivi cilji.

Če so bile razmere pri pripravi prve tekme 8. februarja čisto spomladanske in so zahtevale dovoze snega tudi od drugod, pa je bilo tokrat drugače. Izdatne snežne padavine so zagotavljale pripravo

ribniške mažoretke, na koncu pa so presenetili s pravim malim ognjemetom, ki se je seveda najlepše videl s primerne razdalje. Lepo osvetljena skakalnica, na kateri so se pomerili skakalci iz Sajeveca, Dolenjih Lazov, Brež, Jurjevice, Žlebiča, Kota, Zapotoka, Zamostca, Globeli, Slemen, Loškega Potoka, Dvorske vasi, Ljubljane in Škofje Loke, je privabila zares veliko ljudi, ljubiteljev skokov in navijačev - in to kljub temu, da je istočasno potekala tudi tekma na smučišču Izver v Sodražici.

40-metrška skakalnica skoraj ni dopuščala kakšnih presenečenj, saj so v sedmih kategorijah zmagali tekmovalci, od katerih se je to na tihem pričakovalo. Prvič so organizatorji pripravili tudi posebno kategorijo za dekleta, v kateri sta tekmovali Petra Gorše in Ana Jaklič (12 let, iz Sajeveca, nečakinja skakalnega entuziasta Poldeta Lovšina), ki je na koncu v tej kategoriji tudi zmagala. Gotovo je na tej skakalnici v naslednjih letih

pričakovati še kakšno pogumno dekle. Rekord skakalnice, 45 m iz leta 1999, tudi tokrat ni bil presežen, na vsega meter in pol pa sta se mu najbolj približala dva tekmovalca: obetavni ribniški skakalec Primož Kožar in Ljubljčan Uroš Vrhovec (oba 43,5 m). Priznanji za najmlajšega in najstarejšega skakalca sta tudi tokrat romali v roke Potočana Tilna Bartola (7 let) in Jožeta Debeljaka (48 let) iz Žlebiča.

Med gledalci in navijači je bilo opaziti tudi nekdanjega skakalca Marjana Prelovška - Majča, ki se s trenerstvom slovenskih skakalcev profesionalno ukvarja že 18 let. Prelovšek je tudi trener Primoža Kožarja, ki dosega v Sloveniji čedalje boljše rezultate, 20. do 21. 3. pa se je udeležil tudi tekem Alpskega pokala v švicarskem St. Moritzu. *"Primož je zelo perspektiven skakalec in upamo, da že v letošnji sezoni pride v mladinsko državno reprezentanco,"* je o Primožu na kratko povedal njegov trener. Prelovšek pravi tudi, da zelo podpira take tekme, saj so velika motivacija za vse - tiste, ki skačejo, in one mlade, ki bi se morda začeli ukvarjati s skoki. *"Prav je, da mladi spoznajo tudi druge športe. Škoda pa se mi zdi, da npr. v Loškem Potoku že 20 let stoji zapakirana plastika za skakalnico. Bolje bi bilo, ko bi jo dali Ribničanom, saj bi lahko tako vsi hodili*

trenirati v Sajevec, ne pa da morajo še čisto majhne voziti v Ljubljano. Gotovo pa bi to pripomoglo k še večji promociji skakalnega športa tod okoli," je o možnosti izboljšav povedal Prelovšek. Ljubitelji skokov Sv. Frančišek pa nameravajo v kratkem ustanoviti tudi svoj smučarski skakalni klub, ki naj bi še bolj organizirano skrbel za svojo dejavnost v Ribniški dolini.

Tekst in foto **Zdenka Mihelič**

Občni zbor PD Ribnica

Stane Babič, predsednik planincev

Planinsko društvo Ribnica je imelo 5. marca v Gasilnem domu v Dolenjih Lazih svoj redni, že 25. letni občni zbor, ki je bil tudi volilni. Prisotnih je bilo 42 članov PD in 5 gostov: predstavniki PD Kočevje s predsednikom Merharjem na čelu in predsednica Meddruštvenega območja planinskih društev Ljubljana Marinka Koželj Stepic, ki je hkrati zastopala Planinsko zvezo Slovenije. Po izvolitvi delovnih organov občnega zbora je vodstvo društva o vsem poročalo. Najprej seveda predsednik PD Ribnica Ciril Zbačnik, ki je izpostavil celoletno delo v PD. Veliko je bilo narejenega za samo delovanje društva, za proslavitev 10-letnice planinske koče pri Sv. Ani na Mali gori v lanskem letu, ko je bila v sodelovanju z gorskimi reševalci s postaje GRS Ljubljana prvič izvedena Planinska šola v malem, za vse starosti. Pri koči, ki z veseljem sprejema čedalje večje število planincev in ljubiteljev narave ter rekreacije, se je izvedlo več del: pleskanje celotne koče, miz in klopi pred njo. Povečalo se je število dežurnih parov, kar je še posebej pohvalno, tako se je za dežurne organiziral tudi poseben izlet na Primorsko.

Novi (levo) in "stari" predsednik

Nabavili so se tudi nov agregat ter majice z logotipom ribniške planinske koče za vse (majice so v prodaji v koči pri Sv. Ani) in posebej polo majice za dežurne. Veliko skrb PD Ribnica posveča vzgoji in izobraževanju članov - tako mladih, najmlajših in starejših, kot tudi mentorjev planinskih skupin, vodnikov (lani so pridobili še 2) in markacistov (lani pridobili enega novega).

Novi prostori na Škrabčevem trgu, za staro policijsko postajo, ki jih je PD odprlo 7. januarja 2003, so se izkazali za veliko pridobitev društva. Računalnik, internet in telefon pa so omogočili nove zveze, poznanstva in predvsem lažje delo. V te društvene prostore se je preselil tudi planinski krožek, katerega z veseljem obiskuje čedalje več mladih nadobudnih planincev (25 - 30), ki so se lani po nekajletnem premoru zopet podali na čudovit mladinski planinski tabor nad Dovjem. Markacisti so v minulem letu opravili več delovnih akcij, na katerih so opremili kar 11 kontrolnih točk Ribniške planinske poti ter izvedli razna čiščenja in popravila poti.

Nadaljevanje na strani 34

Rezultati:

Pionirji do 12 let, mala (20-metrška): 1. Tilen Bartol, Loški Potok, 2. Jure Gorše, Dolenji Lazi, 3. Primož Knavs, Loški Potok; Dekleta: 1. Ana Jaklič, Sv. Frančišek, 2. Petra Gorše, Dolenji Lazi; Mladinci do 17 let, alpske smuči: 1. David Potočnik, Jurjevica, 2. Rok Dejak, Dolenji Lazi, 3. Anže Turk, Sv. Frančišek; Mladinci do 17 let, skakalne smuči: 1. Primož Kožar, SSK Ilirija, 2. Rožle Žagar, Škofja Loka, 3. Gašper Bartol, Loški Potok; Člani 18 do 35 let, alpske smuči: 1. Jure Hribšek, Žlebič, 2. Janko Turk, Nevtralia, 3. Janez Gornik, Kot; Člani 18 do 35 let, skakalne smuči: 1. Uroš Vrhovec, Ljubljana, 2. Janez Rukše, SSK Ilirija, 3. Jure Detering, Dvorska vas; Veterani od 35 let dalje: 1. Gorazd Šilc, Sv. Frančišek, 2. Janko Hočevnar, Sv. Frančišek, 3. Jože Debeljak, Žlebič.

tekme v idealnih razmerah, služilo pa jim je tudi vreme, saj sta bila dan in večer kot naročena.

Ni pa bilo tu posredi samo vreme, saj so se organizatorji na čelu z direktorjem tekmovanja Branetom Kožarjem in vodjo tekmovanja Poldetom Lovšinom izredno potrudili in poskrbeli, da gledalcem še zdaleč ni bilo dolgčas.

Na tekmo so privabili ne samo izredno veliko število tekmovalcev (skupaj 66, skoraj še enkrat več kot zadnjič), ampak so tekmo popestrili tudi z zabavnim programom. Med serijami so nastopile

V znamenje zahvale bivšemu predsedniku

V društvu so pripravili tudi veliko planinskih pohodov, kar 25, ki so bili vsi tudi varno in uspešno izvedeni - od tega pa jih je bilo kar 8 na vrhove nad 2000 metrov. Pripravili so tudi tradicionalno srečanje s Tržačani, tokrat pri Sv. Ani. Pri vsem delu v društvu pa je sodelovalo veliko število planincev in zagnanih ljudi, ki so svoje delo opravljali prostovoljno, predvsem pa s srcem. Svoja poročila, ki so še podrobneje predstavila opravljeno delo, so podali tudi tajnik, načelniki mladinskega, gospodarskega in markacijskega odseka, vodja odbora za pohode ter vodji nadzornega odbora in častnega sodišča. Ker je bil to volilni občni zbor, se je volilo tudi vse organe društva. Tako je bil za predsednika PD Ribnica za mandatno obdobje dveh let izvoljen Stane Babič.

V letošnjem letu PD Ribnica praznuje tudi svoj 25. rojstni dan, četrto stoletje od ustanovitve 24. 4. 1979. Na ta dan bo organiziran pohod po Ribniški planinski poti, večja proslavitev 25-letnice pa bo predvidoma v jeseni letošnjega leta. Kot zanimivost pa še to, da bo drugo leto 70 let, odkar je bila v Ribnici ustanovljena Ribniška podružnica Slovenskega planinskega društva (31.1.1935).

Podpredsednik je postal Ciril Zbačnik, tajnik Roman Petelin, po funkciji so svoja mesta v upravnem odboru PD Ribnica zasedli tudi načelnica mladinskega odseka Barbara Vogrinec, načelnik markacijskega odseka Andrej Drobnič, načelnik gospodarskega odseka Marjan Lesar, gospodar koče Dušan Nosan in načelnica novoustanovljenega vodniškega odseka Zdenka Mihelič. Voljeni člani UO pa so postali: Janez Centa, Gregor Česaček in Marjan Intihar. Nove člane sta dobila tudi nadzorni odbor in častno sodišče PD Ribnica.

Planov za leto 2004 in 2005 je ogromno, predvsem pa je poudarek v nadaljevanju zadanih načrtov v zvezi s pohodi, koč, delovanjem društva, izobraževanju mladih, najmlajših in starejših ter vodnikov, mentorjev in markacistov, še naprej biti prisotni tudi v medijih in pa seveda medse povabiti čimveč ljudi dobre volje in jih navdušiti za čar planinstva in narave!

Tekst in foto **Zdenka Mihelič**

3. RIBNIŠKI TEK NA SMUČEH

Ribniško smučarsko središče Dane zaživelo tik pred koncem zime

Ugodne snežne razmere v letošnji zimi so prispevale k odločitvi, da smo člani TŠD Grič skupaj s Polharskim društvom Dane kljub okvari domačega teptalnega stroja organizirali 3. Ribniški tek na smučeh v Danah. Tek smo izpeljali v nedeljo, 7. marca, progo pa nam je pripravil Darko Ožbolt s teptalnim strojem iz Loža. Letos smo progo nekoliko spremenili, tako da je imela malo manj vzponov in spustov kot običajno, zato pa nekaj več ravnine in je bila primerna za širši krog tekmovalcev, ki so lahko tekli v klasični ali drsalni tehniki. Kot bi bilo pravilo, se je tudi letos vreme poslabšalo ravno na dan tekmovanja in tako so snežne padavine od udeležbe odvrgle mar-

sikatega tekmovalca. Kljub temu se je zbralo 60 tekačev rekreativcev, ki so se pomerili na 5-ali 10-kilometrski razdalji v treh moških in dveh ženskih kategorijah.

Najboljši so dobili medalje in nagrade, nagrado pa sta dobila tudi najmlajši in najstarejši tekmovalci. Najmlajši je bil Jure Ožbolt iz Starega trga pri Ložu, star 7 let, ki je bil kljub mladosti hitrejši od četrte starejših tekmovalcev. Najstarejši tekmovalci sta bila Stane Gašperič iz Sodražice, star 62 let. Sodeč po rezultatu mu proga ni delala nobenih težav.

Janez Gorše

Rezultati absolutno najboljših prvih treh v moški in ženski konkurenci so:

krajša proga - moški:

1. Primož Knaus, Stari trg pri Ložu
2. Peter Špehar, Stari trg pri Ložu
3. Tinek Brenčič, Hotedršica

krajša proga - ženske:

1. Nataša Oblak, Ortnok
2. Urška Kandare, Nova vas
3. Bernarda Kozina, Jurjevica

daljša proga - moški:

1. Damjan Sterle, Cerknica
2. Janez Žnidaršič, Stari trg pri Ložu
3. Milan Gornik, Grahovo

daljša proga - ženske:

1. Katja Konečnik, Kočevje
2. Marina Jerič Kovač, Kočevje
3. Ana Pevec Hočevar, Kočevje

POPRAVEK

Zadnjič smo se v uredništvu malo zatipkali, pa smo v podnaslovu pri članku o smučarskih skokih v Sajevcu zapisali, da je velika želja Sajevčanov, da pripravijo tudi tekmo v svetovnem pokalu. Se je tudi vam zdelo, da je ta malo 'debela'? Jemljite jo kot prvoaprilsko šalo. Resnica je: v slovenskem pokalu. Naj se jim želja uresniči! (Op. ured.)

Župan in predsednik TŠD ob podelitvi odličij

Za pokroviteljstvo tekmovanja se zahvaljujemo Občini Ribnica, za sponzorsko pomoč pa generalnemu sponzorju Vzajemna zavarovalnica in ostalim, ki so: Petek transport, Motoman robotec, Inotherm, Košček, Riko hiše, Jub, Maxiles, Ambrožič prevoznitvo, Petrol, Urarstvo Levstek, Linear, Arts, Telpa s.p., Pogorelec Jože s.p. in Šilc trade. Prav tako se zahvaljujemo vaščanom Dan za uporabo terena za tekaško progo.

Mladi skakalni navdušenci iz Dolenjih Lazov so teden dni po nočni tekmi v Sajevcu pripravili dve tekmi v smučarskih skokih na 10-metrski skakalnici. Očitno so bili navdušenje in uspehi na skakalnici pri Sv. Francišku tako močni, da so se lotili organizacije tudi svojih tekem. V soboto, 13. 3. je bila tako tekma na skakalnici pred Zapužami, naslednji dan, v nedeljo, pa so pripravili tekmo na začetku D. Lazov (pri Bregu), kjer so presenetili celo z ozvočenjem. Mladi skakalci so obakrat skakali v dveh kategorijah (pionirji in mladinci) ter ob kar številnih domačih navijačih podelili prave pokale in priznanja z manjšimi nagradami.

ZM

REŠETO

OD KOVAČIJE DO TOVARNE TELOVADNEGA ORODJA JOR

V.

PODLISTEK

PODLISTEK

Miloš Petelin je oktobra lani diplomiral na Fakulteti za šport z diplomsko nalogo OD KOVAČIJE DO TOVARNE TELOVADNEGA ORODJA JOR. Na 52 straneh je orisal pot Jakoba

Oražma, lastnika podjetja JOR, ki je med obema vojnama postalo najmočnejši proizvajalec telovadnega orodja in drugih športnih pripomočkov v takratnem jugoslovanskem prostoru.

TOVARNA GIMNASTIČNIH IN ŠPORTNIH REKVIZITOV JOR

V Jakobovi tovarni JOR niso samo sestavljali orodij in športnih rekvizitov, pač pa so jih izdelovali. Tako je imel Jakob v svoji tovarni zaposlene krojače, mizarje, kovinarje in kasneje tudi projektante. Poleg delavcev v tovarni so po besedah Jakobovega vnuka Dušana Oražma imeli tudi zunanje sodelavce, eden izmed njih je bil tudi sedlar Klun.

Vsi delavci so poleg dela v tovarni opravljali tudi pastirska in dela v hlevu. S tem so si prislužili hrano ter posteljo. Za svoje delavce je imel Oražem nad tovarno urejene bivalne prostore (g Krampelj, 22.9.2003). V podjetju so se ukvarjali še z naročili, izdajami in neposredno tudi s trženjem. V svojem prvem prodajnem katalogu, ki je bil izdelan leta 1922-1923, je tovarna že imela navedne pogoje in obveznosti dobave, odpreme, reklamacije, jamstva, plačilne pogoje itd.

Po pripovedovanju g. Kramplja so bili Oražmovi zelo poštenci in plemeniti ljudje, ki svojega znanja niso nikoli skrivali. Pokazali so prav vse in včasih šli tako daleč, da so vajenci in mojstri zamenjali svoje vloge. Tako sta se enkrat pri kovanju očes (napenjal) mojster in vajenec zamenjala. Vajenec je koval, mojster pa je segreval železo.

GIMNASTIČNI IN ŠPORTNI REKVIZITI

Gimnastične in športne rekvizite je Jakob Oražem začel izdelovati med letoma 1908 in 1910. Točen datum ni jassen. Večine stvari verjetno ni začel izdelovati takoj, saj nimamo točnih podatkov, kakšna je bila proizvodnja na začetku. Lahko pa hipotetično rečemo, da je izdeloval vse vrste gimnastičnih orodij. Poleg izdelave so imeli v tovarni tudi servis za orodja. V knjigi Razvoj športnega orodja so, kar se tiče blazin, skeptični. Sam pa menim, da, če je imel goveje usnje za oblačenje konja, koze..., ga je imel tudi za blazine.

Vsa našeta gimnastična orodja in rekvizite je Tovarna JOR izdelovala v letih po prvi svetovni vojni. Zbrana so v dveh katalogih; najprej so omenjena v prospektih in cenikih v letih 1922-1924, izdanih v slovenščini, in v letih 1928-1929, pisanih v srbohrvaščini. Ti katalogi so dragoceno gradivo pri ugotavljanju načina izdelave orodij in njihovega razvoja skozi več let.

DROG v ceniku iz leta 1922/1923

Amerikanski salonski drog s fino postruženo žrdjo iz manganovega jekla /mangančelika/, za zvišanje od prave do doskočne višine /1,4 do 2,4 m/.

Vsak drog ima 4 napenjala in 4 salonske kavlje za postavljanje droga v dvorani - 2090 din. Isti drog z medenastimi in bronastimi glavami, najfinejša bronasta konstrukcija - 2290 din. Žrd iz angleškega jekla, postružena, 2,37m dolga, debela 29-30mm - 423 din. Žrd dvojno furnirana z javorovim lesom - 695din. Štirje železni klini za postavljanje droga na letnem telovadišču, iz močnega kvadrata železa, opremljeni s kavlji - 280din. Popoln salonski drog, sestavljen iz 1 stojala, 2 napenjal na eni strani, na drugi strani stenska konstrukcija / za poglobljeno vgradnjo z žrdjo. Ta drog priporočamo, ker porabi zaradi omenjene konstrukcije veliko manj prostora. Postavljanje in snemanje droga je znatno težje kakor pri gori omenjenih drogih - 1850 din.

(Razvoj telovadnega orodja 1984, str. 91)

Vrstni ali stebričasti drog

Na Slovenskem so bile v času Avstrije ljudske šole / pred 1. svetovno vojno/ vse opremljene z enakim orodjem in so imele v telovadnicah tudi po več drogov, takojimenovanih vrstnih ali ste-

Del Oražmovih delavnic

Preganje krize v Ribnici leta 1932

Na vrhu kraljuje sam minister Pucelj z žezlom v roki. Pod njim so vsi člani "parlamenta", to je liberalno omizje gostilne pri Pakižu v Ribnici.

Vsak po svoje iščejo izhod iz takratne gospodarske krize. Na desni strani spodaj, s kapo na glavi, Jergec, to je Oražem, lastnik tovarne JOR. (Ribniški zbornik 1, 2000 str. 11-13)

bričastih drogov, da je na njih v isti uri lahko hkrati telovadilo več učencev. To vrsto drogov je tudi izdeloval Oražem. Konstrukcija je bila izdelana tako, da je bil na stropu pritrjen U profilni nosilec na višini 5 metrov.

Stebri so bili iz mehkega lesa, večkrat lepljeni, na vrhu opremljeni s kolesčki za prenašanje stebrov, spodaj pa so imeli čepe za vtik v plošči na tleh. Višina žrdi droga se je lahko prilagajala.

Poleg droga je bilo moč kupiti tudi potrošni material, kot je magnezij, tako v malih, kot v večjih kosih.

Nadaljevanje prihodnjič

PRIREDITVE V OBČINI RIBNICA

APRIL 2004

2. april 2004

Glasbena šola Ribnica organizira koncert učiteljev,
ob 19. uri, v dvorani centra IDEAL.

15. april 2004

JSKD, območna izpostava Ribnica, organizira
Medobmočno revijo izbranih otroških pevskih zborov,
ob 17. uri, v dvorani centra IDEAL.

16. april 2004

Igralska skupina KUD-a Sv. Gregor,
ponovno v dvorani centra IDEAL, ob 20. uri,
z veseloigro KLOBČIČ.

18. april 2004

Igralska skupina KUD-a Sv. Gregor,
dvorana kulturnega doma pri sv. Gregorju,
z veseloigro KLOBČIČ.

22. april 2004

JSKD, območna izpostava Ribnica, organizira
Medobmočno revijo izbranih otroških folklornih skupin,
ob 17. uri, v dvorani centra IDEAL.